

KMETIJSKI TRG V FOKUSU

2023

SADJARSTVO

Kmetijski inštitut Slovenije
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Kmetijski trg v fokusu:
SADJARSTVO

Barbara Zagorc
Ana Hiti Dvoršak

Ljubljana, april 2025

Kazalo vsebine

1	SPREMNA BESEDA	10
2	POMEN SADJARSTVA	11
2.1	Sadje v vrednosti kmetijske proizvodnje	11
2.2	Sadovnjaki v KZU in v trajnih nasadih	12
2.3	Ekonomska velikost sadjarskih KMG.....	13
2.4	Slovensko sadjarstvo v evropskem pogledu	14
3	STRUKTURNI PODATKI O SADJARSTVU	18
3.1	Popisi kmetijskih gospodarstev (SURs)	18
3.2	Register kmetijskih gospodarstev (MKGP)	19
	Število kmetijskih gospodarstev in površina sadnih vrst	19
	Velikost sadjarskih kmetijskih gospodarstev	29
	Starostna struktura in obnove sadovnjakov	31
	Nagib kmetijskih zemljišč.....	34
	Velikost sadovnjakov (GERK)	35
4	PRIDELAVA SADJA V SLOVENIJI (SURs).....	37
4.1	Površina	37
4.2	Pridelki	39
5	PODNEBNE SPREMEMBE	43
5.1	Protitočne mreže	44
5.2	Namakanje sadovnjakov	47
5.3	Ekološka pridelava sadja.....	51
5.4	Ozelenitev medvrstnega prostora.....	52
5.5	Terasiranost nasadov	54
6	TRŽENJE IN CENE SVEŽEGA SADJA.....	56
6.1	Trženje sadja.....	56
6.2	Cene svežega sadja.....	57
7	BLAGOVNA MENJAVA	59
8	PORABA IN STOPNJA SAMOOSKRBE S SADJEM.....	62
9	VIRI IN LITERATURA	64
10	PRILOGE	65

Kazalo preglednic

Preglednica 1: Standardni prihodek KMG v tipu 36 – specializirano sadjarstvo; 2023	13
Preglednica 2: Površina sadovnjakov in pridelek sadja po evropskih državah	14
Preglednica 3: Površina jablan in pridelek jabolk po državah EU-27.....	16
Preglednica 4: Hektarski pridelki jabolk po državah EU-27	17
Preglednica 5: Število KMG in površina intenzivnih sadovnjakov; Slovenija; 2018–2024.....	19
Preglednica 6: Število KMG in površina intenzivnih sadovnjakov po statističnih regijah; 2018–2024.....	20
Preglednica 7: Delež površine sadnih vrst (%) zasajenih z eno sadno vrsto na GERK; 2018–2024.....	22
Preglednica 8: Površina jablan in hrušk (ha); Slovenija in statistične regije; 2024.....	25
Preglednica 9: Površina breskev in nektarin ter češenj (ha); Slovenija in statistične regije; 2018–2024	28
Preglednica 10: Površina, število KMG in površina na KMG po velikostnih razredih starosti sadik – intenzivni sadovnjaki; Slovenija; 2018–2024.....	31
Preglednica 11: Pridelek sadja v intenzivnih sadovnjakih (t)	39
Preglednica 12: Hektarski pridelek jabolk, hrušk ter breskev in nektarin	41
Preglednica 13: Površina intenzivnih sadovnjakov in pomembnejših sadnih vrst pokritih z mrežo proti toči (ha); 2018–2024.....	44
Preglednica 14: Delež intenzivnih sadovnjakov in pomembnejših sadnih vrst pokritih z mrežo proti toči (%); 2018–2024	44
Preglednica 15: Površina intenzivnih sadovnjakov, jablan in ameriških borovnic pokritih z mrežo proti toči po statističnih regijah; 2018–2024	46
Preglednica 16: Površina (ha) in delež (%) intenzivnih sadovnjakov in pomembnejših sadnih vrst z urejenim namakanjem; 2018–2024	47
Preglednica 17: Površina intenzivnih sadovnjakov z urejenim namakanjem (namakanje skupaj in kapljično) po statističnih regijah; 2018–2024	48
Preglednica 18: Površina jablan z urejenim namakanjem (namakanje skupaj in kapljično) po statističnih regijah; 2018–2024	50
Preglednica 19: Površina ozelenjenih intenzivnih sadovnjakov (ha) po statističnih regijah in po sadnih vrstah; 2018–2024.....	53
Preglednica 20: Površina terasiranih intenzivnih sadovnjakov (ha) po statističnih regijah in po sadnih vrstah; 2018–2024	54
Preglednica 21: Cene odkupljenih namiznih jabolk v Sloveniji, Italiji, na Hrvaškem, Poljskem in Madžarskem	57
Preglednica 22: Cene odkupljenih namiznih breskev in nektarin v Sloveniji, Španiji, na Hrvaškem in v Grčiji	58
Preglednica 23: Domača poraba sadja po časovnih obdobjih.....	62
Preglednica 24: Stopnja samooskrbe in razpoložljive količine sadja za prehrano na prebivalca po časovnih obdobjih	63

Kazalo slik

Slika 1: Vrednost proizvodnje kmetijskih proizvodov in vrednost sadja na enoto površine po osnovnih cenah (tekoče cene, tekoči tečaj); 2000–2023	11
Slika 2: Delež vrednosti sadja v vrednosti proizvodnje kmetijskih proizvodov in rastlinske pridelave; 2020–2023	11
Slika 3: Delež sadovnjakov v KZU (%); 2000–2024	12
Slika 4: Delež površine sadovnjakov v trajnih nasadih; 2000–2024	12
Slika 5: Površina sadovnjakov in pridelek sadja po državah EU-27; povprečje 2019–2023	14
Slika 6: Površina sadovnjakov in pridelek po skupinah in pomembnejših sadnih vrstah; EU-27; povprečje 2019–2023	15
Slika 7: Površina sadovnjakov in pridelek po skupinah in pomembnejših sadnih vrstah; Slovenija; povprečje 2019–2023	15
Slika 8: Površina jablan in pridelek jabolk po državah EU-27; povprečje 2019–2023	16
Slika 9: Hektarski pridelek jabolk po državah EU-27; 2014–2023	17
Slika 10: Število kmetijskih gospodarstev in površina sadovnjakov; 2010 in 2020	18
Slika 11: Struktura površine pomembnejših sadnih vrstah; Slovenija; 2018–2024	19
Slika 12: Število KMG z intenzivnimi sadovnjaki in površina intenzivnih sadovnjakov po statističnih regijah; 2018–2024	20
Slika 13: Površina intenzivnih sadovnjakov in struktura jablan ter drugih sadnih vrst v intenzivnih sadovnjakih po statističnih regijah; 2018	21
Slika 14: Površina intenzivnih sadovnjakov in struktura jablan ter drugih sadnih vrst v intenzivnih sadovnjakih po statističnih regijah; 2024	21
Slika 15: Struktura površine čistih in mešanih intenzivnih sadovnjakov po statističnih regijah (ha); 2024	22
Slika 16: Površina skupin sadnih vrst po statističnih regijah; 2018	23
Slika 17: Površina skupin sadnih vrst po statističnih regijah; 2024	23
Slika 18: Struktura površine pomembnejših sadnih vrst po statističnih regijah; 2018–2024	24
Slika 19: Struktura površine nasadov jablan in hrušk po statističnih regijah; 2018–2024	25
Slika 20: Površina pomembnejših sort jablan (ha); 2018–2024	26
Slika 21: Površina sorte idared po statističnih regijah; 2018–2024	26
Slika 22: Površina sorte topaz po statističnih regijah; 2018–2024	26
Slika 23: Površina pomembnejših sort hrušk (ha); 2018–2024	27
Slika 24: Površina sorte viljamovka po statističnih regijah; 2018–2024	27
Slika 25: Površina nasadov orehov po statističnih regijah; 2018–2024	27
Slika 26: Struktura površine nasadov breskev in nektarin ter češenj po statističnih regijah; 2018–2024	28

Slika 27: Površina intenzivnih sadovnjakov in število KMG z intenzivnimi sadovnjaki po velikostnih razredih površine intenzivnih sadovnjakov; 2018–2024	29
Slika 28: Struktura površine intenzivnih sadovnjakov po statističnih regijah po velikostnih razredih površine intenzivnih sadovnjakov; 2018–2024	29
Slika 29: Površina jablan in orehov po velikostnih razredih površine intenzivnih sadovnjakov; 2018–2024	30
Slika 30: Površina breskev ter nektarin in češenj po velikostnih razredih površine intenzivnih sadovnjakov; 2018–2024.....	30
Slika 31: Površina intenzivnih sadovnjakov in število KMG po velikostnih razredih starosti sadik; 2018–2024	31
Slika 32: Površina jablan, hrušk in orehov po velikostnih razredih starosti sadik; 2018–2024.....	32
Slika 33: Površina intenzivnih nasadov češenj in breskev ter nektarin po velikostnih razredih starosti sadik; 2018–2024.....	32
Slika 34: Površina intenzivnih sadovnjakov po velikostnih razredih starosti sadik; statistične regije; 2018–2024.....	33
Slika 35: Površina intenzivnih sadovnjakov in število KMG z intenzivnimi sadovnjaki po velikostnih razredih nagiba kmetijskih zemljišč; 2018–2024	34
Slika 36: Površina jablan in orehov po velikostnih razredih nagiba kmetijskih zemljišč; 2018–2024.....	34
Slika 37: Površina nasadov češenj in breskev ter nektarin po velikostnih razredih nagiba kmetijskih zemljišč; 2018–2024	35
Slika 38: Površina intenzivnih sadovnjakov in število KMG po velikostnih razredih površine GERK; 2018–2024.....	35
Slika 39: Površina jablan in orehov po velikostnih razredih površine GERK; 2018–2024.....	36
Slika 40: Površina češenj in breskev ter nektarin po velikostnih razredih površine GERK; 2018–2024.....	36
Slika 41: Površine sadovnjakov; 2000–2024	37
Slika 42: Število dreves v ekstenzivnih sadovnjakih; 2000, 2005, 2013, 2016 in 2020.....	37
Slika 43: Površine intenzivnih sadovnjakov; 2000–2024.....	38
Slika 44: Struktura površine intenzivnih sadovnjakov; 2000–2024.....	38
Slika 45: Pridelek sadja v intenzivnih in ekstenzivnih sadovnjakih; 2000–2024	39
Slika 46: Pridelek sadja v intenzivnih sadovnjakih; 2000–2024.....	40
Slika 47: Struktura pridelka sadja v intenzivnih sadovnjakih; 2000–2024.....	40
Slika 48: Hektarski pridelek jablan po statističnih regijah; 2018–2023	41
Slika 49: Pridelava jabolk, hrušk ter breskev in nektarin na hektar ter jabolk na prebivalca (intenzivni nasadi); 2000–2023	41
Slika 50: Hektarski pridelek breskev in nektarin po statističnih regijah; 2018–2023	42
Slika 51: Pridelava sadja na prebivalca; 2000–2023.....	42

Slika 52: Hektarski pridelki sadja skupaj (intenzivni nasadi) in leta s pojavom intenzivnejše suše ali pozebe; 2000–2023	43
Slika 53: Struktura površine intenzivnih sadovnjakov pokritih z mrežo proti toči po sadnih vrstah; 2018–2024	44
Slika 54: Površina intenzivnih sadovnjakov pokritih z mrežo proti toči in struktura jablan ter drugih sadnih vrst pokritih z mrežo proti toči po statističnih regijah; 2018	45
Slika 55: Površina intenzivnih sadovnjakov pokritih z mrežo proti toči in struktura jablan ter drugih sadnih vrst pokritih z mrežo proti toči po statističnih regijah; 2024	45
Slika 56: Struktura površine intenzivnih sadovnjakov pokritih z mrežo proti toči po statističnih regijah; 2018–2024	46
Slika 57: Površina intenzivnih sadovnjakov z urejenim namakanjem skupaj in po načinu namakanja; 2018–2024	47
Slika 58: Struktura površine intenzivnih sadovnjakov z urejenim namakanjem po sadnih vrstah; namakanje skupaj, kapljično in oroševanje; 2018–2024	48
Slika 59: Površina intenzivnih sadovnjakov z urejenim namakanjem in struktura jablan ter drugih sadnih vrst z urejenim namakanjem po statističnih regijah; 2018	49
Slika 60: Površina intenzivnih sadovnjakov z urejenim namakanjem in struktura jablan ter drugih sadnih vrst z urejenim namakanjem po statističnih regijah; 2024	49
Slika 61: Struktura površine intenzivnih sadovnjakov z urejenim namakanjem (namakanje skupaj, kapljično in oroševanje) po statističnih regijah; 2018–2024	50
Slika 62: Površine sadovnjakov v ekološki pridelavi; 2004–2023	51
Slika 63: Pridelek sadja v ekološki pridelavi; 2012–2023	51
Slika 64: Struktura ozelenjenih in neozelenjenih intenzivnih sadovnjakov glede na nagib zemljišč; 2018–2024	52
Slika 65: Delež ozelenjenih intenzivnih sadovnjakov po sadnih vrstah; 2018–2024	52
Slika 66: Površina ozelenjenih in neozelenjenih intenzivnih sadovnjakov (ha) po statističnih regijah; 2018–2024	53
Slika 67: Intenzivni sadovnjaki v vertikali in na terasah glede na nagib zemljišč; 2018–2024	54
Slika 68: Struktura površine intenzivnih sadovnjakov v vertikali in na terasah po statističnih regijah; 2018–2024	55
Slika 69: Delež terasiranih intenzivnih sadovnjakov po sadnih vrstah; 2018–2024	55
Slika 70: Prodaja svežega sadja preko odkupa (t); 2000–2023	56
Slika 71: Cene odkupljenih namiznih jabolk v Sloveniji, Italiji, na Hrvaškem, Poljskem in Madžarskem; 2000–2023	57
Slika 72: Cene odkupljenih namiznih breskev in nektarin v Sloveniji, Španiji, na Hrvaškem in v Grčiji; 2000–2023	58
Slika 73: Izvoz in uvoz sadja skupaj (000 t; ekvivalent svežega sadja); 2000–2023	59
Slika 74: Izvoz, uvoz in bilanca ZT s svežim sadjem (tisoč EUR); 2000–2023	60

Slika 75: Struktura vrednosti izvoza in uvoza svežega sadja po vrstah in skupinah (2000–2023) ter po pomembnejših zunanjetrgovinskih partnericah (povprečje 2019–2023).....	60
Slika 76: Vrednost izvoza, uvoza in bilanca ZT svežih jabolč (%) 2000–2023	61
Slika 77: Najpomembnejše trgovinske partnerice pri izvozu in uvozu jabolč; 2019–2023	61
Slika 78: Pridelava in poraba sadja skupaj (000 t; ekvivalent svežega sadja); 2000–2023.....	62
Slika 79: Stopnja samooskrbe s sadjem in razpoložljiva količina sadja za prehrano na prebivalca; 2000–2023.....	63

Kazalo okvirjev

Okvir 1: Zunanja trgovina s sadjem	59
Okvir 2: Razpoložljiva količina za prehrano na prebivalca in stopnja samooskrbe	62

Kazalo prilog

Priloga 1: Površina in število KMG po sadnih vrstah in skupinah glede na tip nasada; 2018.....	65
Priloga 2: Površina in število KMG po sadnih vrstah in skupinah glede na tip nasada; 2019.....	66
Priloga 3: Površina in število KMG po sadnih vrstah in skupinah glede na tip nasada; 2020.....	67
Priloga 4: Površina in število KMG po sadnih vrstah in skupinah glede na tip nasada; 2021.....	68
Priloga 5: Površina in število KMG po sadnih vrstah in skupinah glede na tip nasada; 2022.....	69
Priloga 6: Površina in število KMG po sadnih vrstah in skupinah glede na tip nasada; 2023.....	70
Priloga 7: Površina in število KMG po sadnih vrstah in skupinah glede na tip nasada; 2024.....	71
Priloga 8: Površina intenzivnih sadovnjakov (ha) po velikostnih razredih površine intenzivnih sadovnjakov; statistične regije; 2018–2024	72
Priloga 9: Površina intenzivnih sadovnjakov (ha) po velikostnih razredih starosti sadik; statistične regije; 2018–2024.....	74

Okrajšave in simboli

%	odstotek
AT	Avstrija
BDP	bruto domači proizvod
čisti	čisti nasad (ena sadna vrsta na GERK)
CT	carinska tarifa
DE	Nemčija
EK	ekološko kmetovanje
ES	Španija
EU	Evropska unija
FFS	Fitofarmacevtska sredstva
FR	Francija
ha	hektar
HR	Hrvaška
HU	Madžarska
IT	Italija
kg	kilogram
KMG	kmetijsko gospodarstvo
KZU	kmetijsko zemljišče v uporabi
mešani	mešani nasad (dve ali več sadnih vrst na GERK)
mio	milijon
PDM	polnovredna delovna moč
PL	Poljska
RKG	Register kmetijskih gospodarstev
RO	Romunija
SI	Slovenija
SO KMG	Standardni prihodek kmetijskih gospodarstev
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
t	tona
ZT	zunanja trgovina

1 SPREMNA BESEDA

Publikacija, *Kmetijski trg v fokusu: sadjarstvo*, prikazuje razvoj, stanje in pomen pridelave sadja v intenzivnih sadovnjakih v Sloveniji. Trg s sadjem se vsako leto spremlja in analizira v okviru [Poročila o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva - Pregled po kmetijskih trgih](#), v tokratni publikaciji pa je poudarek na podrobnem pregledu trga s sadjem v daljšem časovnem obdobju od 2000 do 2023 (2024) oziroma pri podatkih iz Registra kmetijskih gospodarstev na stanju od 2018 do 2024.

Sadjarstvo je pomembna panoga slovenskega kmetijstva, ki ima na ozemlju Slovenije dolgoletno tradicijo. Sadjarstvo se je razvijalo od nabiralništva, prazgodovinske dobe, rimskega vpliva, srednjega veka, novega veka pa vse do 19. stoletja, kamor segajo začetki razvoja sadjarstva kot kmetijske panoge v celinskem in primorskem delu Slovenije. V začetku 20. stoletja smo bili znani po ponudbi goriških češenj, kasneje, med obema vojnama, po prodaji kakovostnih jabolk širom po Evropi. Sadno drevje je v tem obdobju raslo v kombinaciji z drugimi kmetijskimi rastlinami ali v travniških nasadih s kombinirano pridelavo sena ali pašo živali. Šele po drugi svetovni vojni se je razvilo plantažno sadjarstvo z eno prevladujočo sadno vrsto. V začetku so še vedno prevladovali nasadi na sejancu, ki so ga po letu 1970 zamenjale šibkejšje podlage z večjo gostoto in novimi tehnologijami, sadjarji pa so se začeli tudi poslovno povezovati (pridelovalna združenja), to pa je omogočilo uspešnejši razvoj slovenskega sadjarstva. Zasebna pridelava se je ponovno začela krepiti v 80. letih prejšnjega stoletja, kasneje v začetku 90-ih let in po privatizaciji družbenih podjetij do konca 20. stoletja (Smole in Maček, 2004; Štampar in sod., 2005).

Slovensko sadjarstvo se v tem času ponovno sooča z mnogimi večjimi izzivi, ki jih v evropskem in v svetovnem merilu prinašajo podnebne spremembe, spremenjene geopolitične razmere in globalizacija, vse večje okoljske zahteve, zdravstvena kriza itd. Vse to vpliva na pridelavo in poslabšuje konkurenčnost slovenskega sadjarstva.

V Sloveniji so zaradi vse pogostejših neugodnih vremenskih razmer prisotna velika medletna nihanja v količini in kakovosti pridelka. Spomladanske pozebe, toča, suša, vročinski valovi, obilne padavine se že nekaj let zapored pojavljajo vsako leto, večkrat se zgodi tudi več ekstremnih vremenskih dogodkov v enem letu. Sadjarji se bolj ali manj uspešno prilagajajo na podnebne spremembe, uspešni so pri spopadanju s točo (postavitev mrež proti toči), manj pa pri prilagajanju na sušo in pozabo. Površine sadovnjakov z urejenimi namakalnimi in oroševalnimi sistemi se povečujejo, vendar investicije zaradi različni razlogov potekajo prepočasi.

Tudi nestabilne geopolitične razmere v svetu, kot so več let trajajoči ruski embargo, vojna v Ukrajini, vojna žarišča na bližnjem vzhodu, zdravstvena in energetska kriza, negativno vplivajo na ekonomsko stanje v panogi in prinašajo negotov pogled v prihodnost, saj so investicije v pridelavo in predelavo sadja zelo visoke in zahtevajo skrbno dolgoročno načrtovanje. Pridelovalci se srečujejo s številnimi tehnološkimi izzivi pri posodobitvah nasadov, opreme za pakiranje, hlajenje, skladiščenje, pri vključevanju digitalizacije in robotizacije, ki bi lahko vsaj delno nadomestila tudi vse večje pomanjkanje delovne sile. Celoletna ponudba različnih sadnih vrst iz celega sveta in spremenjene potrošniške navade ustvarjajo pritiske na trgu s sadjem, tudi v sezoni zadostne in pestre ponudbe lokalno pridelanega (slovenskega) sadja.

Sadjarji se soočajo z velikimi zahtevami po zmanjševanju porabe FFS in uporabi okolju ter zdravju prijaznejših alternativ, ki pa so pogosto neučinkovite in stroškovno nevzdržne.

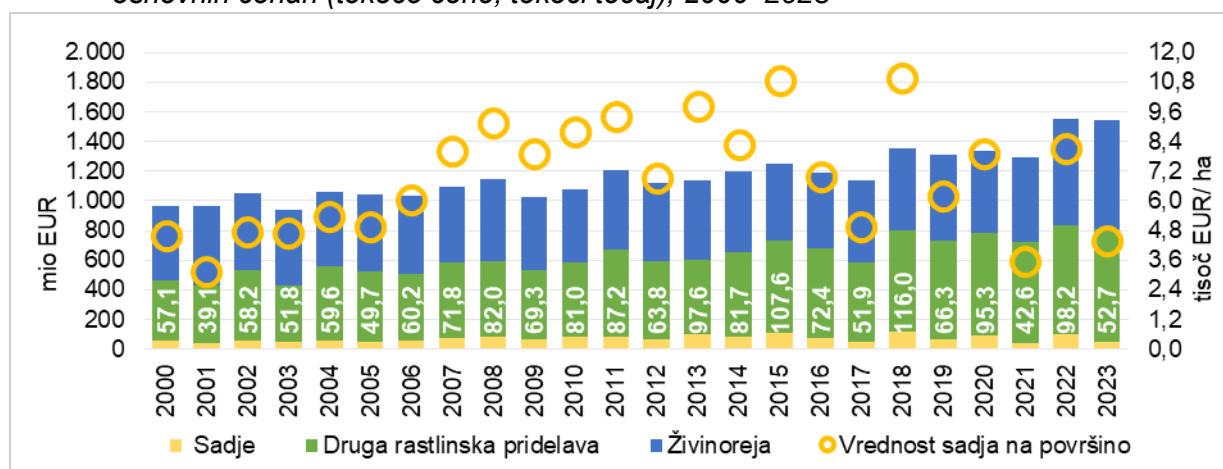
Za uspešno reševanje vseh naštetih izzivov v sadjarstvu bo potrebno povezovanje in sodelovanje med pridelovalci, strokovnjaki, raziskovalci in izvajalci različnih politik.

2 POMEN SADJARSTVA

2.1 Sadje v vrednosti kmetijske proizvodnje

Sadje je v obdobju 2000–2023 obsegalo med najmanj 39,1 mio EUR v letu 2001 in največ 116,0 mio EUR v letu 2018. Povprečna vrednost pridelanega sadja v zadnjih desetih let (2014–2023) je dosegla 78,7 mio EUR oziroma preračunano na površino sadovnjakov 7,2 tisoč EUR na ha. Povprečne letne vrednosti pridelanega sadja na enoto sadovnjakov so predvsem zaradi nihanja pridelkov zelo spremenljive. V zadnjih desetih letih je bilo kar pet podpovprečnih let, najnižje vrednosti na enoto so bile dosežene v letih 2021 (3,5 tisoč EUR/ha), 2023 (4,4 tisoč EUR/ha) in 2017 (5,0 tisoč EUR/ha), pod povprečno vrednostjo pa sta bili tudi leti 2016 (7,0 tisoč EUR/ha) in 2019 (6,2 tisoč EUR/ha).

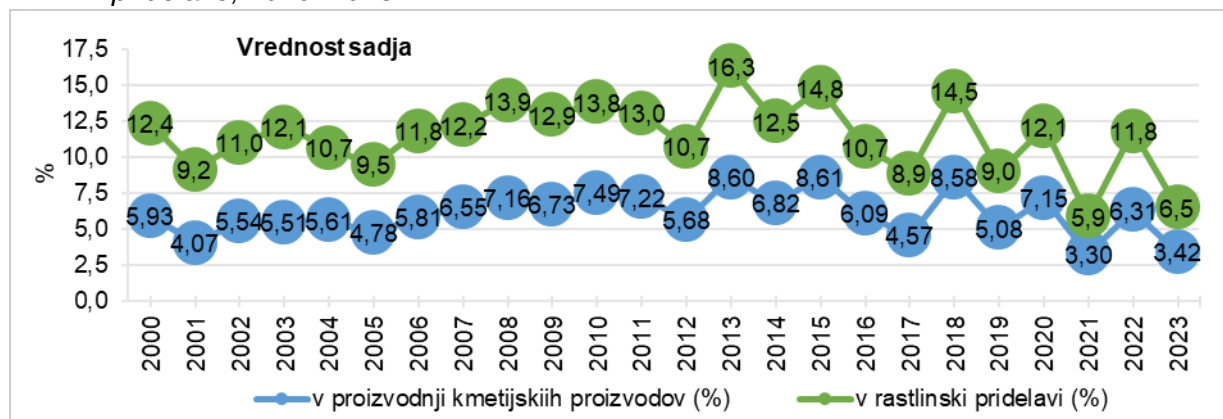
Slika 1: Vrednost proizvodnje kmetijskih proizvodov in vrednost sadja na enoto površine po osnovnih cenah (tekoče cene, tekoči tečaj); 2000–2023

Vir: SURS, preračuni KIS

Prispevek sadja k vrednosti proizvodnje kmetijskih proizvodov je v letih 2000–2023 od 3,3 % v letu 2021 do 8,6 % v letu 2015. V vrednosti rastlinske pridelave pa od 5,9 % v letu 2021 do 16,3 % v letu 2013. V povprečju zadnjih desetih let (2014–2023) je sadje k skupni vrednosti kmetijskih proizvodov prispevalo 6,0 %, ter k vrednosti rastlinske pridelave 10,7 %.

Slika 2: Delež vrednosti sadja v vrednosti proizvodnje kmetijskih proizvodov in rastlinske pridelave; 2000–2023

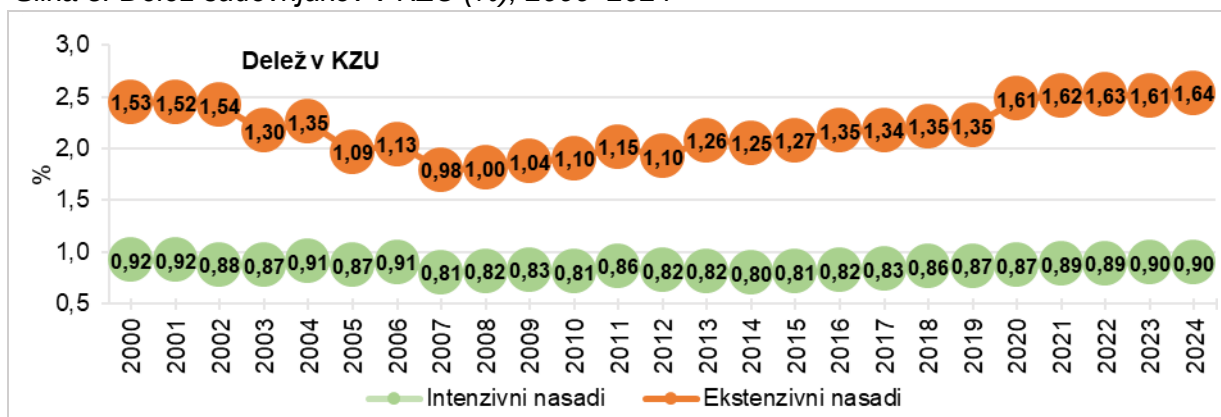

Vir: SURS, preračuni KIS

2.2 Sadovnjaki v KZU in v trajnih nasadih

Sadovnjaki imajo v povprečju od leta 2000 2,2-odstoten delež v površini kmetijske zemlje v uporabi (KZU). V zadnjih petih letih je ta delež zaradi večjih površin ekstenzivnih sadovnjakov v povprečju nekoliko višji (2,5-odstoten), od tega ekstenzivni sadovnjaki prispevajo 1,6 %, intenzivni sadovnjaki pa slab odstotek površin (približno 0,9 %).

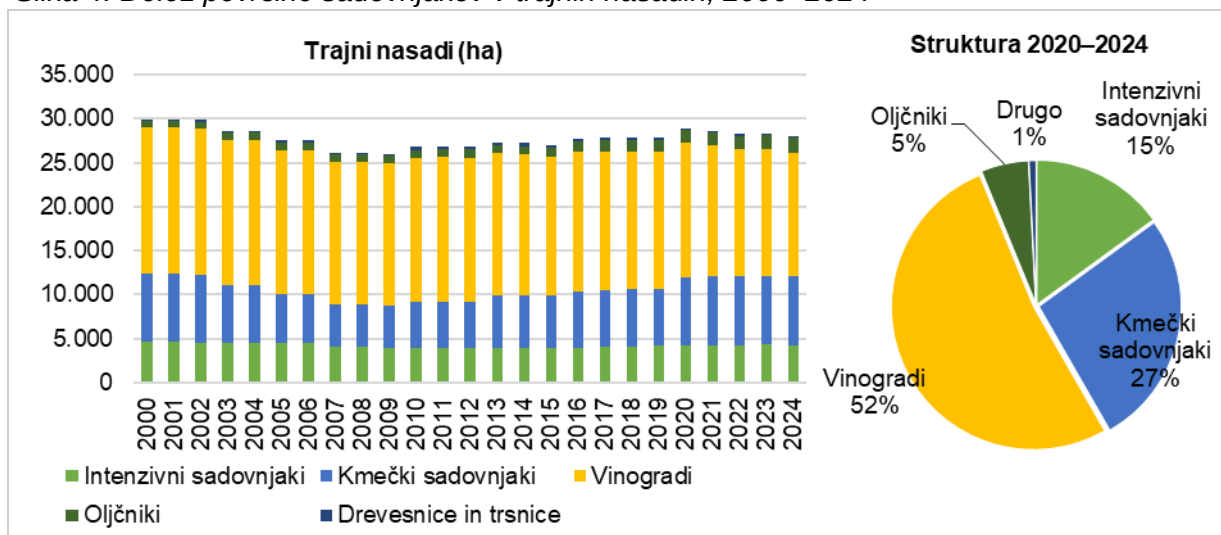
Slika 3: Delež sadovnjakov v KZU (%); 2000–2024

Vir: SURS, preračuni KIS

Med trajnimi nasadi prevladujejo vinogradi, ki kljub zmanjševanju površine še vedno obsegajo približno polovico trajnih nasadov. V zadnjih desetih letih delež ekstenzivnih sadovnjakov v trajnih nasadih narašča (z 22 % v letu 2015 na 28 % v letu 2024), medtem ko je bil delež intenzivnih sadovnjakov v tem obdobju stabilen, intenzivni sadovnjaki obsegajo približno 15 % vseh trajnih nasadov.

Slika 4: Delež površine sadovnjakov v trajnih nasadih; 2000–2024

Vir: SURS, preračuni KIS

2.3 Ekonomska velikost sadjarskih KMG

Ekonomske pomen KMG lahko ovrednotimo tudi s standardnim prihodkom kmetijskih gospodarstev (v nadaljevanju: SO KMG). Po podatkih Evidence SO KMG je bilo v letu 2023 v Sloveniji 3.538 specializiranih sadjarskih KMG (Glavni tip 36), ki so ustvarila 48,5 milijonov SO, kar predstavlja 3,7 % skupnega SO. V posebni tip 361, ki vključuje prevladujočo pridelavo pečkarjev, koščičarjev in jagodičja (brez jagod) iz intenzivnih nasadov, je bilo razvrščeno 20 % vseh specializiranih sadjarskih KMG, ki so prispevale skoraj 60 % celotnega SO specializiranih sadjarskih KMG (Glavni tip 36). Povprečni SO preračunan na KMG pri specializiranih sadjarskih KMG (Glavni tip 36) je na ravni povprečnega SO vseh KMG zajetih v izračun SO, vrednost SO na KMG pri tipu 361 pa je za približno 190 % večja od vrednosti povprečnega SO na KMG pri glavnem tipu 36.

Preglednica 1: Standardni prihodek KMG v tipu 36 – specializirano sadjarstvo; 2023

Glavni in posebni tip	Št. KMG	SO (mio EUR)	SO na KMG (EUR)	Indeks glavni tip 36 = 100			Indeks skupaj = 100 SO na KMG
				Št. KMG	SO	SO na KMG	
36 Specializirano sadjarstvo in pridelovanje citrusov	3.538	48,5	13.713,9	100	100	100	101
361 Specializirano sadjarstvo (razen citrusov, tropskega in subtropskega sadja ter lupinarjev) ¹	721	28,2	39.177,1	20	58	286	288
363 Specializirano pridelovanje lupinarjev ²	238	6,1	25.603,6	7	13	187	188
364 Specializirano pridelovanje tropskega in subtropskega sadja ³	95	2,6	26.857,3	3	5	196	197
365 Specializirano sadjarstvo in pridelovanje citrusov, tropskega in subtropskega sadja ter lupinarjev: mešana pridelava ⁴	2.484	11,6	4.681,1	70	24	34	34
SO KMG, skupaj	95.293	1.297,7	13.618,0				100

Vir: MKGP, Evidenca standardnega prihodka kmetijskih gospodarstev, preračuni KIS

Evidenca SO KMG je zbirka MKGP namenjena izvajanju kmetijske politike, spremljanju ekonomskega stanja in strukturnih sprememb z vidika ekonomske velikosti kmetijskih gospodarstev in tipa kmetovanja. SO KMG, izračunan skladno s pravilnikom⁵, pomeni povprečno vrednost proizvodnje, ki jo lahko pričakuje kmetijsko gospodarstvo ob svoji strukturi proizvodnje. Glede na ekonomsko velikost se KMG, ki dosežejo več kot dve tretjini skupnega SO iz SO trajnih nasadov razvrstijo med trajne nasade (Splošni tip 3, Specializirano gojenje trajnih nasadov). Nadalje se KMG, če imajo vsaj dve tretjini vrednosti SO iz pridelave v ekstenzivnih in intenzivnih sadovnjakih, razvrstijo v glavni tip 36, Specializirano sadjarstvo in pridelovanje citrusov.

¹ Dve tretjini vrednosti SO iz sadjarstva prispevajo pečkarji, koščičarji in jagodičje, brez jagod - intenzivni nasadi.

² Dve tretjini vrednosti SO iz sadjarstva prispevajo lupinarji - intenzivni nasadi.

³ Dve tretjini vrednosti SO iz sadjarstva prispeva sredozemsko sadje - intenzivni nasadi.

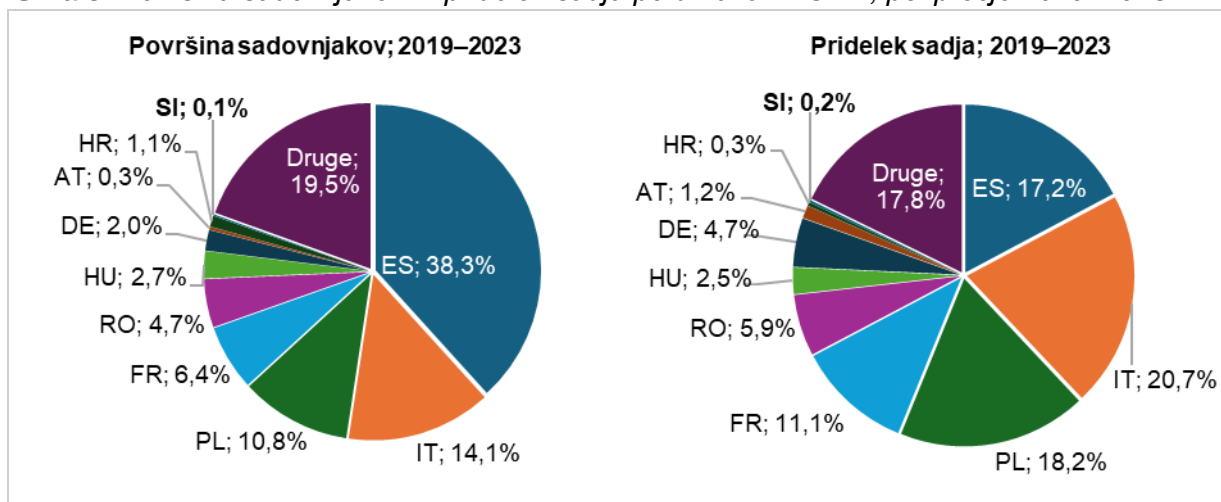
⁴ Drugi sadovnjaki (mešane sadne vrste iz intenzivnih sadovnjakov in ekstenzivni sadovnjaki).

⁵ Pravilnik o izračunu standardnega prihodka kmetijskih gospodarstev (Uradni list RS, št. 21/23 in 32/24).

2.4 Slovensko sadjarstvo v evropskem pogledu

Največji obseg sadovnjakov in največ sadja v državah EU pridelajo v Španiji, Italiji, na Poljskem, v Franciji in Romuniji. V povprečju let 2019–2023 so navedene države obdelovale 74 % vseh sadovnjakov v EU-27 in pridelale 73 % od 25,2 mio ton pridelanega evropskega sadja (brez jagod). Površine sadovnjakov v EU-27 se v povprečju povečujejo, površina sadovnjakov je v zadnjem petletnem obdobju 2019–2023 v primerjavi s petletnim obdobjem 2014–2018 večja za dobro desetino (+10,7 %).

Slika 5: Površina sadovnjakov in pridelek sadja po državah EU-27; povprečje 2019–2023

Vir: EUROSTAT, preračuni KIS

Slovenija je ena manjših pridelovalk sadja v Evropi, manjše površine intenzivnih sadovnjakov imajo med državami članicami EU-27 le nekatere severnejše države (Luksemburg, Irska, Danska, Švedska, Finska in Estonija) in Malta. Slovenski sadovnjaki obsegajo le 0,14 % vseh intenzivnih sadovnjakov v EU-27.

Preglednica 2: Površina sadovnjakov in pridelek sadja po evropskih državah

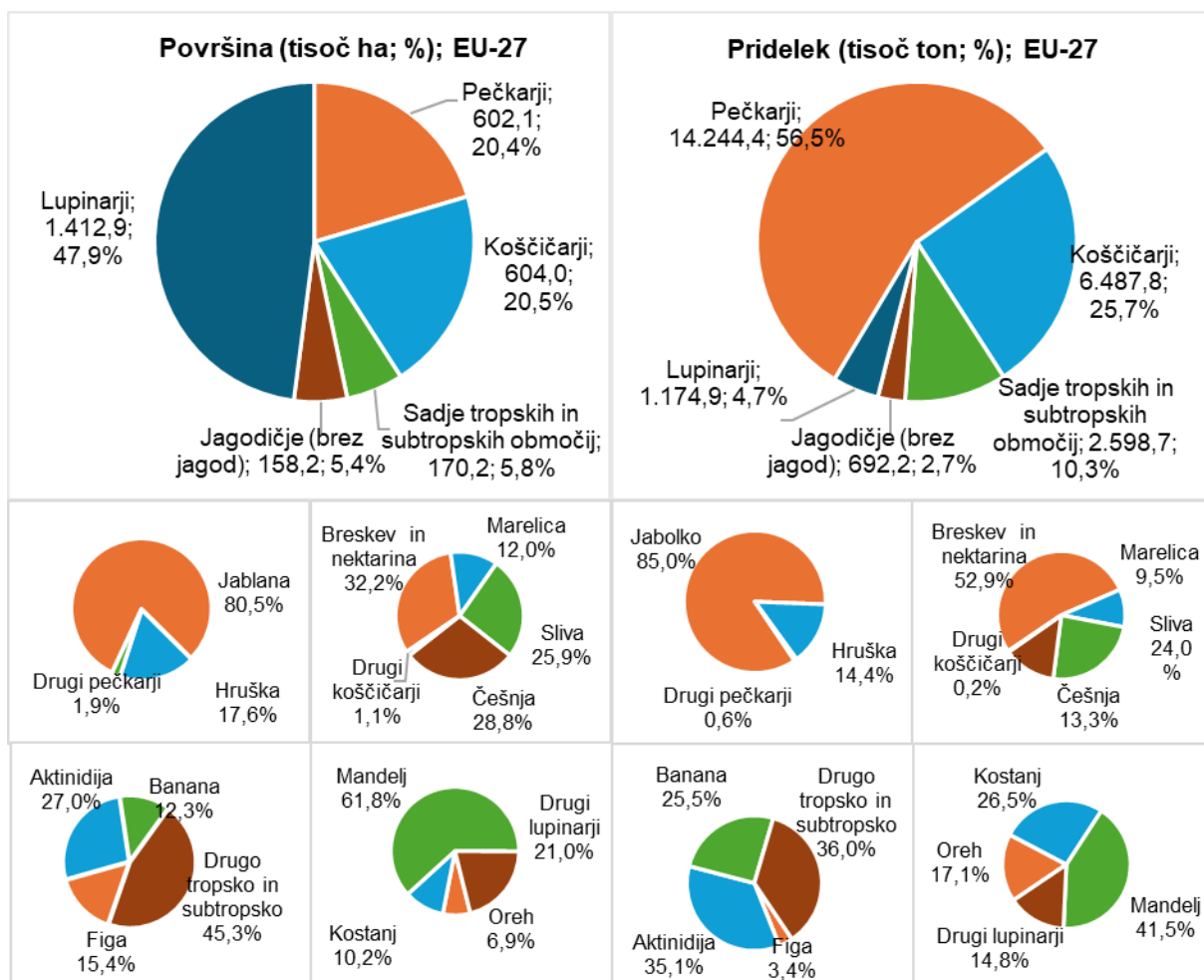
	Površina (tisoč ha)		Indeks 2019–23 2014–18	Pridelek (tisoč t)		Indeks 2019–23 2014–18
	2014–18	2019–23		2014–18	2019–23	
Španija	961,9	1.129,6	117,4	4.592,5	4.348,1	94,7
Italija	332,8	417,3	125,4	5.812,1	5.229,1	90,0
Poljska	317,7	319,1	100,4	4.044,7	4.587,4	113,4
Francija	158,6	188,8	119,1	2.973,7	2.803,5	94,3
Romunija	139,2	139,1	100,0	1.272,1	1.494,9	117,5
Madžarska	81,7	78,3	95,8	838,2	642,1	76,6
Nemčija	56,0	59,2	105,7	1.158,5	1.183,2	102,1
Avstrija	9,3	9,3	100,2	353,1	312,1	88,4
Hrvaška	26,3	31,4	119,4	107,4	88,2	82,1
Slovenija	4,0*	4,2	105,8	71,3	55,3	77,6
EU-27	2.666,0**	2.952,2	110,7	26.426,6	25.221,4	95,4
Srbija	168,8	184,6	109,3	1.206,6	1.453,0	120,4

* ocena: ni podatka za leto 2014; ** ocena: ni podatka za leti 2014 in 2017.

Vir: EUROSTAT, preračuni KIS

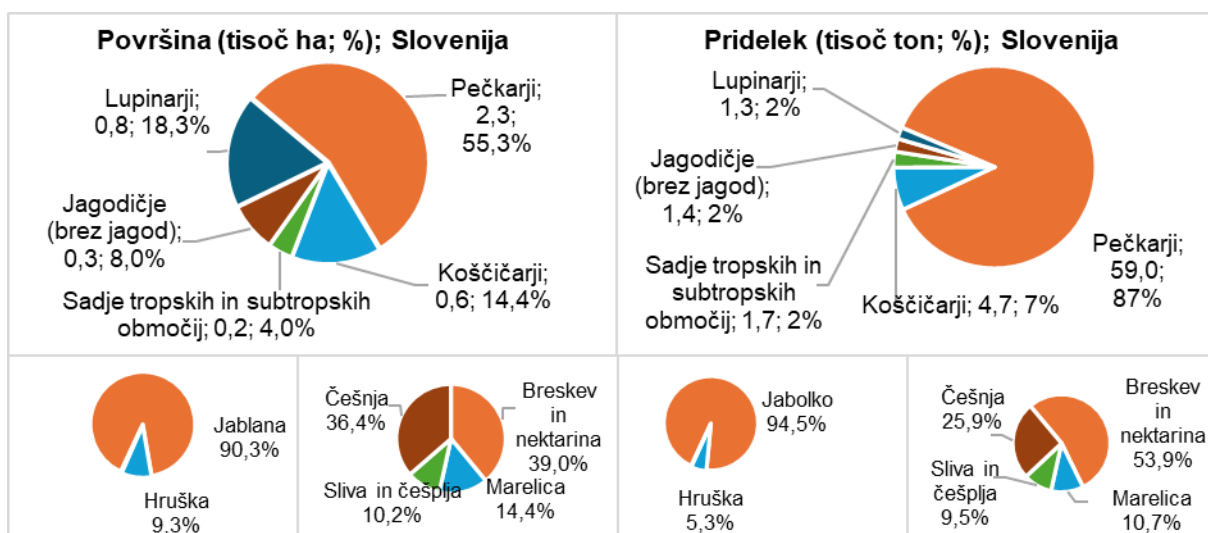
Po površini so jabolane (16 %), poleg mandljev (2019–2023: 30 %), najbolj razširjena sadna vrsta v EU-27. V strukturi površine sadovnjakov v državah EU-27 prevladujejo lupinarji (47 %), sledijo pečkarji in koščičarji, vsak s približno po dobro petino površin, jagodičje (brez jagod) ter tropsko in subtropsko sadje pa imata blizu 5 % v strukturi sadovnjakov.

Slika 6: Površina sadovnjakov in pridelek po skupinah in pomembnejših sadnih vrstah; EU-27; povprečje 2019–2023

Vir: EUROSTAT, preračuni KIS

Slika 7: Površina sadovnjakov in pridelek po skupinah in pomembnejših sadnih vrstah; Slovenija; povprečje 2019–2023

Vir: EUROSTAT, preračuni KIS

Največje pridelovalke jabolk v EU-27 so Poljska, Italija, Francija, Nemčija, Romunija in Španija. Navedene države so v povprečju zadnjih petih let obdelovale 78 % sadovnjakov z

jablanami in pridelale 82 % jabolk v EU-27. Tudi pri pridelavi jabolk je Slovenija med manjšimi pridelovalkami. Manjši obseg nasadov jablan od Slovenije imajo nekatere severnejše države (Luksemburg, Irska, Danska, Švedska, Finska in Estonija) ter Slovaška, Ciper in Malta.

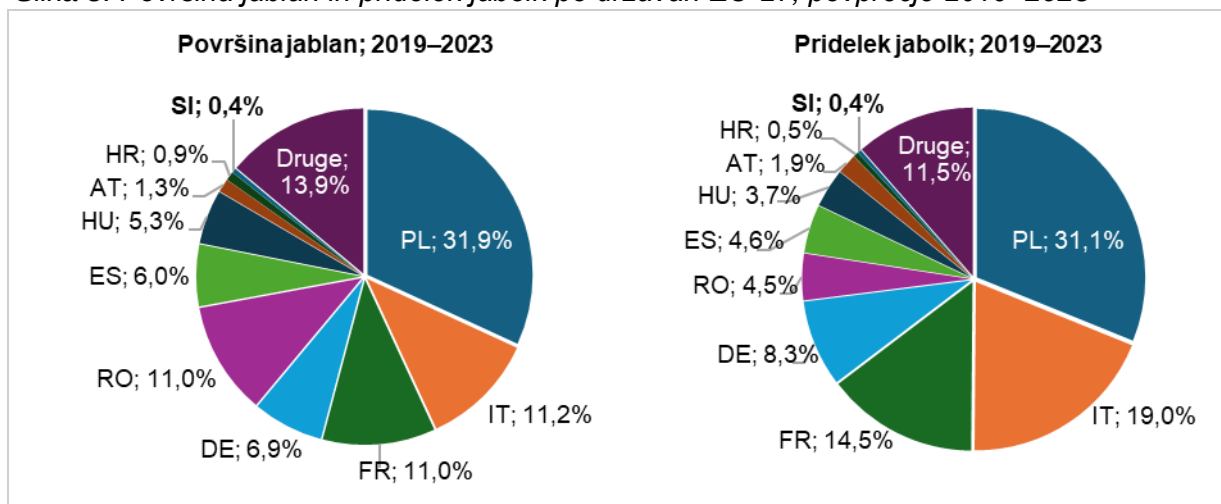
Preglednica 3: Površina jablan in pridelek jabolk po državah EU-27

	Površina (tisoč ha)		Indeks 2019–23 2014–18	Pridelek (tisoč t)		Indeks 2019–23 2014–18
	2014–18	2019–23		2014–18	2019–23	
Poljska	167,4	154,4	92,2	3.281,9	3.772,1	114,9
Italija	55,0	54,4	99,0	2.359,3	2.300,4	97,5
Francija	50,1	53,4	106,7	1.817,2	1.762,0	97,0
Nemčija	32,6	33,6	103,1	983,5	1.006,3	102,3
Romunija	55,4	53,5	96,5	479,8	540,3	112,6
Španija	30,6	29,2	95,7	598,0	560,2	93,7
Madžarska	32,5	25,7	79,1	588,2	449,6	76,4
Avstrija	6,7	6,4	95,4	254,6	231,2	90,8
Hrvaška	5,4	4,2	77,3	76,6	60,0	78,3
Slovenija	2,4	2,1	87,0	59,6	44,6	74,8
Druge države EU-27	71,4	67,5	94,6	1.496,6	1.387,7	92,7
EU-27	509,5	484,5	95,1	11.995,2	12.114,4	101,0

Vir: EUROSTAT, preračuni KIS

V Sloveniji obdelujejo 0,44 % vseh nasadov jablan v EU-27. Nasadi jablan se na povprečni evropski ravni in v Sloveniji zmanjšujejo. Površina jablan je v povprečju zadnjega petletnega obdobja (2019–2023) v primerjavi s petletnim obdobjem 2014–2018 na ravni EU-27 manjša za 5 %. V navedenem obdobju se je površina jablan, tako kot v Sloveniji (–13 %), zmanjšala na Poljskem (–8 %), v Italiji (–1 %), v Romuniji (–4 %), v Španiji (–4 %), pa tudi v drugih naših sosednjih državah: v Avstriji (–5 %), na Hrvaškem (–23 %) in Madžarskem (–21 %), povečale pa so se površine v Franciji (+7 %) in Nemčiji (+3 %).

Slika 8: Površina jablan in pridelek jabolk po državah EU-27; povprečje 2019–2023

Vir: EUROSTAT, preračuni KIS

Spremenljive vremenske razmere v zadnjih letih negativno vplivajo na hektarske pridelke tako v Sloveniji kot tudi v drugih državah. Neugodne vremenske razmere, zlasti pozebe, so v Sloveniji v zadnjih letih prizadele pridelavo jabolk še pogostejše in obsežnejše kot v drugih državah. Povprečni hektarski pridelek jabolk na ravni EU-27 v zadnjih petih letih znaša 25 t/ha, kar predstavlja 6 % povečanje v primerjavi s predhodnim petletnim obdobjem (2014–2018). Rast hektarskega pridelka jabolk na evropski ravni je predvsem posledica večjih pridelkov na Poljskem. Slovenski hektarski pridelek jabolk je v običajnih letih blizu povprečja

EU-27, v zadnjih petih letih pa je zaradi pozeb v letih 2021 in 2023 več kot 15 % pod povprečjem.

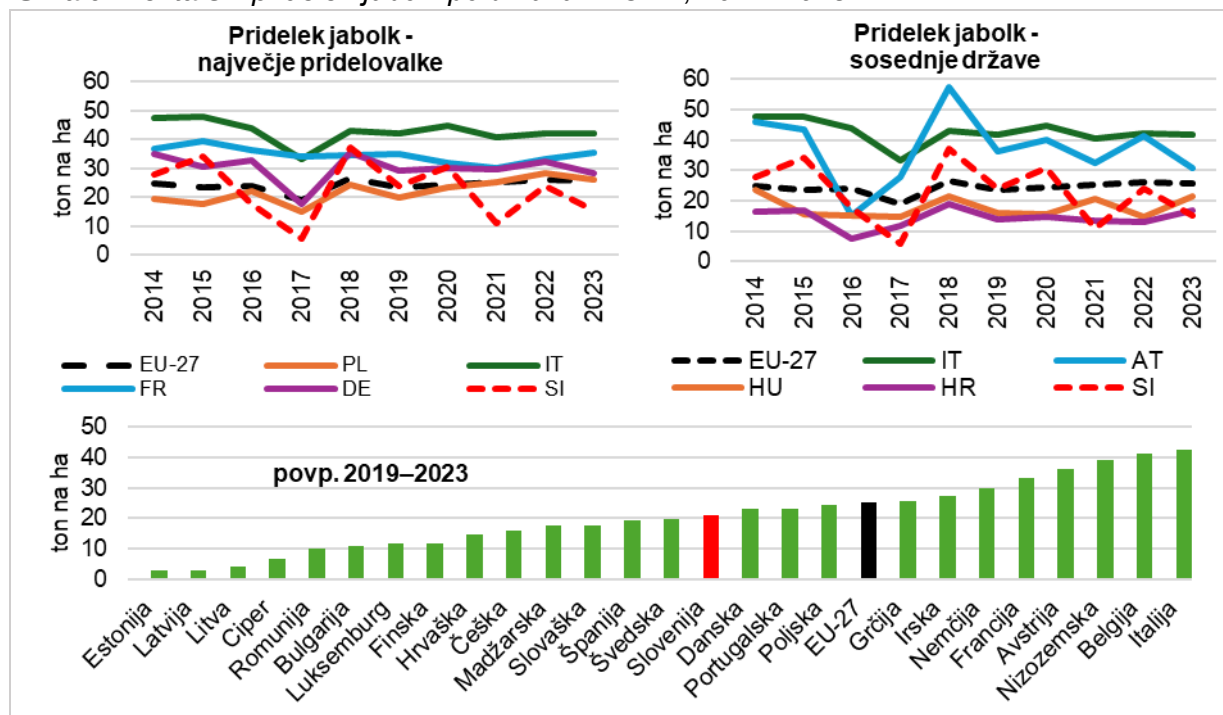
Preglednica 4: Hektarski pridelki jabolk po državah EU-27

	Povp. 2014–18	Povp. 2019–23	2021	2022	2023	Indeks 2019–23 2014–18	Indeks (SI = 100)	
							2014–18	2019–23
Poljska	19,6	24,4	25,1	28,1	26,0	125	80	117
Italija	43,1	42,3	40,6	42,0	41,9	98	176	201
Francija	36,3	33,0	30,1	33,1	35,2	91	148	157
Nemčija	30,2	29,9	29,6	32,3	28,4	99	124	143
Romunija	8,7	10,1	11,0	10,0	9,8	116	35	48
Španija	19,6	19,1	20,9	17,0	18,6	98	80	91
Madžarska	18,1	17,6	20,6	14,7	21,3	97	74	84
Avstrija	38,0	36,2	32,5	41,4	30,7	95	155	173
Hrvaška	14,2	14,3	13,6	12,8	16,9	101	58	68
Slovenija	24,5	21,0	11,0	24,1	15,3	86	100	100
EU-27	23,5	25,0	25,2	26,3	25,6	106	96	119
Indeks SI/ EU-27 (EU-27 = 100)	104,0	83,9	43,7	91,6	59,8			

Vir: EUROSTAT, preračuni KIS

Slovenija ima v primerjavi s sosednjimi državami v povprečju manjše hektarske pridelke kot Avstrija in Italija, ki ima tudi zaradi svoje strukture sadovnjakov v povprečju največji hektarski pridelek jabolk v EU-27. Na Hrvaškem in na Madžarskem pa so povprečni hektarski pridelki jabolk večinoma manjši kot v Sloveniji.

Slika 9: Hektarski pridelek jabolk po državah EU-27; 2014–2023

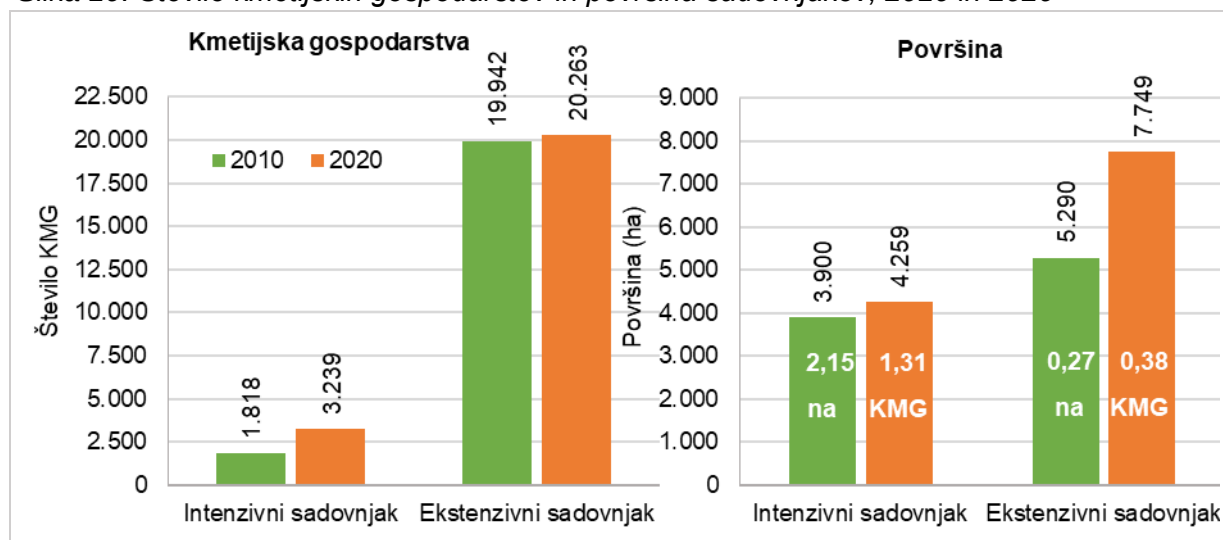
Vir: EUROSTAT, preračuni KIS

3 STRUKTURNI PODATKI O SADJARSTVU

3.1 Popisi kmetijskih gospodarstev (SURs)

Sadovnjake je po podatkih zadnjega popisa kmetijstva v letu 2020 obdelovalo nekaj več kot 22 tisoč kmetijskih gospodarstev (v nadaljevanju KMG) oziroma tretjina vseh KMG. Intenzivne sadovnjake in ekstenzivne (kmečke) sadovnjake so obdelovali na 12 tisoč hektarih, ki so v povprečju obsegali 0,54 hektarjev na KMG. V obdobju med letoma 2010 in 2020 se je število KMG s sadovnjaki povečalo za 6 % oziroma za 1.240 KMG (2010: 21.186 KMG, 2020: 22.426 KMG), povečala se je tudi površina sadovnjakov, za 31 % oziroma za 2.818 ha (2010: 9.190 ha, 2020: 12.008 ha).

Slika 10: Število kmetijskih gospodarstev in površina sadovnjakov; 2010 in 2020

Vir: SURs (Popisi kmetijskih gospodarstev)

Med leti 2010 in 2020 se je povečalo tako število kmetijskih gospodarstev z intenzivnimi (+78 %, za 1.421 KMG) kot z ekstenzivnimi sadovnjaki (+2 %, za 321 KMG). V letu 2020 so bili intenzivni sadovnjaki prisotni na nekaj več kot 3 tisoč KMG (2010: 1,8 tisoč KMG), kmečki sadovnjaki pa na približno 20 tisoč KMG (2010: 19,9 tisoč KMG).

V obdobju 2010–2020 se je povečala tudi površina sadovnjakov. Površina intenzivnih sadovnjakov je bila večja za 9 % oziroma za 359 ha, površina ekstenzivnih sadovnjakov pa za 46 % oziroma za 2.459 hektarjev. V letu 2020 je bilo z intenzivnimi sadovnjaki zasejanih 4,3 tisoč hektarjev površin (2010: 3,9 tisoč ha), z ekstenzivnimi sadovnjaki pa 7,7 tisoč hektarjev (2010: 5,3 tisoč ha). Večja površina intenzivnih sadovnjakov je predvsem posledica vpisa manjših površin mešanih sadnih vrst (na enoto GERK) v RKG, ki je tudi najpomembnejši administrativni vir podatkov za popise SURs. Povprečna površina na KMG v intenzivnih nasadih se je zaradi velikega povečanja KMG, ob manj izrazitem povečanju površin, zmanjšala za 39 % in znaša 1,31 hektarjev na KMG (2010: 2,15 ha na KMG). Povprečna površina na KMG v ekstenzivnih sadovnjakov pa se je povečala za 44 %, na 0,38 hektarjev na KMG (2010: 0,27 ha na KMG).

3.2 Register kmetijskih gospodarstev (MKGP)

Najpopolnejši podatki o intenzivnih sadovnjakih (vrsta rabe 1221), jagodah (vrsta rabe 1170) in rastlinjakih s sadnimi vrstami (vrsta rabe 1192) v Sloveniji se vodijo v Registru kmetijskih gospodarstev (v nadaljevanju RKG). Za navedene vrste rabe na ravni GERK se v RKG vodijo podatki o: terasiranosti, zatravljenosti, površinah z namakanjem in načinu namakanja, površinah zaščitne mreže proti toči, številu sadik po sadnih vrstah, sortah, podlagah, gojitveni obliki in letu sajenja. Sadovnjaki so lahko zasajeni bodisi z eno sadno vrsto (v nadaljevanju čisti nasadi) na GERK bodisi z več različnimi sadnimi vrstami (v nadaljevanju mešani nasadi) na GERK. Za sadovnjake, zasajene z eno samo sadno vrsto, se vodijo tudi podatki o sadilni razdalji med vrstami ter v vrsti. Podatki o sadnih vrstah iz RKG so tudi najpomembnejši administrativni vir podatkov o pridelavi sadja v raziskavah SURS.

Za namen te publikacije smo analizirali podatke o intenzivnih sadovnjakih (vrsta rabe 1221) v letih od 2018 do 2024⁶. V RKG je bilo v letih 2020–2024 vpisanih med 4,2 in 4,3 tisoč hektarjev intenzivnih sadovnjakov, ki jih je obdelovalo več kot 3.450 KMG.

Število kmetijskih gospodarstev in površina sadnih vrst

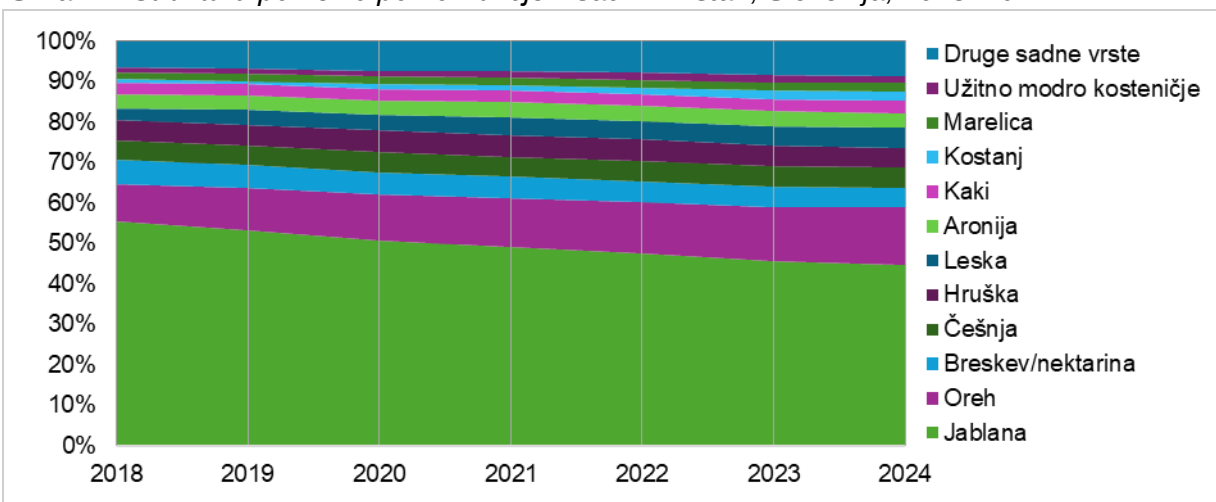
Skupna površina intenzivnih sadovnjakov ima trend rasti, k čemur prispeva predvsem večji obseg pridelave lupinarjev in jagodičja ter večja vključenost manjših intenzivnih sadovnjakov, zasajenih z mešanimi sadnimi vrstami, medtem ko površine jablan in tudi drugih v preteklosti bolj razširjenih sadnih vrst, kot so hruške, breskve in nektarine, upadajo.

Preglednica 5: Število KMG in površina intenzivnih sadovnjakov; Slovenija; 2018–2024

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Površina (ha)							
Skupaj	4.120,5	4.198,1	4.230,3	4.258,5	4.315,8	4.268,3	4.282,7
Čisti nasadi	3.769,3	3.816,6	3.811,5	3.816,7	3.804,8	3.766,1	3.773,1
Mešani nasadi	351,2	381,5	418,8	441,8	511,0	502,2	509,6
Število KMG							
Skupaj	3.161	3.325	3.458	3.571	3.743	3.911	3.991
Čisti nasadi	2.770	2.870	2.959	3.029	3.146	3.264	3.304
Mešani nasadi	763	864	957	1.038	1.143	1.217	1.275

Vir: MKGP, RKG

Slika 11: Struktura površine pomembnejših sadnih vrstah; Slovenija; 2018–2024

Vir: MKGP, RKG

⁶ Vir: MKGP (RKG), prejeto 27. 5. 2024, 20. 11. 2024 in 24. 1. 2025 (interni podatki)

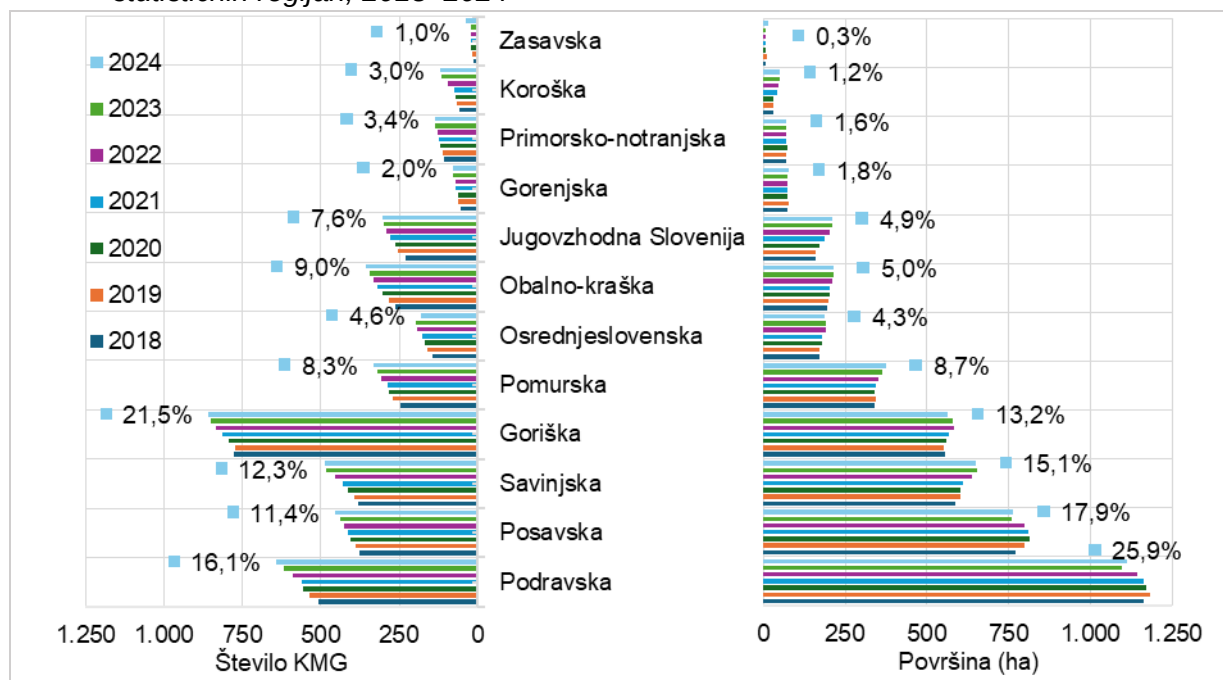
Preglednica 6: Število KMG in površina intenzivnih sadovnjakov po statističnih regijah; 2018–2024

	Podravska	Posavska	Savinjska	Goriška	Pomurska	Osrednje-slovenska	Obalno-kraška	Jugovzhodna Slovenija	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Koroška	Zasavska
Površina (ha)												
2018	1.162,8	772,0	588,3	555,0	339,3	169,7	194,3	158,4	74,3	68,5	29,1	8,8
2019	1.181,8	799,1	602,9	551,4	344,2	172,3	197,1	160,3	77,4	71,4	30,6	9,6
2020	1.172,5	813,7	603,8	560,8	340,8	180,2	202,1	171,0	73,2	72,3	32,2	7,7
2021	1.161,5	812,0	609,3	566,8	344,5	178,8	203,2	188,9	71,8	70,4	43,5	7,8
2022	1.142,4	797,7	638,5	584,9	351,4	191,0	211,5	202,2	72,1	68,6	48,0	7,5
2023	1.097,6	758,9	654,0	577,5	364,1	191,3	212,6	209,1	74,1	70,6	50,5	8,0
2024	1.111,0	764,8	648,7	564,0	373,8	186,1	212,9	208,8	77,4	69,7	51,1	14,4
Število KMG												
2018	506	375	382	778	245	146	262	231	55	106	60	15
2019	536	390	395	774	272	159	283	256	63	112	66	19
2020	556	406	413	793	282	170	302	264	64	118	69	21
2021	562	415	428	814	289	175	320	280	69	123	76	20
2022	589	427	455	833	308	192	330	292	72	128	95	22
2023	618	440	485	852	321	197	344	300	78	137	117	22
2024	641	453	489	857	332	182	358	304	81	135	121	38

Vir: MKGP, RKG

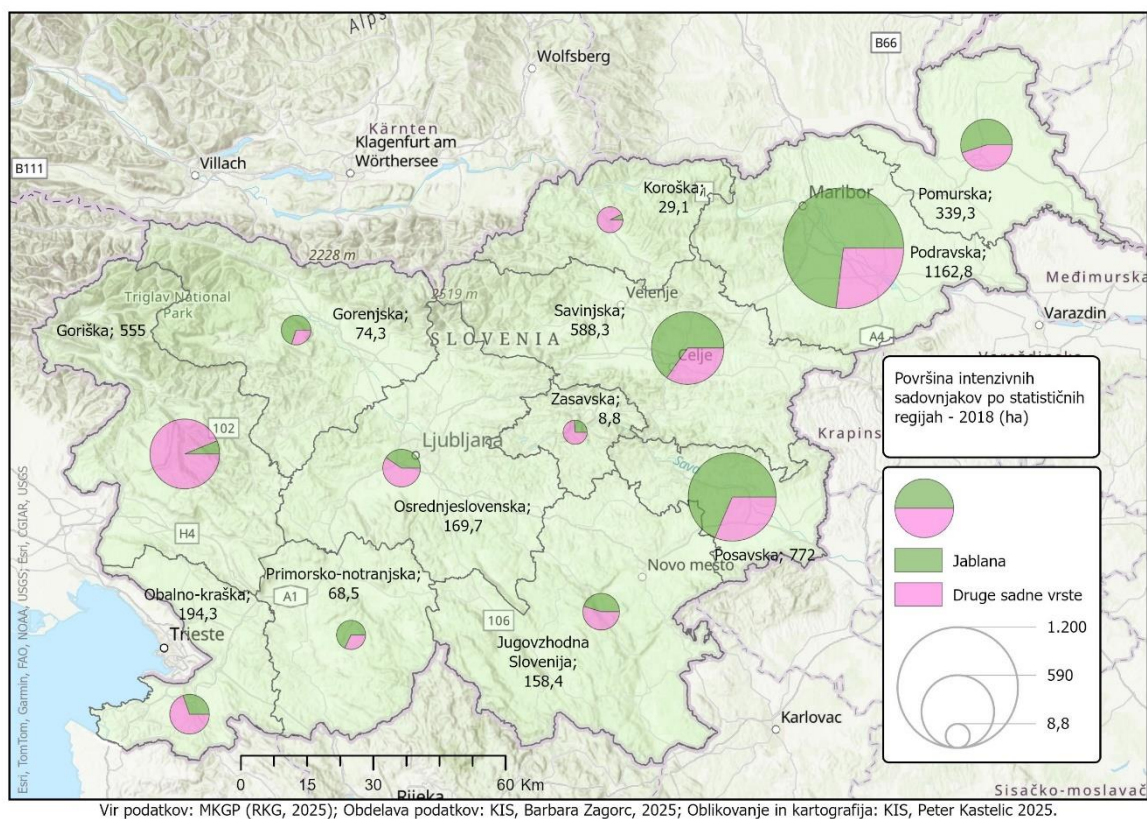
Regionalno največ sadovnjakov leži v vzhodni polovici Slovenije, večina sadovnjakov, skupaj približno 60 %, je v podravske, posavske in savinjske statistični regiji. V povprečju zadnjih petih let je bilo v podravske 26,6 %, v posavske 18,5 % in v savinjske statistični regiji 14,8 % slovenskih sadovnjakov. V zahodni Sloveniji je bilo v enakem obdobju največ sadovnjakov v goriški (13,4 %) in obalno-kraški statistični regiji (4,9 %).

Slika 12: Število KMG z intenzivnimi sadovnjaki in površina intenzivnih sadovnjakov po statističnih regijah; 2018–2024

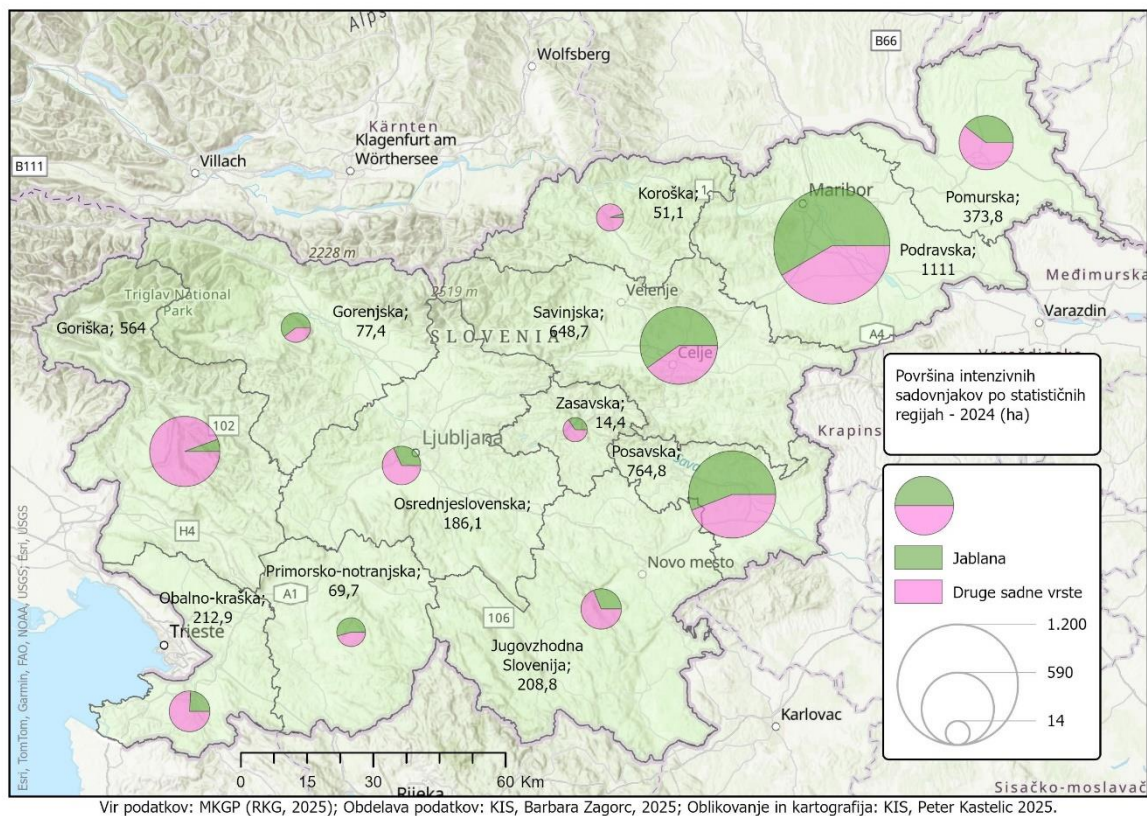

Vir: MKGP, RKG

Slika 13: Površina intenzivnih sadovnjakov in struktura jablan ter drugih sadnih vrst v intenzivnih sadovnjakih po statističnih regijah; 2018

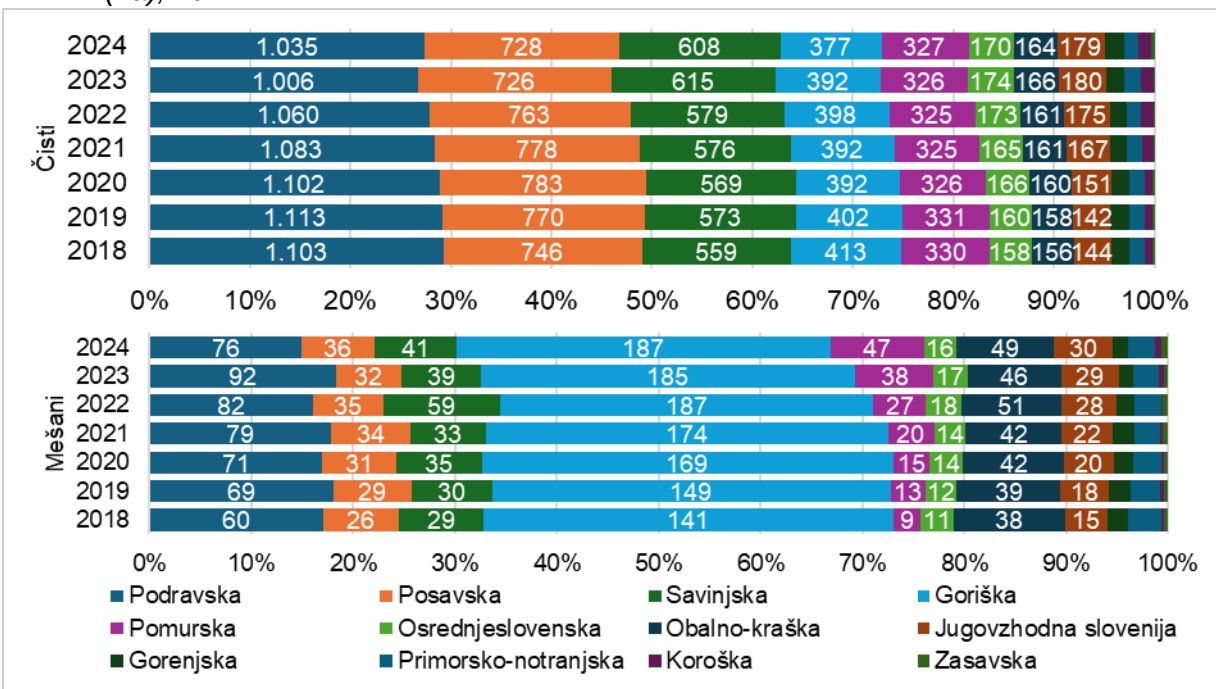

Slika 14: Površina intenzivnih sadovnjakov in struktura jablan ter drugih sadnih vrst v intenzivnih sadovnjakih po statističnih regijah; 2024

Regionalno je največ čistih sadovnjakov v treh statističnih regijah, podravski, posavski in savinjski, največ mešanih sadovnjakov pa je v goriški statistični regiji, pomembnejši delež mešanih pa imajo tudi površine v pomurski in obalno-kraški statistični regiji.

Slika 15: Struktura površine čistih in mešanih intenzivnih sadovnjakov po statističnih regijah (ha); 2024

Vir: MKGP, RKG

Čisti nasadi so značilnejši pri pečkarjih, kjer prevladujejo jabolane, in lupinarjih (93 %), več mešanih nasadov pa je pri koščičarjih (70 %) in drugih sadnih vrstah.

Preglednica 7: Delež površine sadnih vrst (%) zasajenih z eno sadno vrsto na GERK; 2018–2024

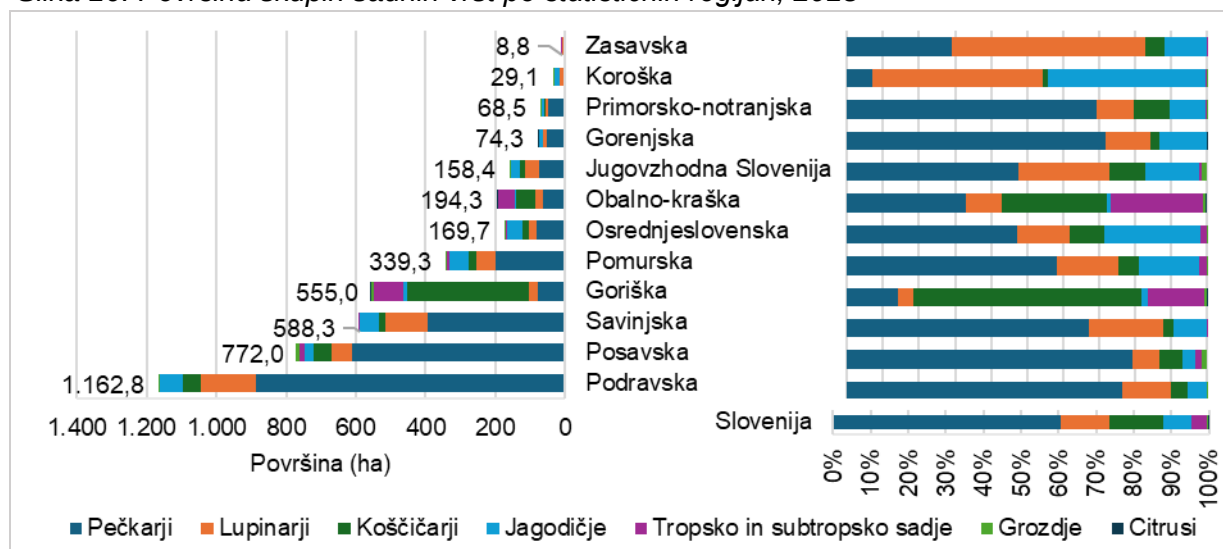
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Intenzivni sadovnjak	91	91	90	90	88	88	88
Jablana	96	96	96	96	94	95	95
Oreh	96	96	96	95	94	93	94
Breskev/nektarina	81	80	80	79	77	78	76
Češnja	76	75	74	74	73	73	72
Hruška	90	89	84	84	83	81	81
Leska	92	93	93	93	91	92	92
Aronija	92	91	90	91	90	89	88
Kaki	80	80	78	78	76	76	76
Kostanj	84	84	84	88	88	87	88
Marelica	59	58	55	54	52	53	52
Užitno modro kosteničje	97	88	85	85	87	89	89
Ameriška borovnica	97	95	95	95	94	94	89
Sliva/češplja	71	69	71	68	67	64	62
Malina	81	78	78	74	70	68	69
Namizno grozdje	84	82	81	80	79	82	81
Kivi	84	81	78	77	76	78	79
Smokva (figa)	52	54	51	52	51	52	54
Mandelj	29	72	90	89	88	89	88
Druge sadne vrste	71	68	69	66	63	62	63

Vir: MKGP, RKG

Obseg sadovnjakov zasajenih z mešanimi sadnimi vrstami se je v obdobju 2018–2024 povečal (oziroma se jih je več vpisalo v RKG) za 158 hektarjev. Poleg v goriški (+46 ha) in obalno-kraški statistični regiji je opazno večje povečanje še v pomurski statistični regiji (+38 ha) in v jugovzhodni Sloveniji (+15 ha).

Pečkarji s prevladujočo jablano, so še vedno najbolj razširjena skupina sadnih vrst v Sloveniji, vendar se njihov obseg pridelave in delež v sadovnjakih dolgoročno zmanjšuje.

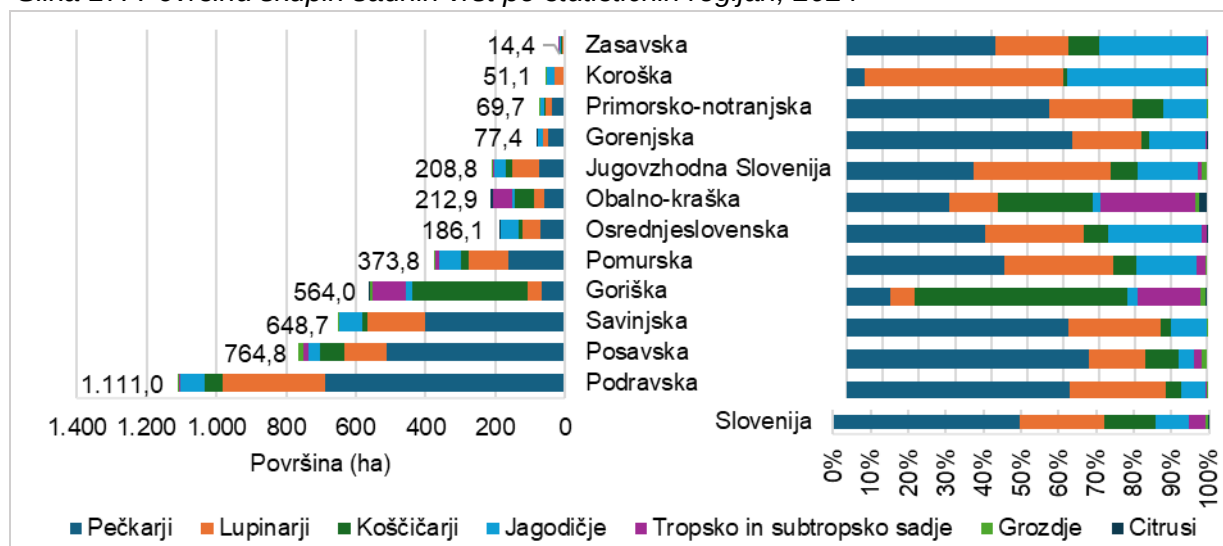
Slika 16: Površina skupin sadnih vrst po statističnih regijah; 2018

Vir: MKGP, RKG

V letih 2018–2024 se je delež pečkarjev v strukturi površine sadovnjakov zmanjšal za 11 odstotnih točk (z 61 % na 50 %). Regionalno je največ pečkarjev absolutno in relativno v podravski, posavski in savinjski statistični regiji, več kot polovico sadovnjakov pa obsegajo še v gorenjski in primorsko-notranjski statistični regiji.

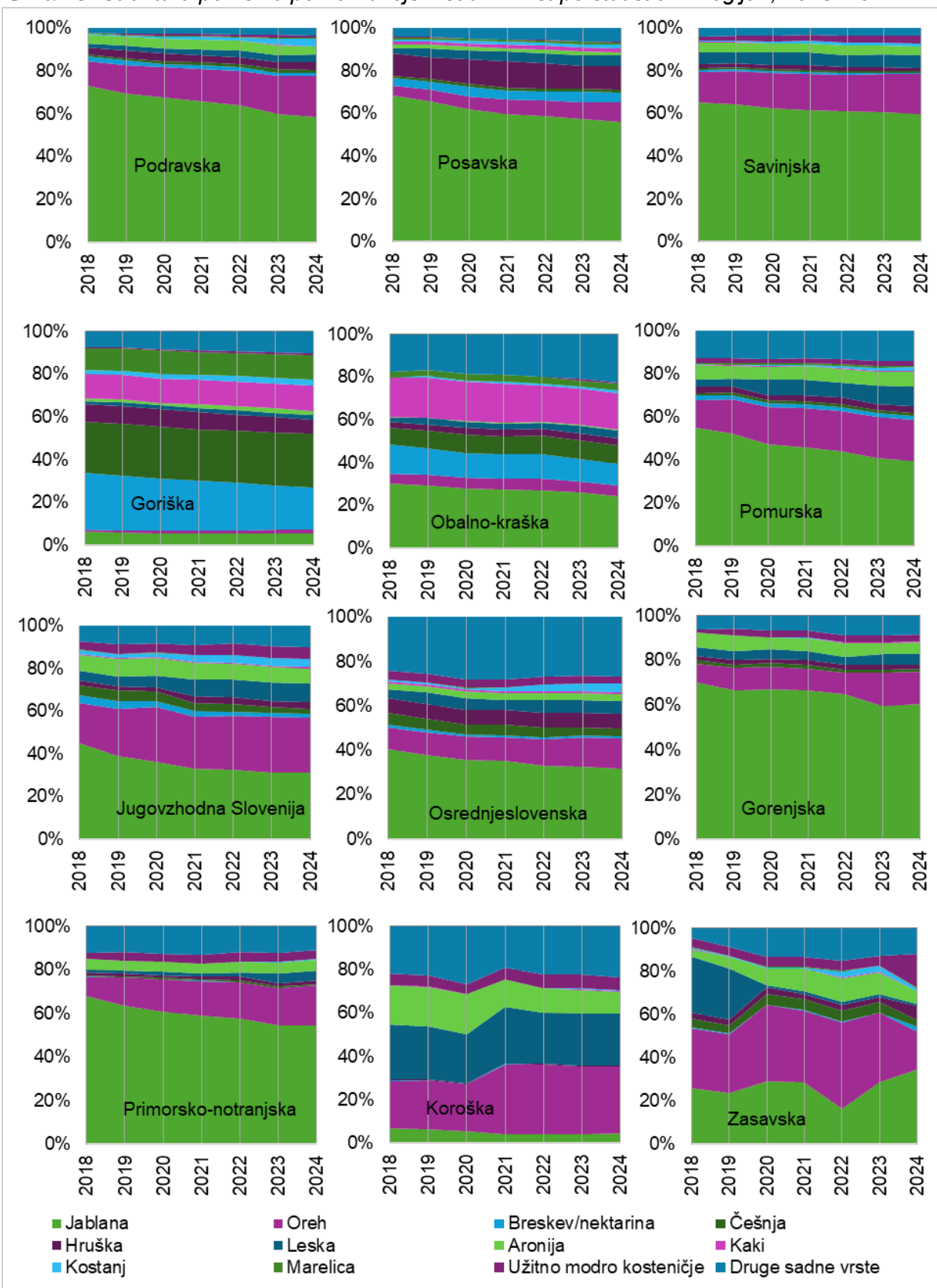
Slika 17: Površina skupin sadnih vrst po statističnih regijah; 2024

Vir: MKGP, RKG

Nasprotno se v obdobju 2018–2024 še vedno močno povečujejo površine nasadov lupinarjev in tudi jagodičja ter s tem tudi njihov delež v strukturi sadovnjakov. Delež sadovnjakov zasajenih z lupinarji se je povečal s 13 % na 22 % in delež jagodičja za eno odstotno točko z 8 % na 9 %.

Slika 18: Struktura površine pomembnejših sadnih vrst po statističnih regijah; 2018–2024

Vir: MKGP, RKG

Poleg opuščanja pridelave jabolk in hrušk se že v kratkem analiziranem časovnem obdobju kažejo velike spremembe v sortni zastopanosti nasadov jablan, medtem ko so spremembe v sortni sestavi hrušk manjše. Površina jablan se je v analiziranem obdobju kontinuirano zmanjšava, medtem ko je hrušk nekaj več kot v letu 2018.

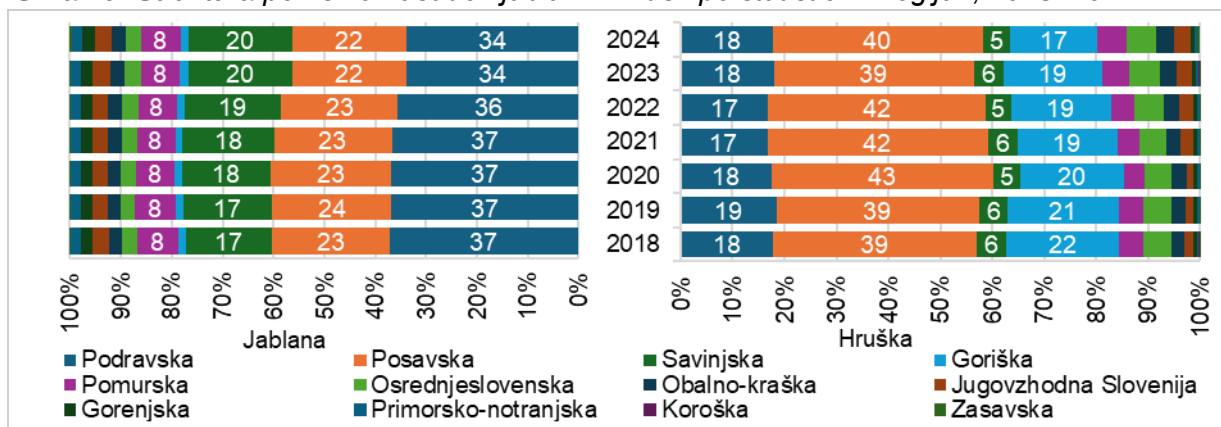
Preglednica 8: Površina jablan in hrušk (ha); Slovenija in statistične regije; 2024

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Jablana	2.284,3	2.233,0	2.142,8	2.089,8	2.054,4	1.941,3	1.911,7
Podravska	849,2	821,5	793,0	766,6	731,6	658,4	649,3
Posavska	529,4	525,3	503,0	485,8	469,3	434,7	427,5
Savinjska	383,5	388,4	375,9	374,2	391,1	397,2	388,1
Goriška	33,8	31,1	29,6	30,0	32,5	32,3	31,5
Pomurska	186,3	179,8	161,6	158,8	154,6	148,6	147,6
Obalno-kraška	68,9	65,3	64,0	62,7	63,1	62,5	59,2
Jugovzhodna Slovenija	58,9	57,5	56,6	56,2	57,0	55,2	51,3
Osrednjeslovenska	71,5	62,9	61,8	62,1	65,7	65,4	65,2
Gorenjska	52,0	51,6	49,0	47,8	46,6	44,1	46,8
Primorsko-notranjska	46,5	45,3	44,1	41,5	39,7	38,6	38,0
Koroška	2,0	1,9	1,8	1,8	1,9	2,1	2,3
Zasavska	2,3	2,3	2,3	2,3	1,2	2,3	5,0
Hruška	207,8	210,9	223,4	235,0	231,3	212,5	210,7
Podravska	37,2	39,2	39,3	39,3	39,1	38,1	37,6
Posavska	81,5	82,0	95,3	99,7	96,7	82,3	84,9
Savinjska	11,6	11,8	11,8	13,3	11,2	11,9	11,2
Goriška	45,4	44,9	44,6	45,4	44,5	40,5	35,4
Pomurska	9,5	9,9	8,4	10,0	10,5	10,7	11,9
Obalno-kraška	11,3	11,5	11,6	11,9	13,0	12,8	12,1
Jugovzhodna Slovenija	5,1	5,8	6,5	6,6	7,1	6,8	7,3
Osrednjeslovenska	3,6	3,0	3,0	6,1	6,3	6,4	6,4
Gorenjska	1,3	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Primorsko-notranjska	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,2
Koroška	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
Zasavska	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,9

Vir: MKGP, RKG

Približno 77 % nasadov jablan leži v podravski, posavski in savinjski statistični regiji, kjer so se površine jablan v letih 2018–2024 zmanjšale skupaj za 297 ha. Od tega v podravski za 200 ha in v posavski statistični regiji za 102 ha, v savinski statistični regiji pa so se nasadi jablan povečali za 5 ha.

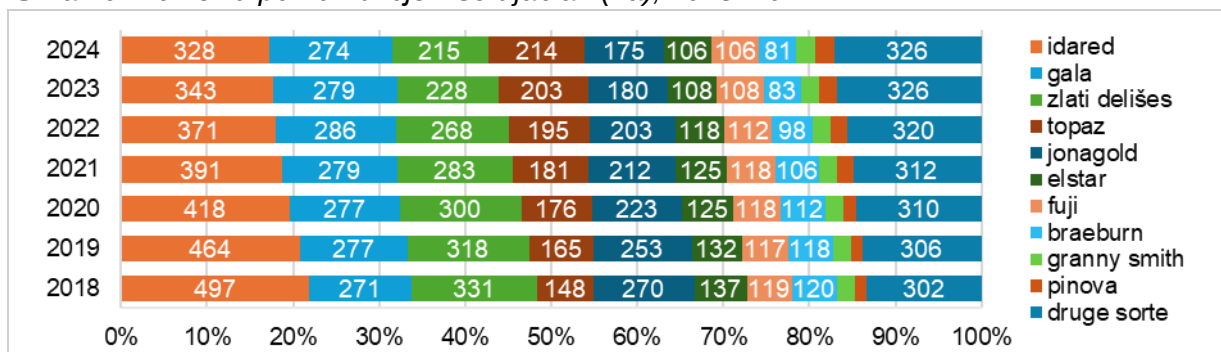
Slika 19: Struktura površine nasadov jablan in hrušk po statističnih regijah; 2018–2024

Vir: MKGP, RKG

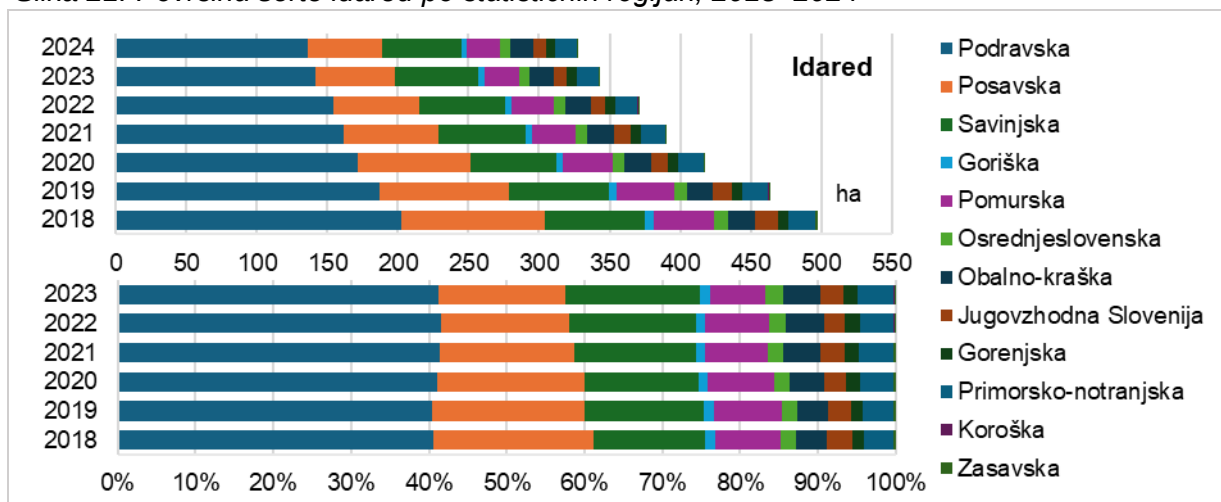
Z uvajanjem novih sort jablan skušajo pridelovalci slediti okusu potrošnikov in konkurirati široki paleti ponudbe drugih sadnih vrst.

Slika 20: Površina pomembnejših sort jablan (ha); 2018–2024

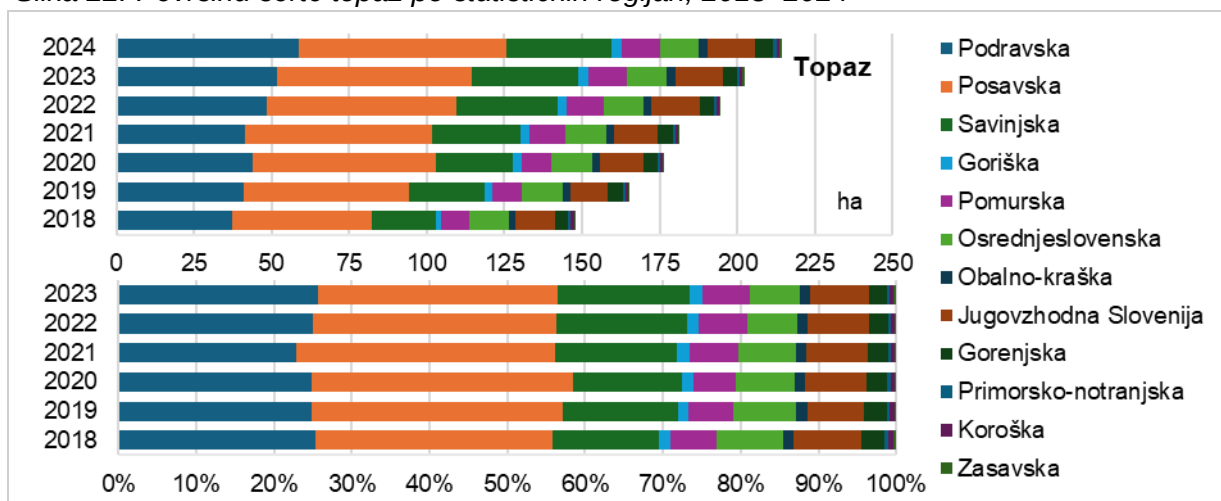
Vir: MKGP, RKG

Slika 21: Površina sorte idared po statističnih regijah; 2018–2024

Vir: MKGP, RKG

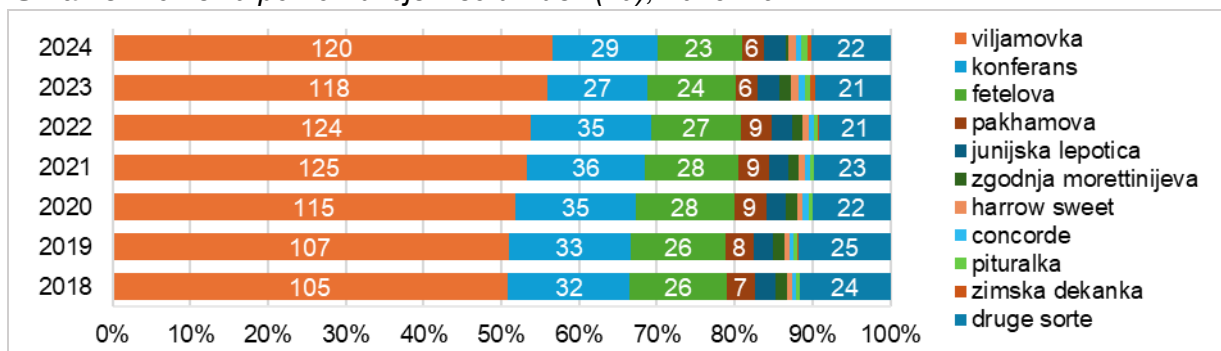
Slika 22: Površina sorte topaz po statističnih regijah; 2018–2024

Vir: MKGP, RKG

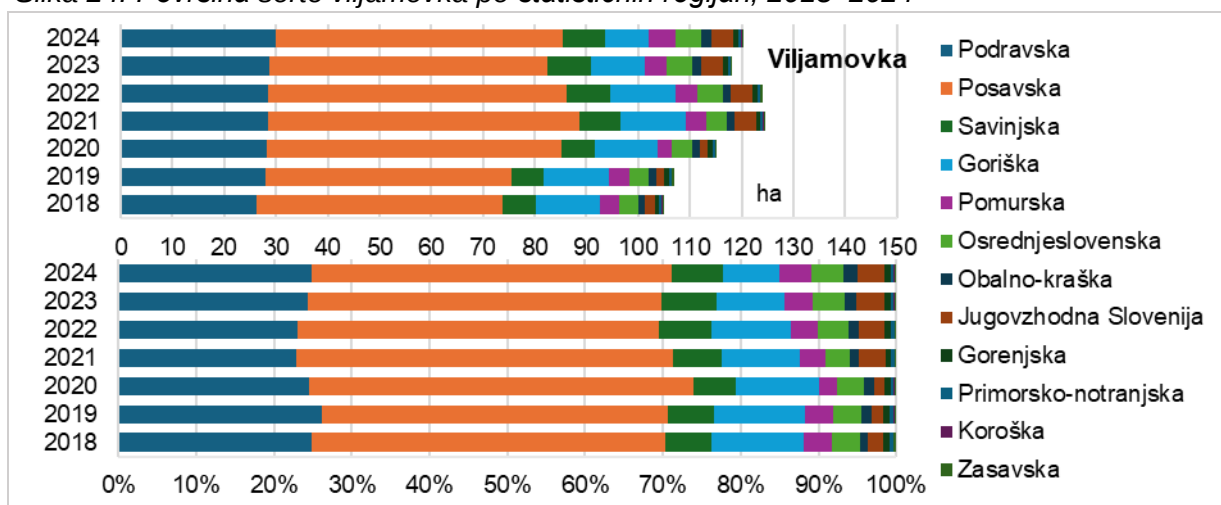
Dolgoletne krčitve nasadov hrušk se kot kaže po nekaj pozitivnih letih ponovno nadaljujejo. V zadnjih dveh letih so nasade hrušk zmanjševali predvsem v posavski in goriški statistični regiji. Viljamovka ostaja prva in najpomembnejša sorta hruške v Sloveniji. Nasadi viljamovke obsegajo približno 120 hektarjev.

Slika 23: Površina pomembnejših sort hrušk (ha); 2018–2024

Vir: MKGP, RKG

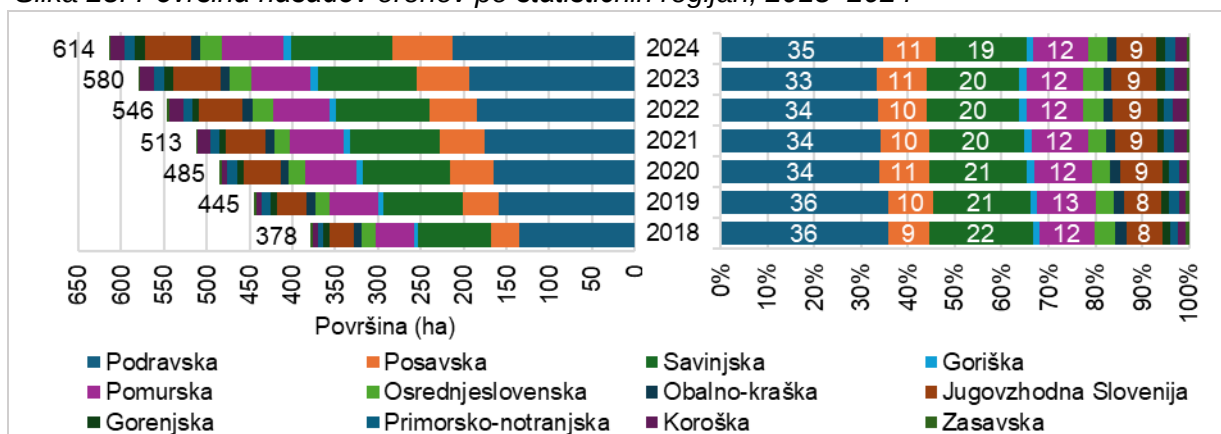
Slika 24: Površina sorte viljamovka po statističnih regijah; 2018–2024

Vir: MKGP, RKG

Nasprotno kot pri jabolani in hruški je opazno intenzivno sajenje orehov in drugih vrst lupinarjev. Površina lupinarjev se je v analiziranem obdobju povečala za 78 % oziroma 419 ha, površina orehov za 62 % oziroma za 236 ha in leske za 87 % oziroma 103 ha.

Slika 25: Površina nasadov orehov po statističnih regijah; 2018–2024

Vir: MKGP, RKG

Po statističnih regijah se je površina lupinarjev absolutno najbolj povečala v podravski (+138 ha), posavski (+63 ha), pomurski (+59 ha), savinjski (+45 ha) in jugovzhodni Sloveniji (40 ha). Zelo podobno se je po statističnih regijah povečal tudi obseg nasadov orehov, v podravski za 78 ha, v posavski za 36 ha, v pomurski za 28 ha, v savinjski za 55 ha in v jugovzhodni Sloveniji za 24 ha.

V povprečju je v letih 2018–2024 površina koščičarjev, ki so najbolj razširjeni v goriški statistični regiji, ostala na skoraj enaki ravni. Opazne so oboje smerne spremembe, na eni strani zmanjševanje pridelave breskev ter nektarin in na drugi strani večji obseg nasadov češenj in marelic.

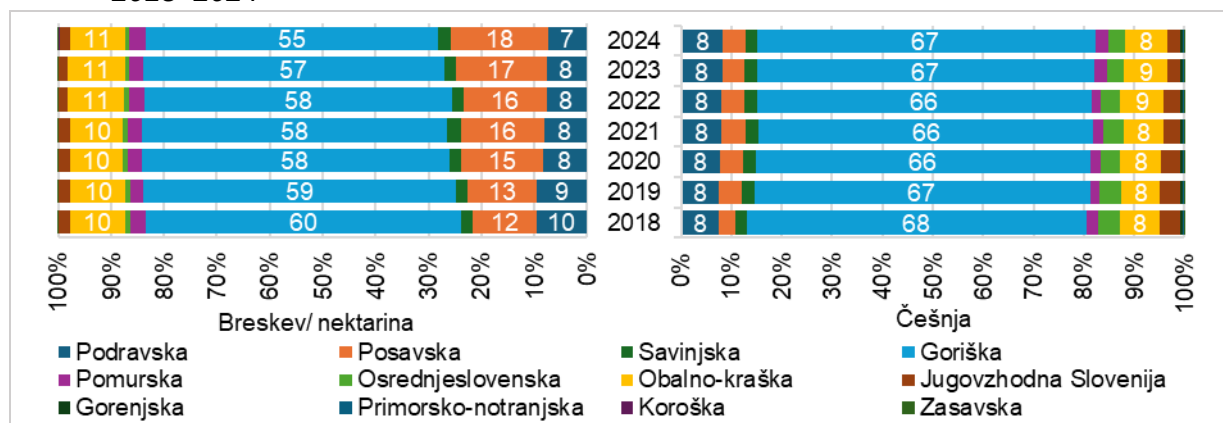
Preglednica 9: Površina breskev in nektarin ter češenj (ha); Slovenija in statistične regije; 2018–2024

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Breskev in nektarina	250,9	238,7	235,3	229,8	225,0	214,1	201,6
Podravska	24,1	22,6	19,9	18,6	17,3	16,3	15,0
Posavska	30,0	31,4	36,0	36,4	35,3	36,6	36,7
Savinjska	5,5	5,5	5,6	5,9	5,0	4,9	4,9
Goriška	149,9	140,7	136,7	132,3	130,8	121,7	111,6
Pomurska	7,3	6,0	6,1	6,5	6,7	6,1	6,4
Obalno-kraška	2,2	2,1	2,1	1,9	1,9	1,7	1,3
Jugovzhodna Slovenija	26,3	24,8	23,7	23,1	24,2	23,0	21,2
Osrednjeslovenska	5,4	5,4	5,1	5,0	3,8	3,8	3,9
Gorenjska	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Primorsko-notranjska	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Koroška	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zasavska	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4
Češnja	195,7	202,6	206,5	206,1	211,8	213,5	212,5
Podravska	14,9	15,3	16,0	16,6	17,0	17,5	17,7
Posavska	6,1	8,9	9,5	10,0	9,4	9,6	9,7
Savinjska	4,7	5,2	5,3	5,3	5,4	5,5	4,6
Goriška	132,2	135,0	137,2	136,9	140,7	142,8	143,0
Pomurska	4,0	3,9	4,0	4,1	4,2	5,5	5,5
Obalno-kraška	8,6	8,4	8,1	8,1	7,8	6,9	6,7
Jugovzhodna Slovenija	15,5	15,9	16,9	16,5	18,2	18,5	18,0
Osrednjeslovenska	7,8	7,9	7,7	6,8	7,0	5,6	5,5
Gorenjska	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1	0,9	0,9
Primorsko-notranjska	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	0,5
Koroška	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zasavska	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4

Vir: MKGP, RKG

Regionalno se nadaljuje zmanjševanje površine koščičarjev v goriški statistični regiji, opazno pa je večje zasajevanje, predvsem breskev pa tudi češenj in marelic, v posavski statistični regiji, kjer so bili koščičarji v večji meri razširjeni v preteklosti.

Slika 26: Struktura površine nasadov breskev in nektarin ter češenj po statističnih regijah; 2018–2024

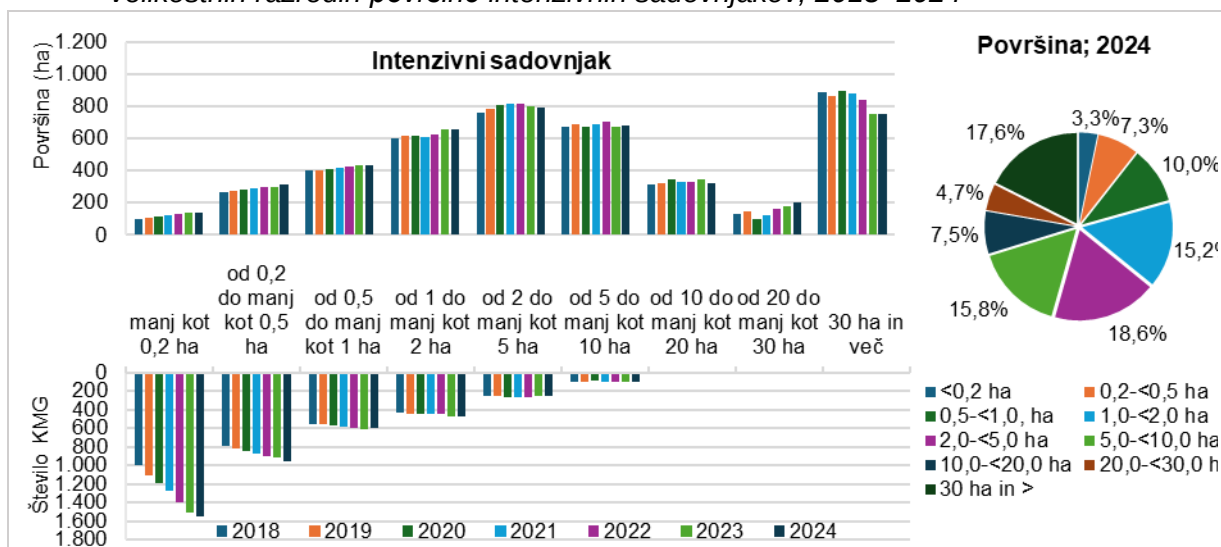

Vir: MKGP, RKG

Velikost sadjarskih kmetijskih gospodarstev

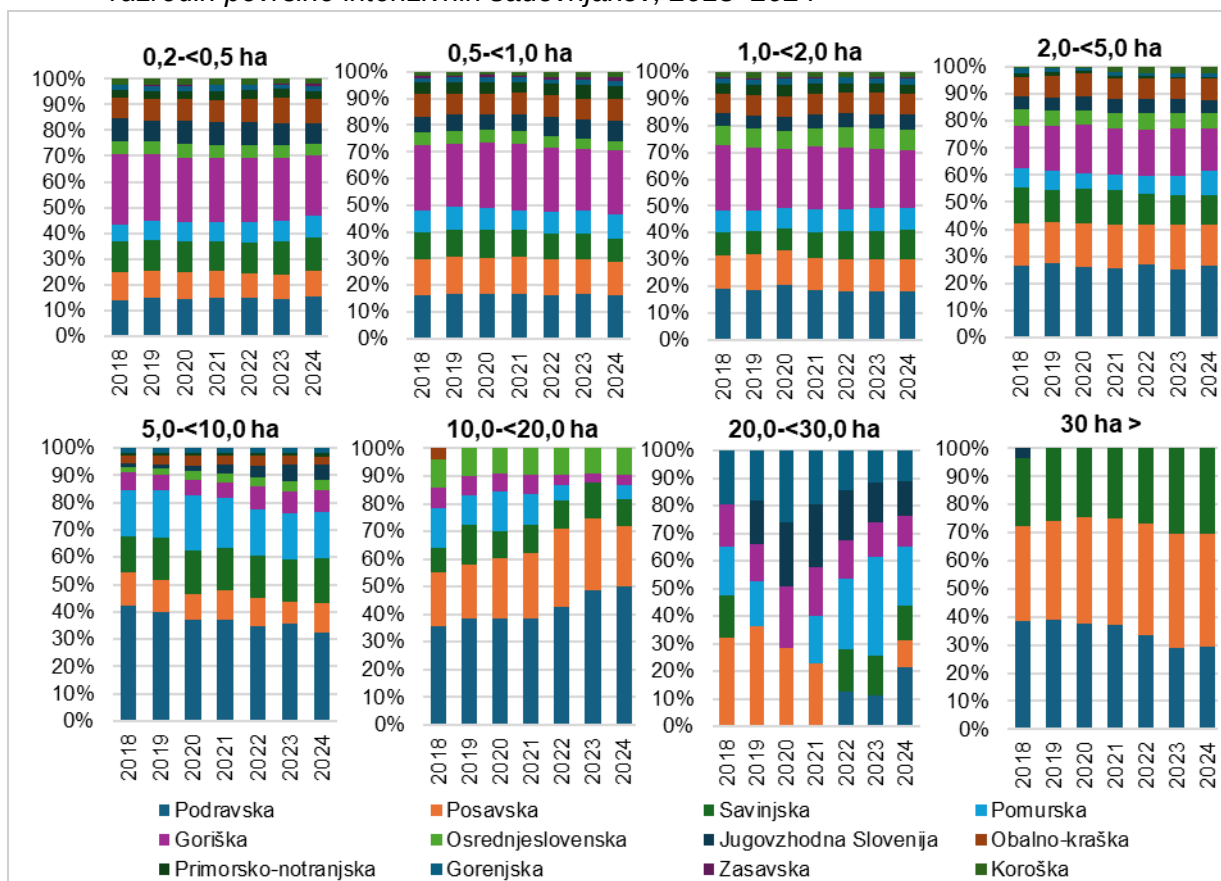
Velikostna struktura slovenskih pridelovalcev sadja je zelo raznolika. Od zelo majhnih sadjarjev pa do zelo velikih. V Sloveniji približno odstotek sadjarjev obdeluje slabo tretjino intenzivnih sadovnjakov. Zaskrbljujoče je zmanjševanje površine v razredu nad 30 ha.

Slika 27: Površina intenzivnih sadovnjakov in število KMG z intenzivnimi sadovnjaki po velikostnih razredih površine intenzivnih sadovnjakov; 2018–2024

Vir: MKGP, RKG

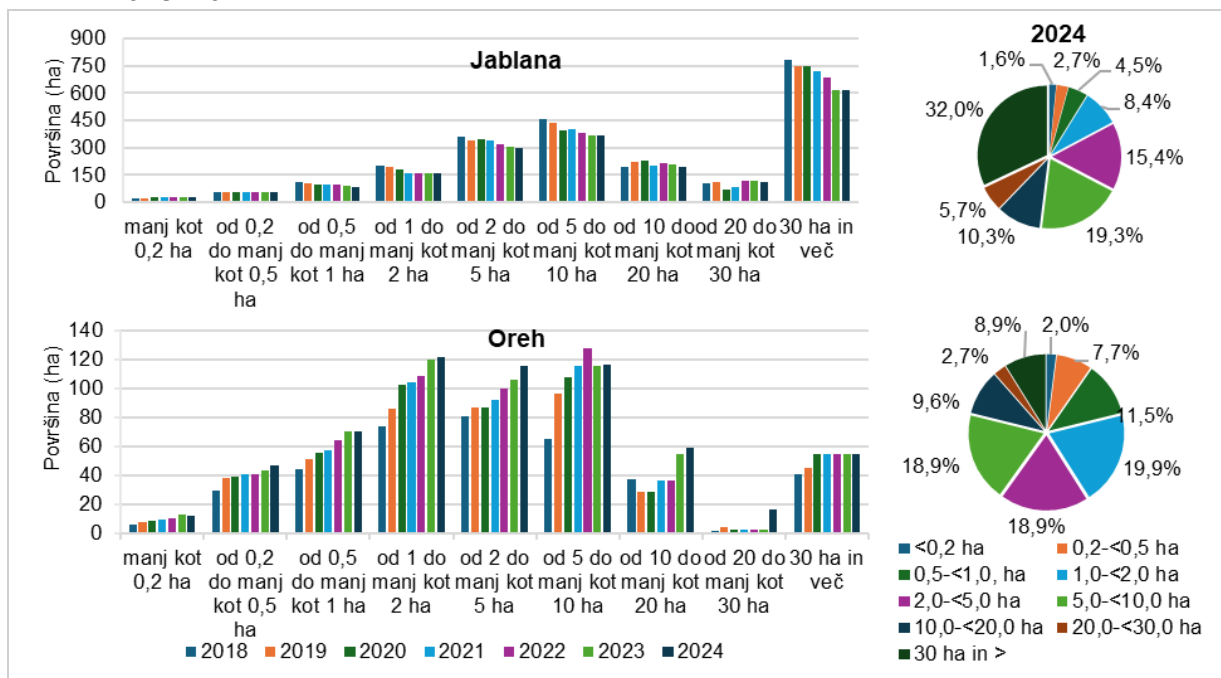
Slika 28: Struktura površine intenzivnih sadovnjakov po statističnih regijah po velikostnih razredih površine intenzivnih sadovnjakov; 2018–2024

Vir: MKGP, RKG

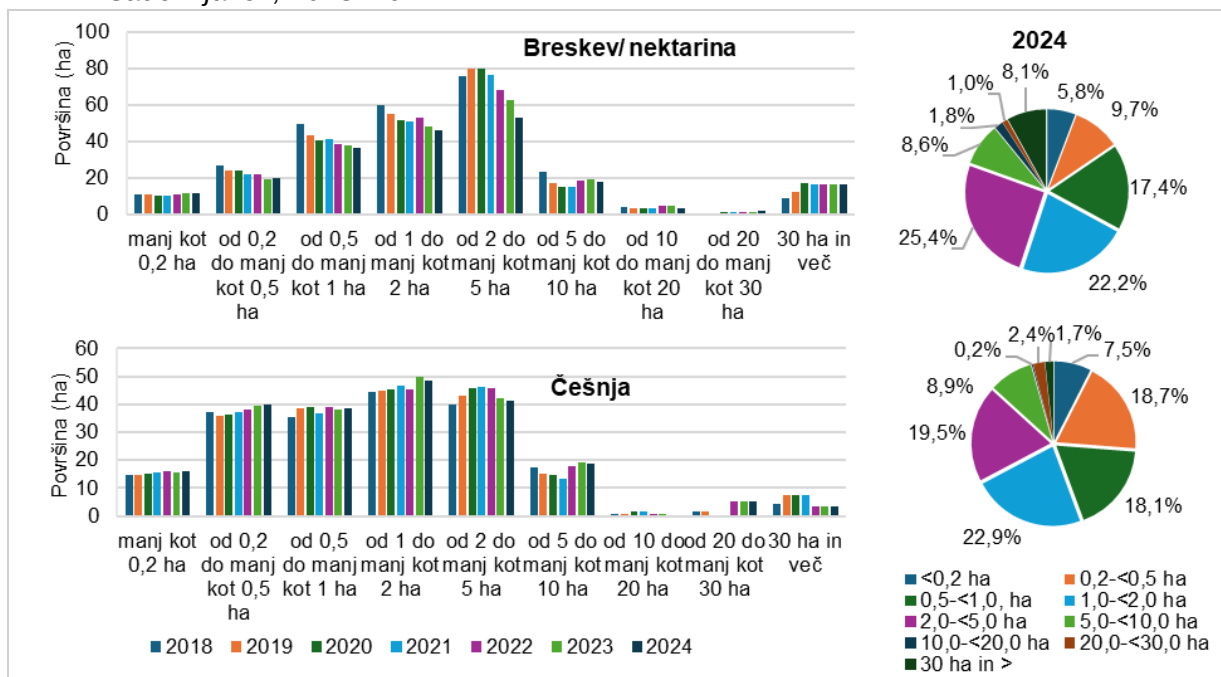
Velikost sadovnjakov v obdelavi enega pridelovalca je po statičnih regijah različna. V povprečju imajo pridelovalci večje površine intenzivnih sadovnjakov v podravski, posavski in savinjski statistični regiji. Pri koščičarjih so pridelovalci precej manjši kot pri jablani, pa tudi pri orehu, večina sadovnjakov z breskvami in češnjami je v velikostnih razredih do 5 hektarjev.

Slika 29: Površina jablan in orehov po velikostnih razredih površine intenzivnih sadovnjakov; 2018–2024

Vir: MKGP, RKG

Slika 30: Površina breskev ter nektarin in češenj po velikostnih razredih površine intenzivnih sadovnjakov; 2018–2024

Vir: MKGP, RKG

Podrobni podatki o površinah intenzivnih sadovnjakov po velikostnih razredih površine intenzivnih sadovnjakov, po statističnih regijah so v prilogi 8.

Starostna struktura in obnove sadovnjakov

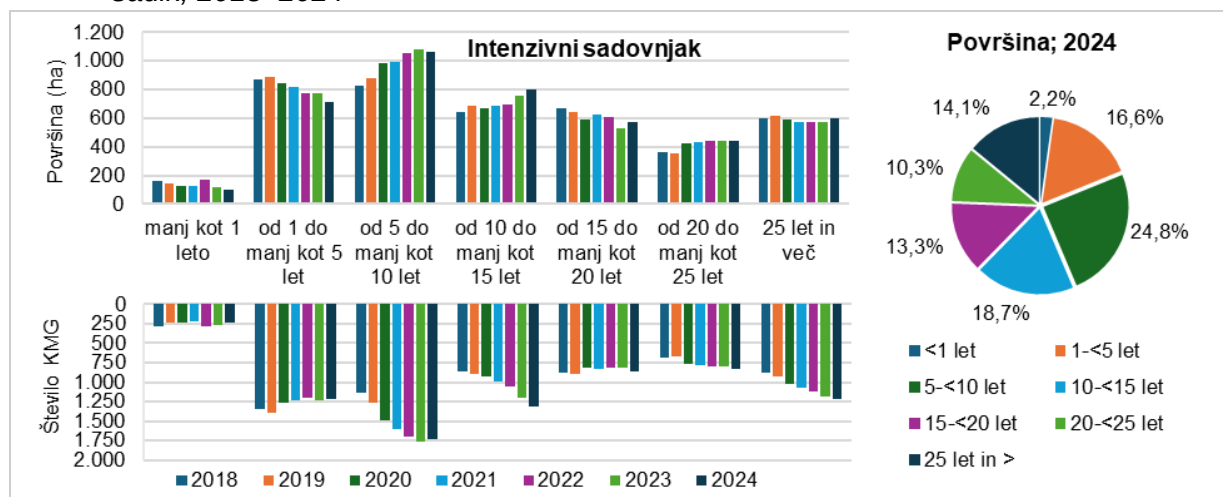
V povprečju je starostna struktura slovenskih sadovnjakov neugodna, skoraj četrtina nasadov je starejših od 20 let.. Obstajajo pa velike razlike med posameznimi sadnimi vrstami. Letne obnove sadovnjakov so majhne, v analiziranem obdobju je bilo največ obnov (starost nasada manj kot 1 leto) v letu 2022, 171 hektarjev, kar je približno 4 % vseh intenzivnih nasadov v tistem letu.

Preglednica 10: Površina, število KMG in površina na KMG po velikostnih razredih starosti sadik – intenzivni sadovnjaki; Slovenija; 2018–2024

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2020–24 (%)
Površina, skupaj (ha)	4.120,5	4.198,1	4.230,3	4.258,5	4.315,8	4.268,3	4.282,7	100,0
manj kot 1 leto	161,4	142,7	128,5	129,5	170,9	113,0	95,1	3,0
od 1 do manj kot 5 let	869,8	885,8	844,9	821,0	769,9	775,0	712,5	18,4
od 5 do manj kot 10 let	826,8	875,3	985,9	993,1	1.054,0	1.081,4	1.060,2	24,2
od 10 do manj kot 15 let	641,9	683,9	664,9	686,4	692,7	760,4	802,3	16,9
od 15 do manj kot 20 let	665,1	646,4	591,2	623,1	608,3	530,4	568,9	13,7
od 20 do manj kot 25 let	358,5	349,9	424,5	433,2	444,6	437,6	441,3	10,2
25 let in več	596,9	614,1	590,5	572,2	575,3	570,5	602,4	13,6
Število KMG, skupaj	3.161	3.325	3.458	3.571	3.743	3.911	3.991	
manj kot 1 leto	284	238	232	212	290	263	232	
od 1 do manj kot 5 let	1.341	1.387	1.266	1.229	1.196	1.240	1.214	
od 5 do manj kot 10 let	1.140	1.272	1.495	1.609	1.704	1.759	1.724	
od 10 do manj kot 15 let	858	890	930	999	1.060	1.196	1.319	
od 15 do manj kot 20 let	880	890	822	825	817	822	861	
od 20 do manj kot 25 let	693	665	762	788	803	803	827	
25 let in več	872	924	1.026	1.067	1.123	1.188	1.223	
Površina na KMG (ha)	1,30	1,26	1,22	1,19	1,15	1,09	1,07	
manj kot 1 leto	0,57	0,60	0,55	0,61	0,59	0,43	0,41	
od 1 do manj kot 5 let	0,65	0,64	0,67	0,67	0,64	0,63	0,59	
od 5 do manj kot 10 let	0,73	0,69	0,66	0,62	0,62	0,61	0,61	
od 10 do manj kot 15 let	0,75	0,77	0,71	0,69	0,65	0,64	0,61	
od 15 do manj kot 20 let	0,76	0,73	0,72	0,76	0,74	0,65	0,66	
od 20 do manj kot 25 let	0,52	0,53	0,56	0,55	0,55	0,54	0,53	
25 let in več	0,68	0,66	0,58	0,54	0,51	0,48	0,49	

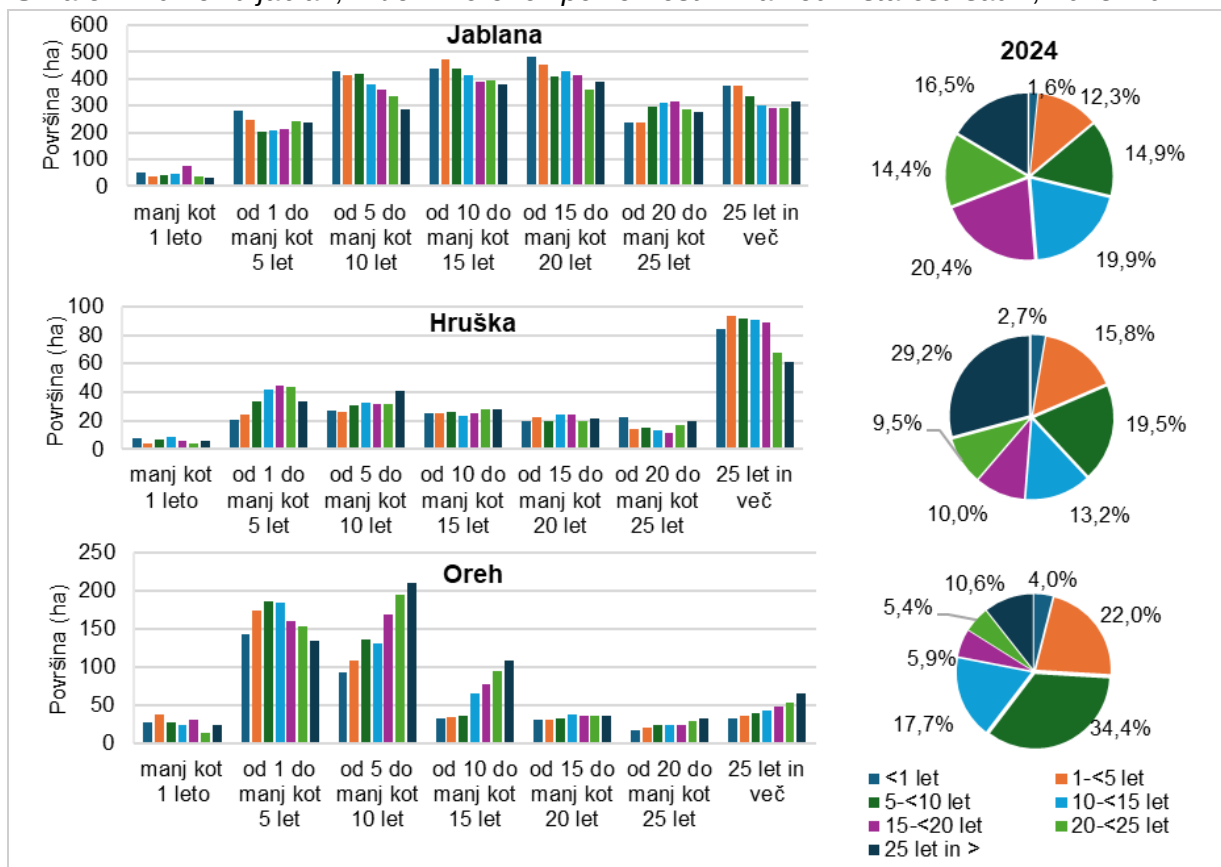
Vir: MKGP, RKG

Slika 31: Površina intenzivnih sadovnjakov in število KMG po velikostnih razredih starosti sadik; 2018–2024

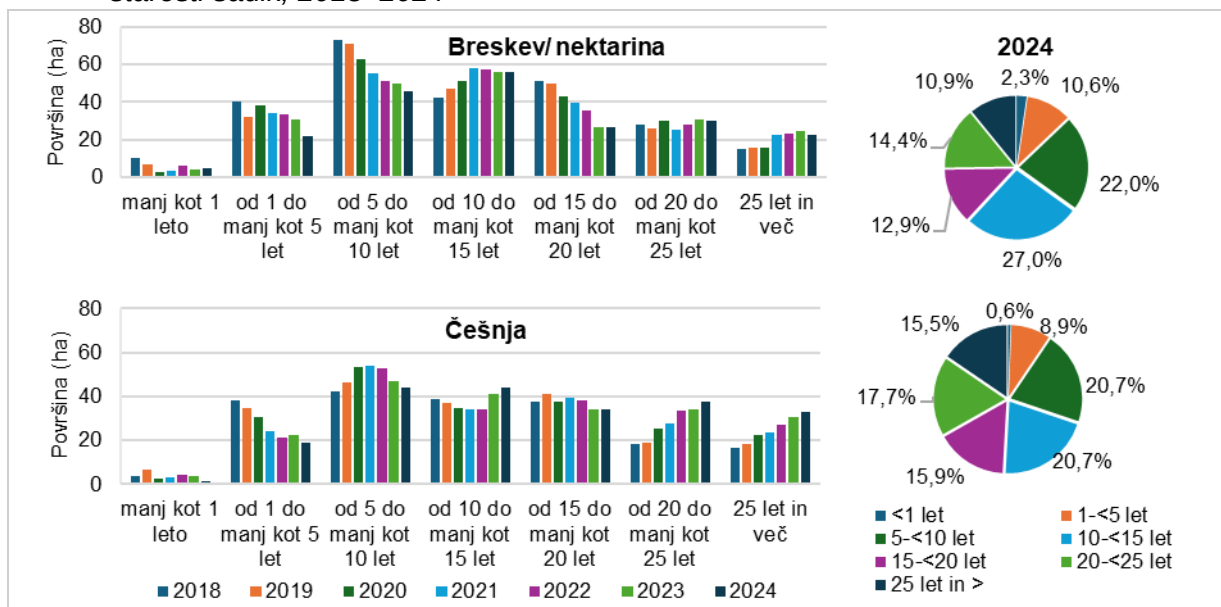
Vir: MKGP, RKG

Slika 32: Površina jablan, hrušk in orehov po velikostnih razredih starosti sadik; 2018–2024

Vir: MKGP, RKG

Slika 33: Površina intenzivnih nasadov češenj in breskev ter nektarin po velikostnih razredih starosti sadik; 2018–2024

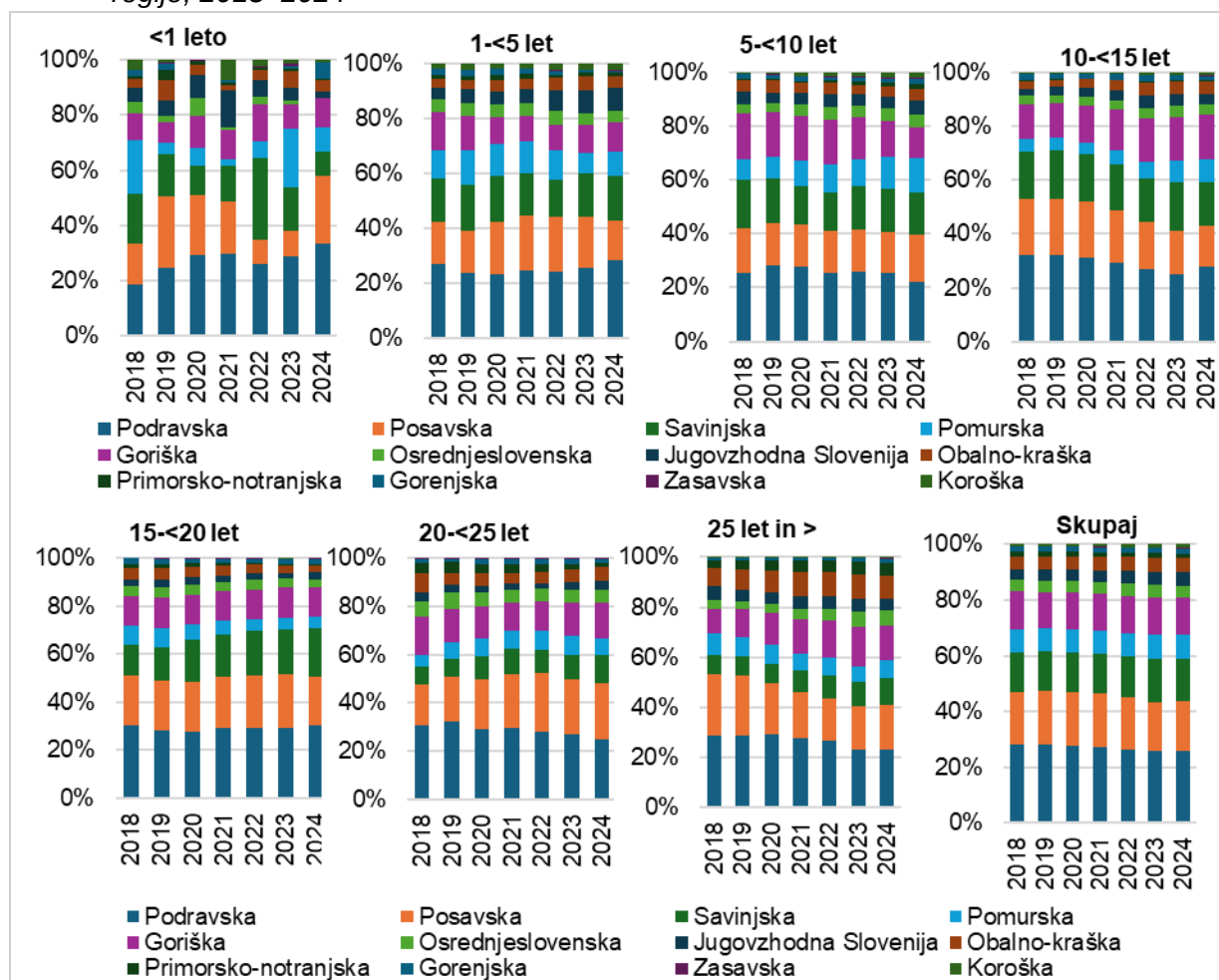

Vir: MKGP, RKG

Starostna struktura nasadov jablan, hrušk in breskev/ nektarin je zelo neugodna, saj je kar 30 % dreves jablan, skoraj 40 % dreves hrušk in 25 % dreves breskev, kjer je doba rodnosti manjša kot pri pečkarjih, starejših od 20 let. Precej drugačna slika je pri orehih, kjer so nasadi mlajši, starejših od 20 let je le 16 % dreves orehov. Opazno je tudi slabšanje starostne strukture pri češnjah, kjer je le desetina dreves mlajših od 5 let.

Podrobni podatki o površinah intenzivnih sadovnjakov po velikostnih razredih starosti sadik in po statističnih regijah pa so v numerični obliki navedeni v prilogi 9.

Slika 34: Površina intenzivnih sadovnjakov po velikostnih razredih starosti sadik; statistične regije; 2018–2024

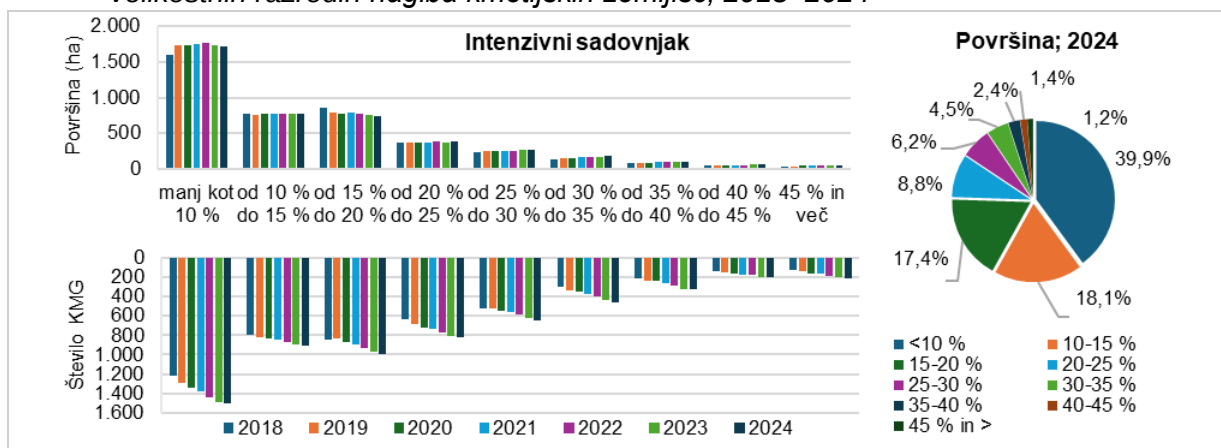

Vir: MKGP, RKG

Nagib kmetijskih zemljišč

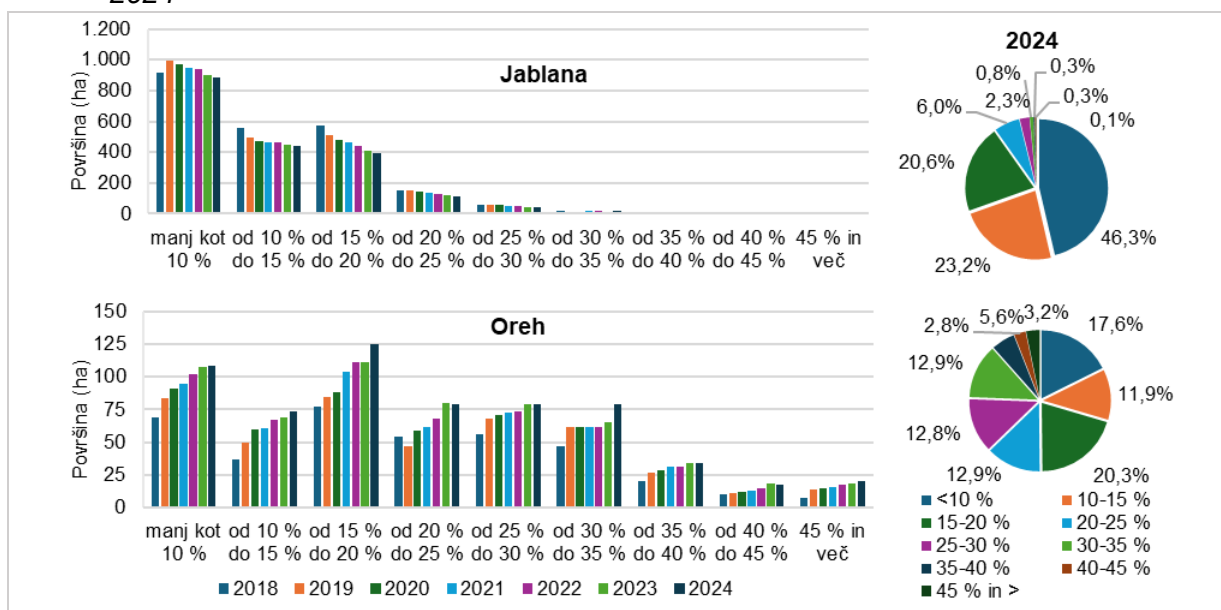
Približno 40 % intenzivnih sadovnjakov ima manj kot 10-odstotni nagib zemljišč. Med bolj razširjenim sadni vrstami ima npr. manj kot 10 % nagiba zemljišč približno 65 % nasadov breskev in 45 % nasadov jablan.

Slika 35: Površina intenzivnih sadovnjakov in število KMG z intenzivnimi sadovnjaki po velikostnih razredih nagiba kmetijskih zemljišč; 2018–2024

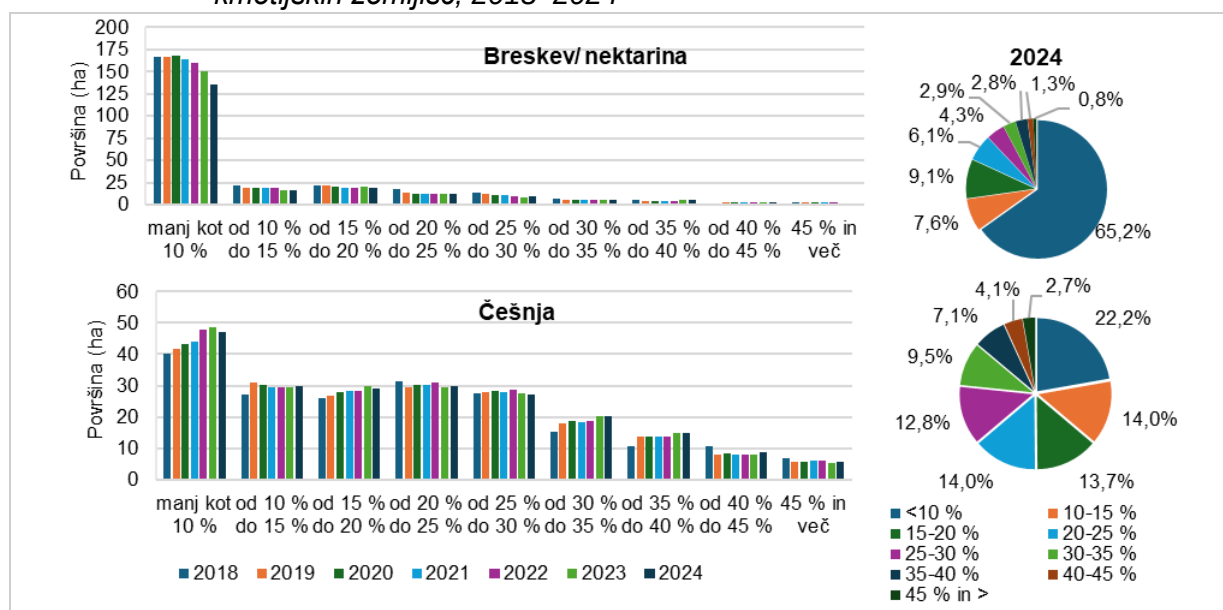
Vir: MKGP, RKG

Slika 36: Površina jablan in orehov po velikostnih razredih nagiba kmetijskih zemljišč; 2018–2024

Vir: MKGP, RKG

Slika 37: Površina nasadov češenj in breskev ter nektarin po velikostnih razredih nagiba kmetijskih zemljišč; 2018–2024

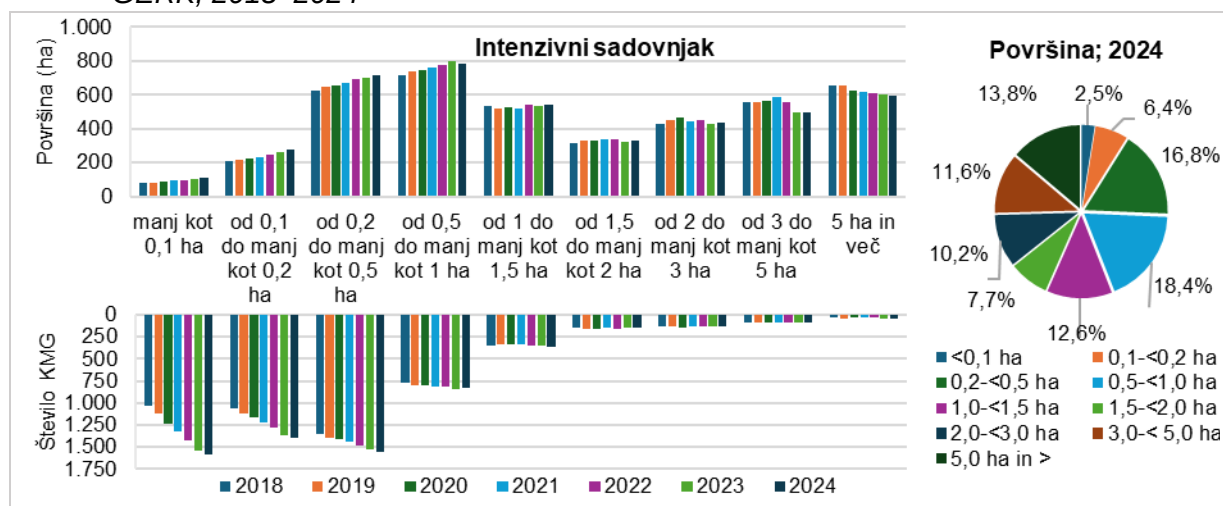

Vir: MKGP, RKG

Velikost sadovnjakov (GERK)

Velikostna struktura sadjarskih parcel ali GERK-ov je zelo raznolika. V povprečju GERK-i manjši od 0,5 ha obsegajo 24 % površine, GERK-i večji od 1 ha pa 58 % površine intenzivnih sadovnjakov.

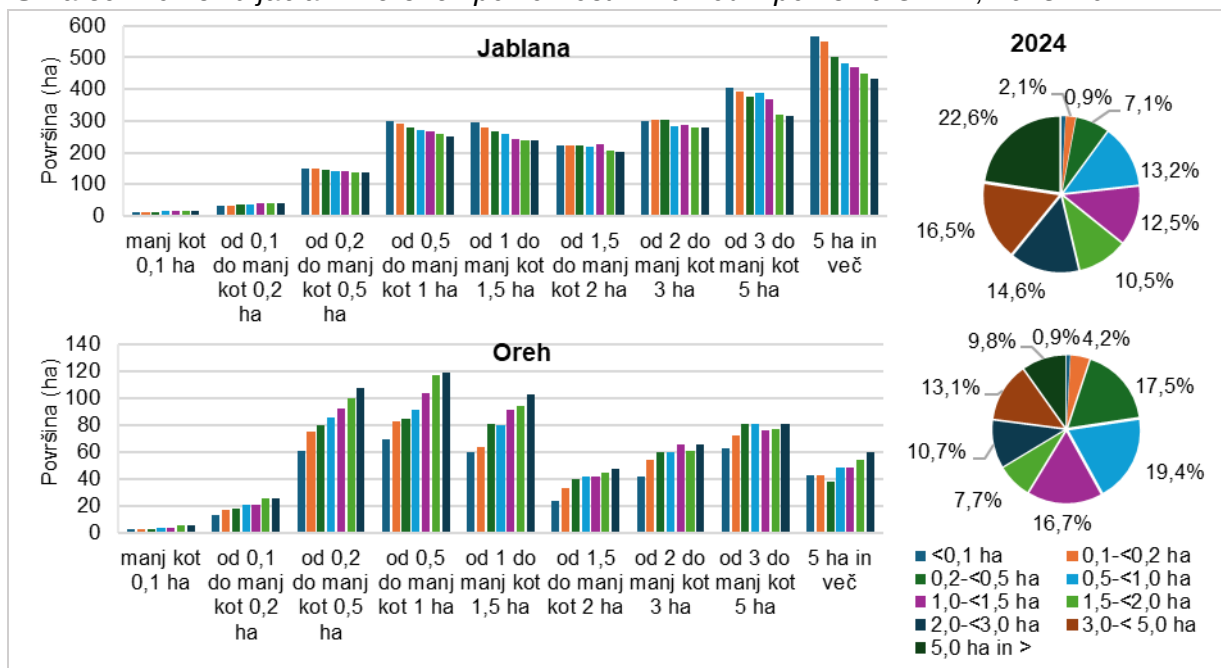
Slika 38: Površina intenzivnih sadovnjakov in število KMG po velikostnih razredih površine GERK; 2018–2024

Vir: MKGP, RKG

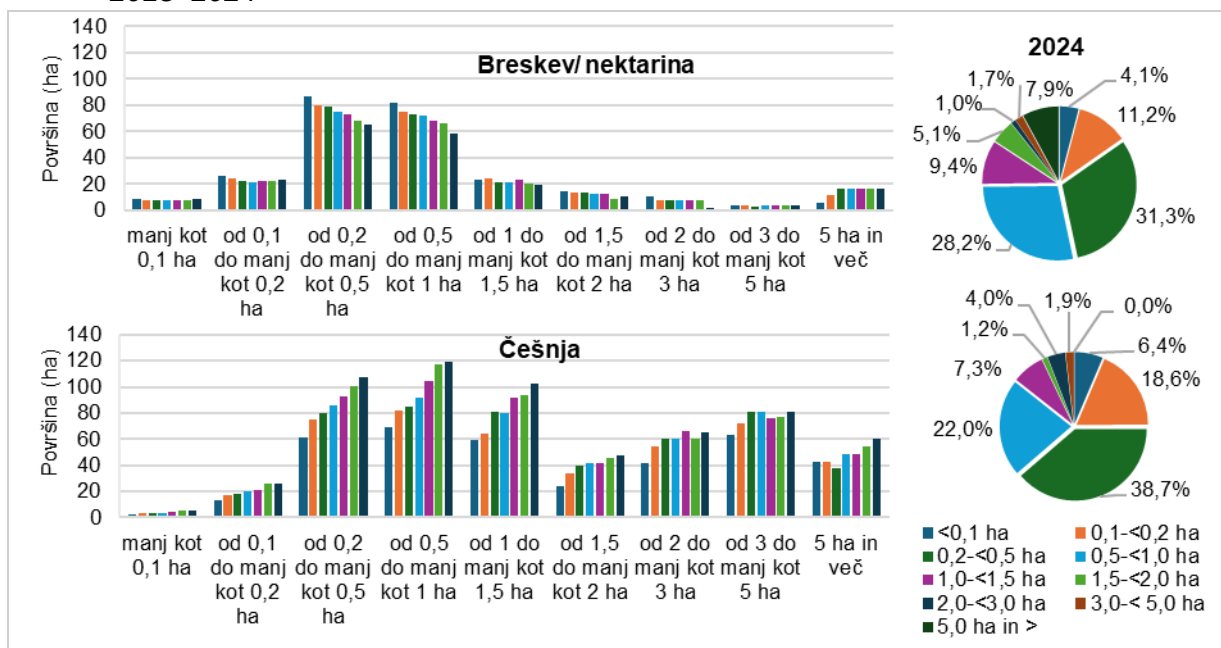
Velikost GERK-ov po sadnih vrstah je zelo različna, približno 10 % jablan, 22 % orehov, 45 % breskev in kar 63 % nasadov češenj je posajenih na parcelah manjših kot 0,5 ha. Nasprotno se le 15 % češenj, 26 % breskev prideluje na parcelah večjih od 1 ha, medtem ko je pri orehih ta delež 59-odstoten, pri jablanah pa 77-odstoten.

Slika 39: Površina jablan in orehov po velikostnih razredih površine GERK; 2018–2024

Vir: MKGP, RKG

Slika 40: Površina češenj in breskev ter nektarin po velikostnih razredih površine GERK; 2018–2024

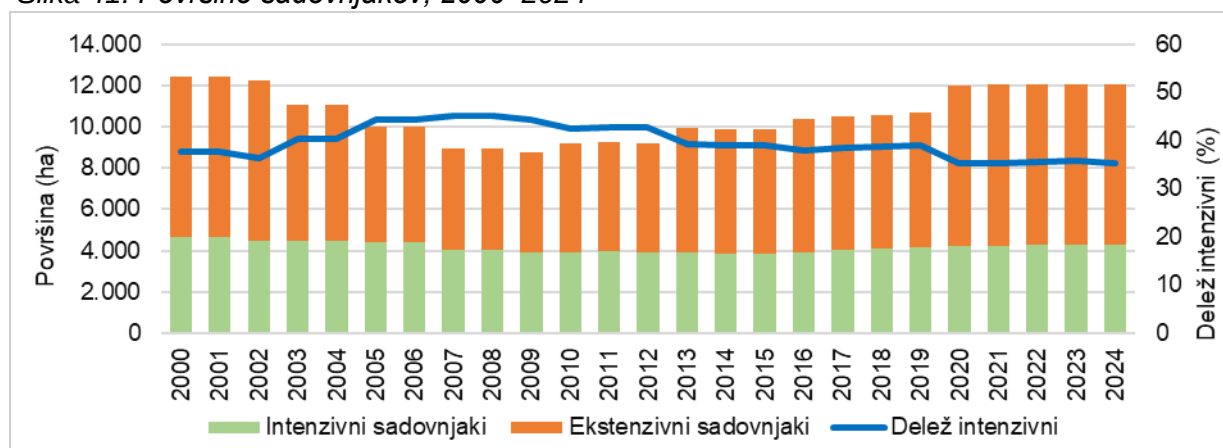
Vir: MKGP, RKG

4 PRIDELAVA SADJA V SLOVENIJI (SURs)

4.1 Površina

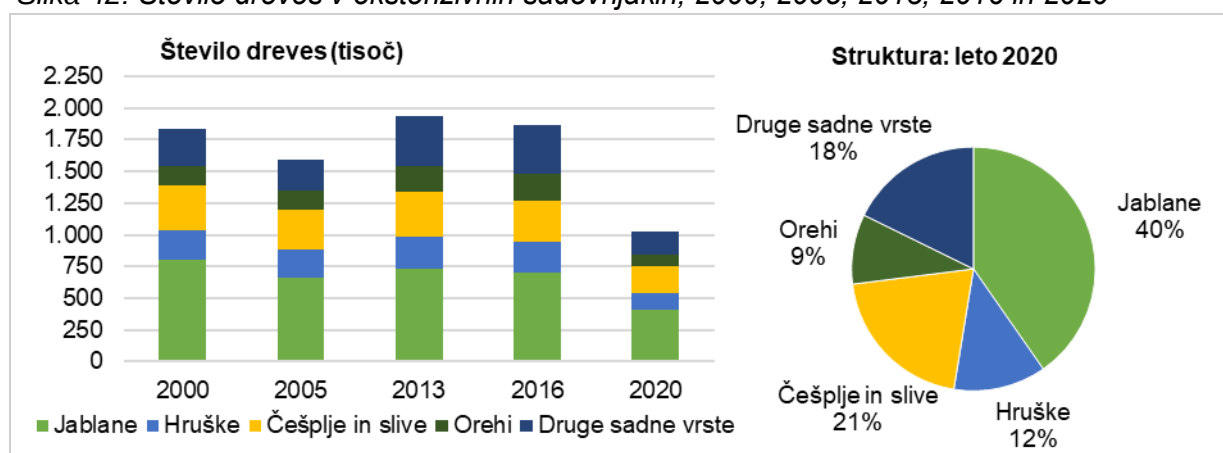
SURS letno objavlja podatke o površini in pridelku sadnih vrst, ki se po podobnih metodah zbirajo in prikazujejo tudi v drugih državah, kar omogoča primerjavo med državami. V daljšem časovnem obdobju se površine intenzivnih in ekstenzivnih sadovnjakov, ki zasedajo 2,5 % KZU, od leta 2000 dalje gibljejo med 8,8 tisoč ha in 12,4 tisoč ha. Do leta 2009 so se površine, predvsem zaradi zmanjševanja površin ekstenzivnih nasadov, zmanjševale, po letu 2010 pa je opazen pozitivne trend rasti. V primerjavi z letom 2000 je bila površina sadovnjakov v letu 2024 manjša za 3 % oziroma za 381 ha (2000: 12.447 ha; 2024: 12.066 ha), v primerjavi z letom 2010 pa večja za 31 % oziroma za 2.875 ha (2010: 9.191 ha). Površina ekstenzivnih sadovnjakov je bila v letu 2024 na ravni leta 2000 (2000: 7.766 ha; 2024: 7.798 ha), površina intenzivnih sadovnjakov pa se je v enakem obdobju zmanjšala za 9 % oziroma za 413 ha (2000: 4.681 ha; 2024: 4.268 ha).

Slika 41: Površine sadovnjakov; 2000–2024

Vir: SURS

Slika 42: Število dreves v ekstenzivnih sadovnjakih; 2000, 2005, 2013, 2016 in 2020

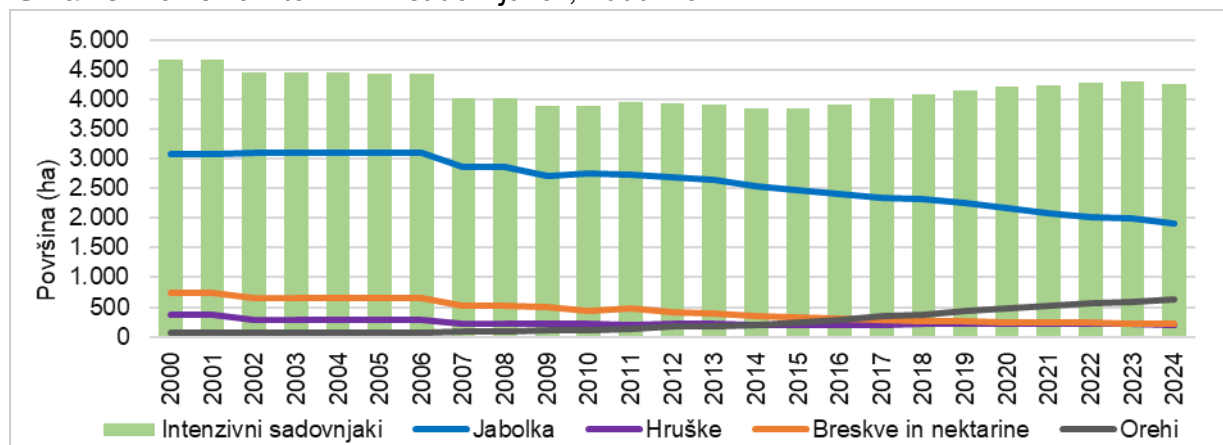

* V letu 2020 je prišlo do spremembe metodologije spremljanja števila dreves, zato podatki o številu dreves v ekstenzivnih nasadih niso neposredno primerljivi s prejšnjimi leti.

Vir: SURS

Površine intenzivnih sadovnjakov predstavljajo med 36 % in 45 % površine sadovnjakov. Ta delež se od leta 2013 znižuje (2012: 43 %; 2024: 35 %), predvsem zaradi povečevanja površin ekstenzivnih nasadov v zadnjem desetletju.

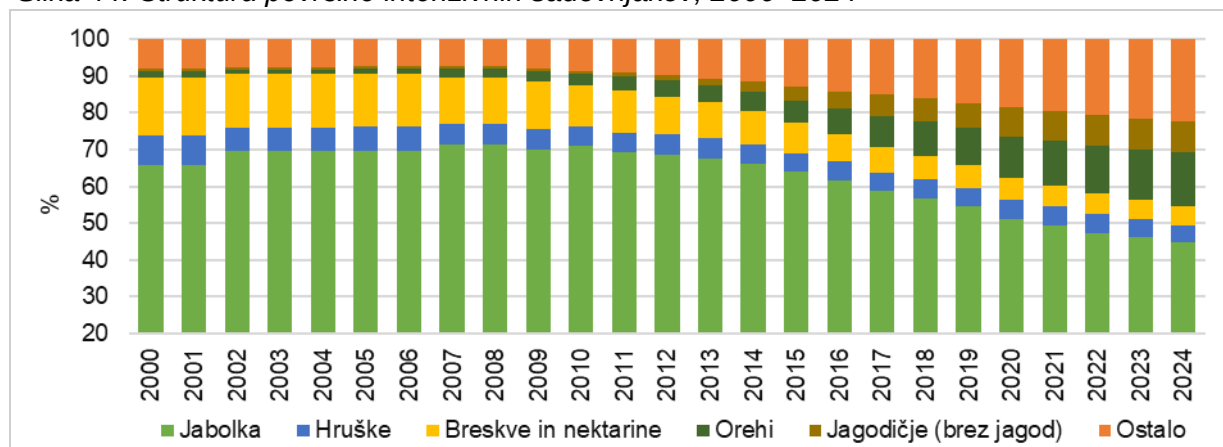
Slika 43: Površine intenzivnih sadovnjakov; 2000–2024

Vir: SURS

Površine intenzivnih nasadov so se med leti 2000–2024 gibale med 3,8 tisoč ha in 4,7 tisoč ha. Po letu 2006 so se površine zmanjševale do leta 2016, ko je ponovno opazno njihovo naraščanje. Glede na leto 2000 je bila površina intenzivnih sadovnjakov v letu 2024 manjša za 9 % oziroma za 413 ha (2000: 4.681 ha; 2024: 4.268 ha), glede na leto 2010 pa večja za 9 % oziroma za 367 ha (2010: 3.901 ha). Površine intenzivnih nasadov jablan, ki je najpomembnejša sadna vrsta pri nas, se dolgoročno zmanjšujejo. Površina jablan je bila največja med leti 2002 in 2006, ko je obsegala 3.099 ha, po tem letu pa se je njihova površina zmanjševala. V letu 2024 je bila površina jablan najmanjša do sedaj in je obsegala le 1.905 ha, kar je 31 % manj kot leta 2010 (2010: 2.765 ha) in 38 % oziroma za 1.176 ha manj kot leta 2000. Zmanjšale so se tudi površine drugih pomembnejših sadnih vrst; površina hrušk je bila glede na leto 2000 v letu 2024 manjša za 45 % oziroma za 167 ha (2000: 374 ha; 2024: 207 ha), površina breskev in nektarin za 74 % oziroma za 526 ha (2000: 737 ha; 2024: 211 ha) ter površina višenj za 89 % oziroma za 64 ha (2000: 72 ha; 2023: 8 ha).

Slika 44: Struktura površine intenzivnih sadovnjakov; 2000–2024

Vir: SURS

Površine drugih sadnih vrst pa so se od leta 2000 povečale, še najbolj površine orehov (+723 %, za 557 ha), češenj (+139 %, za 128 ha), marelic (+116 %, za 50 ha), sliv (+33 %, za 19 ha). V zadnjem obdobju se močno povečujejo tudi intenzivni nasadi drugih sadnih vrst, in sicer drugih lupinarjev, sredozemskih sadnih vrst in jagodičja. V letu 2024 so ti nasadi obsegali 914 ha, kar je 5-krat oziroma za 766 ha več kot v letu 2000 (2000: 148 ha).

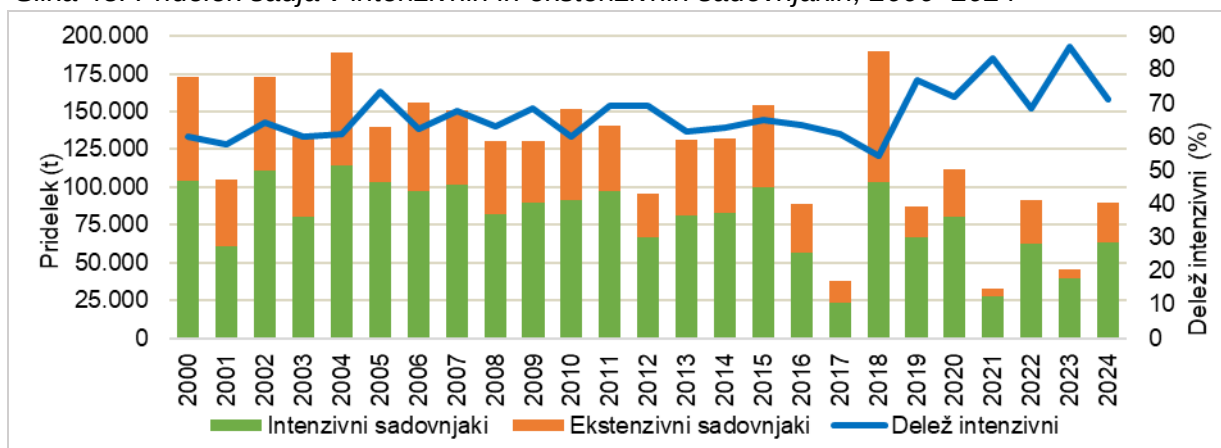
Dolgoročno se struktura površine sadnih vrst v intenzivnih sadovnjakih spreminja. Najbolj izrazito se je znižal delež površin z jablanami, hruškami in breskvami, zvišal pa delež površin

z orehi in ostalega sadja (jagodičje, drugi lupinarji, sredozemske sadne vrste). Jablane, ki so v letih 2000–2015 zasedale med 64 % in 71 % intenzivnih sadovnjakov, od leta 2021 dalje predstavljajo manj kot polovico intenzivnih sadovnjakov (41 % v letu 2024), medtem ko so površine drugih sadnih vrst (jagodičje, drugi lupinarji, sredozemske sadne vrste) v letu 2024 zasedale 21 % površin intenzivnih sadovnjakov.

4.2 Pridelki

Skupna pridelava sadja v intenzivnih sadovnjakih in v kmečkih sadovnjakih med leti zelo niha in je močno podvržena vremenskim razmeram. Skupne količine pridelka so se od leta 2000 dalje gibale od 33 tisoč ton v letu 2021 do 190 tisoč ton v letu 2018. Priderek sadja zaradi velikih medletnih nihanj primerjamo med obdobji; v primerjavi zadnjih petih let (2020–2024) z leti 2000–2009 je skupni pridelek sadja manjši za 50 %, pri čemer je v intenzivnih sadovnjakih manjši za 42 %.

Slika 45: Priderek sadja v intenzivnih in ekstenzivnih sadovnjakih; 2000–2024

Vir: SURS

Preglednica 11: Priderek sadja v intenzivnih sadovnjakih (t)

Priderek (t)	Povp. 2000–2009	Povp. 2010–2019	2020	2021	2022	2023	2024	Indeks 2020–2024/2000–2009
Sadje, skupaj	94.453	76.944	80.398	27.468	62.573	39.669	63.727	58,0
Jabolka	78.744	63.562	66.124	23.011	48.838	30.598	50.654	55,7
Hruške	4.286	3.250	3.797	1.167	3.327	2.349	3.617	66,5
Breskve in nektarine	8.893	5.080	2.016	325	1.952	1.022	2.390	17,3
Drugo sadje	2.530	5.052	8.461	2.965	8.456	5.700	7.066	258,1

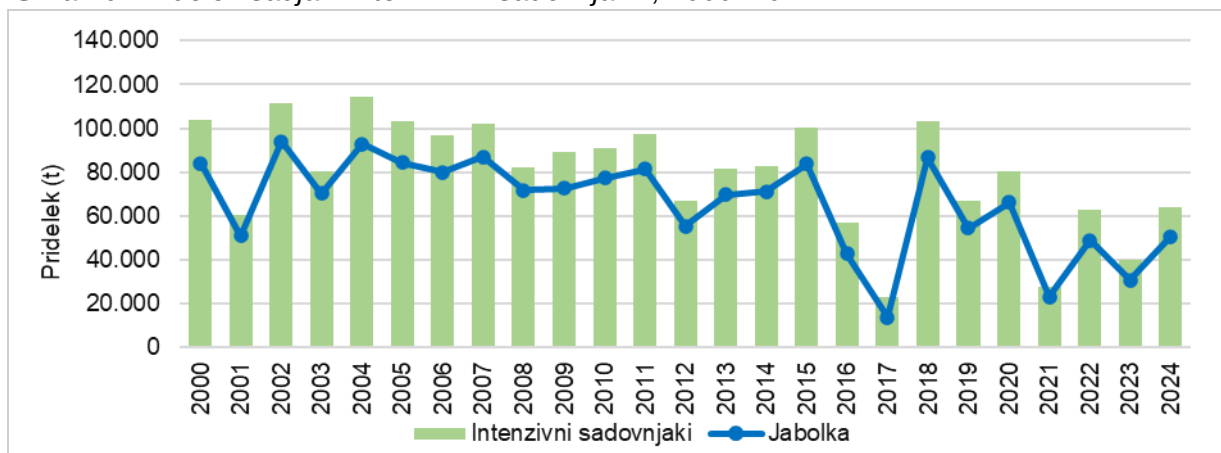
Vir: SURS, preračuni KIS

V intenzivnih sadovnjakih se pridelava med 54 % in 87 % celotnega pridelka sadja. Priderek sadja v intenzivnih nasadih se je med leti 2000 in 2024 gibal med 23 tisoč ton v letu 2017 in 115 tisoč ton v letu 2004. Po letu 2015 so opazna velika medletna nihanja pri pridelavi sadja, kar je predvsem posledica hudih vremenskih ujm v zadnjih letih (pozebe, toče itd.).

Skupni pridelek sadja v intenzivnih nasadih je v povprečju zadnjih let (2020–2024) glede na prvih deset let analiziranega obdobja (2000–2009) manjši za dobrih 40 % (–42 %). Od tega je prišlo zaradi zmanjševanja površin in slabih letin do najbolj izrazitega zmanjšanja pri breskvah (–83 %), jabolkih (–44 %) in hruškah (–33 %). Priderek drugega sadja se je pri tem povečal za 158 %.

Večino pridelka sadja iz intenzivnih nasadov predstavljajo jabolka, pridelek jabolk v intenzivnih nasadih se je po letu 2000 gibal od 14 tisoč ton v letu 2017 do 94 tisoč ton v letu 2002.

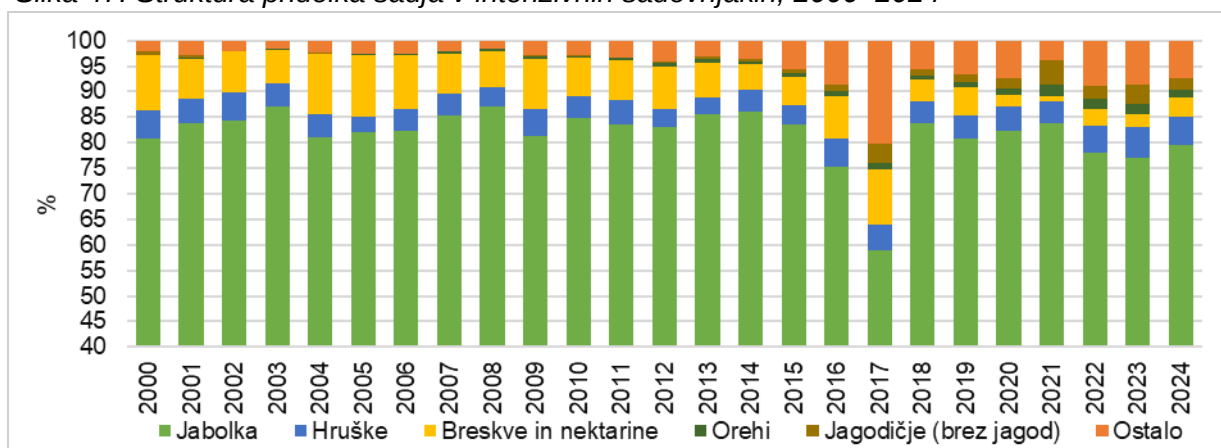
Slika 46: Pridelek sadja v intenzivnih sadovnjakih; 2000–2024

Vir: SURS

V strukturi pridelka sadja v intenzivnih sadovnjakih imajo največji delež jabolka (med 59 % in 87 % celotnega pridelka), ta delež se skozi leta ne spreminja izrazito. Izjema je bila v letu 2017 (59 %), ko je bil pridelek jabolk zaradi že druge hude pozebe zaporedoma zelo okrnjen in najmanjši do sedaj. Pridelku jabolk v manjšem deležu sledi pridelek hrušk (med 3 % in 6 % celotnega pridelka) in breskev (med 1 % in 12 % celotnega pridelka), pri čemer se pri breskvah ta delež predvsem zaradi zmanjševanja površin in izrazito slabih letin, zmanjšuje. Po letu 2015 se povečuje delež pridelka ostalih sadnih vrst (orehi, jagodičje, drugi lupinarji, sredozemske sadne vrste), ki po letu 2020 predstavljajo dobro desetino celotnega pridelka.

Slika 47: Struktura pridelka sadja v intenzivnih sadovnjakih; 2000–2024

Vir: SURS

Hektarski pridelki sadja med leti zelo nihajo in so zelo odvisni od vremenskih razmer (vpliv pozeb, suš in toče). Pridelki pomembnejših sadnih vrst pri nas (jabolka, hruške ter breskve in nektarine) so bili zaradi številnih neugodnih letin 2020–2024 glede na obdobje 2000–2009 manjši pri vseh treh sadnih vrstah; pri jablanah za 18 % (21,5 t/ha v primerjavi s 26,2 t/ha), pri hruškah za 16 % (13,2 t/ha v primerjavi s 15,7 t/ha) in pri breskvah za 53 % (6,8 t/ha v primerjavi s 14,4 t/ha).

Preglednica 12: Hektarski pridelek jabolk, hrušk ter breskev in nektarin

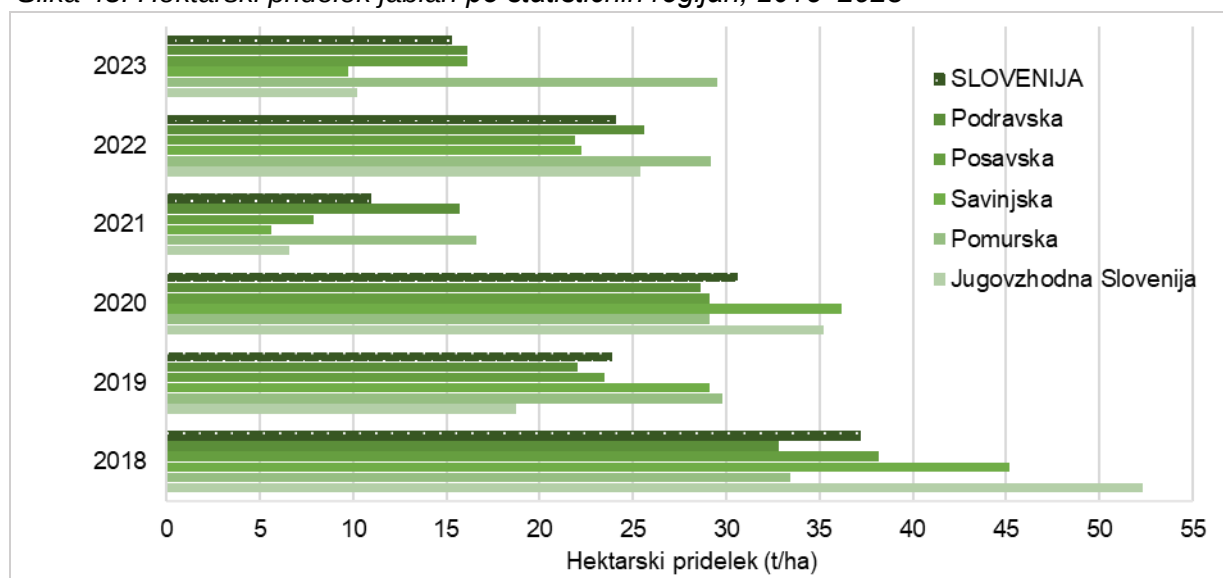
Hektarski pridelki (t/ha)	Povp. 2000–2009	Povp. 2010–2019	2020	2021	2022	2023	2024	Indeks 2020–24/ 2000–09
Jabolka	26,2	25,1	30,6	11,0	24,1	15,3	26,6	82,2
Hruške	15,7	15,7	17,3	5,1	14,9	11,2	17,5	84,3
Breskve in nektarine	14,4	14,5	8,2	1,4	8,5	4,6	11,3	47,1

Vir: SURS, preračuni KIS

Najmanjši hektarski pridelki sadja so bili v analiziranem obdobju v letih 2001, 2016, 2017, 2021, 2022 in 2023. Zelo sušna so bila leta 2001, 2017 in 2022, (v letih 2001 in 2017 pa se je pojavila tudi pozeba).

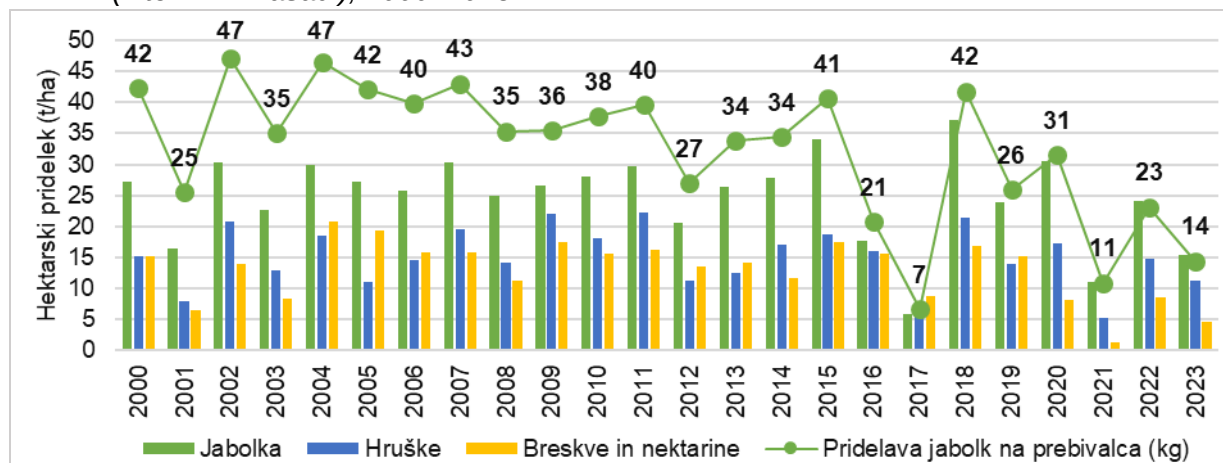
Hektarski pridelki jablan se po statističnih regijah razlikujejo, velike razlike pa so tudi med posameznimi leti. V povprečju zadnjih pet let (2019–2023) so v podravski statistični regiji pridelali za 3 % več, v posavski in savinski statistični regiji pa za 6 % in 2 % manj od povprečnega slovenskega pridelka jabolk v tem obdobju, ki znašalo 21,0 t/ha.

Slika 48: Hektarski pridelek jablan po statističnih regijah; 2018–2023

Vir: SURS, preračuni KIS

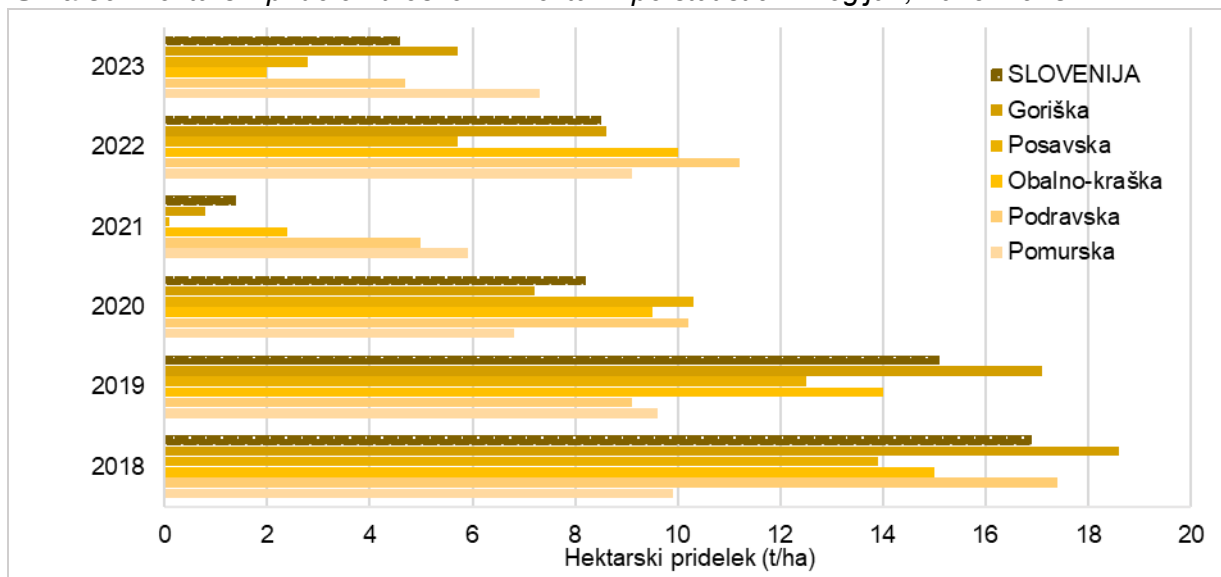
Slika 49: Pridelava jabolk, hrušk ter breskev in nektarin na hektar ter jabolk na prebivalca (intenzivni nasadi); 2000–2023

Vir: SURS

Tudi hektarski pridelki breskev in nektarin se po statističnih regijah močno razlikujejo. V povprečju zadnjih pet let (2019–2023) so v goriški statistični regiji, kjer so breskve in nektarine najbolj razširjene, obrali za 4 % več, v posavski statistični regiji pa za 17 % manj od slovenskega povprečnega pridelka na hektar (7,6 t/ha).

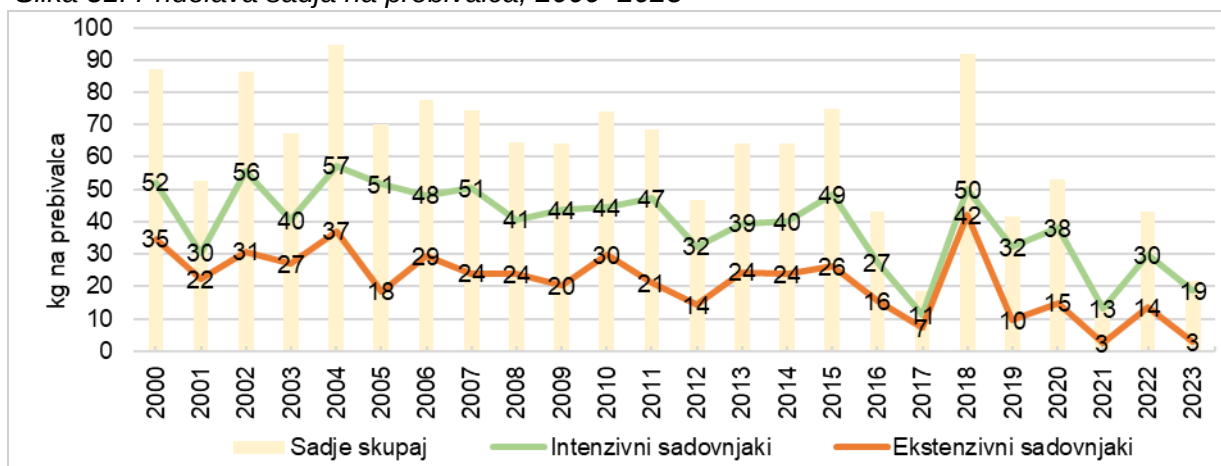
Slika 50: Hektarski pridelok breskev in nektarin po statističnih regijah; 2018–2023

Vir: SURS, preračuni KIS

Preračunano na prebivalca smo v zadnjem desetletju pridelali skupno od najmanj 16 kg (leta 2021) do največ 92 kg (leta 2018) sadja, od tega je bilo v istih letih v intenzivnih nasadih pridelanega med 13 in 50 kg sadja na prebivalca. Zaradi velikega deleža jabolk v skupnem pridelku sadja so nihanja pridelanega sadja na prebivalca med leti pomembno odvisna od pridelka jabolk v intenzivnih nasadih. Po letu 2015 smo v intenzivnih nasadih pridelali med 7 kg (leto 2017) in 72 kg (leto 2018) jabolk na prebivalca (slika 22).

Slika 51: Pridelava sadja na prebivalca; 2000–2023

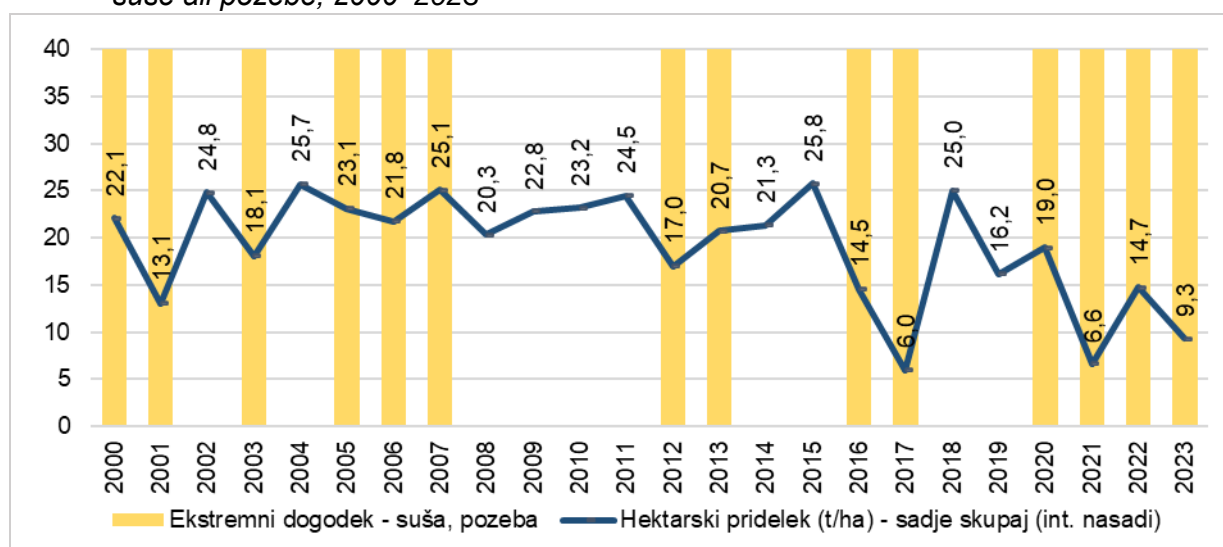

Vir: SURS, preračuni KIS

5 PODNEBNE SPREMEMBE

Zaradi pozeb, suše in toče so pridelki sadja med leti izredno spremenljivi, pogostost in intenzivnost pojavljanja izrednih vremenskih dogodkov pa se v zadnjem obdobju zelo povečuje. V tem stoletju so bili najmanjši hektarski pridelki sadja v intenzivnih sadovnjakih zabeleženi v letih 2001, 2016, 2017, 2021, 2022 in 2023. Od tega so bila leta 2001, 2017 in 2022 zelo sušna (v letih 2001 in 2017 se je pojavila tudi pozeba), v letih 2016, 2021 in 2023 pa so bile zaradi pozeb razglašene naravne nesreče v kmetijstvu (v letu 2023 tudi neurja s točo in poplava).

Slika 52: Hektarski pridelki sadja skupaj (intenzivni nasadi) in leta s pojavom intenzivnejše suše ali pozebe; 2000–2023

Vir: Prirejeno po: Izdelava ocene vplivov podnebnih sprememb v kmetijstvu in gozdarstvu na področju trajnostnega razvoja in upravljanja z gozdnimi in kmetijskimi ekosistemi (slika 31)

V sadjarstvu so najpomembnejši ukrepi blaženja in prilagajana na podnebne spremembe uporaba protitočnih mrež, namakanje, ozelenitev medvrstnega prostora in ekološka pridelava sadja. Poleg tega je pomemben vidik preprečevanja erozije tudi ozelenitev medvrstnega prostora in sajenje sadnih vrst na terasah.

5.1 Protitočne mreže

Zaradi vse pogostejših neurij s točo se sadjari prilagajajo s postavitvijo protitočnih mrež.

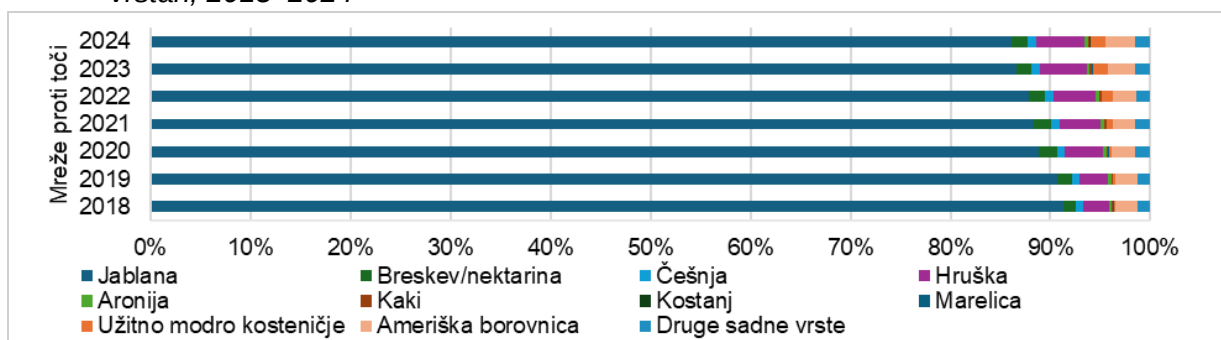
Preglednica 13: Površina intenzivnih sadovnjakov in pomembnejših sadnih vrst pokritih z mrežo proti toči (ha); 2018–2024

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Skupaj	1.261,9	1.313,6	1.337,8	1.382,5	1.435,8	1.433,2	1.437,6
Jablana	1.152,4	1.190,6	1.187,6	1.220,7	1.260,5	1.240,7	1.237,3
Oreh	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Breskev/nektarina	15,5	19,3	24,7	25,0	24,2	22,3	23,2
Češnja	8,3	10,6	10,8	10,9	11,9	11,9	11,8
Hruška	32,6	37,1	51,8	56,9	60,2	66,1	69,6
Leska	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4
Aronija	4,3	4,7	4,7	4,8	4,9	5,1	4,9
Kaki	1,6	1,6	2,0	2,9	2,8	2,8	2,8
Kostanj	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,6
Marelca	0,5	0,6	0,6	0,9	1,0	1,1	1,1
Užitno modro kosteničje	2,2	3,0	4,2	7,8	15,4	21,2	21,3
Ameriška borovnica	27,3	29,4	30,3	30,4	33,9	38,5	41,8

Vir: MKGP, RKG

Z mrežami proti toči je pokrita v povprečju približno tretjina intenzivnih sadovnjakov. Delež z mrežami zaščitenih nasadov je npr. pri jablanah 65-odstoten, hruškah 33-odstoten in ameriških borovnicah 57-odstoten, nasadi orehov pa so v celoti ne pokriti z mrežami.

Slika 53: Struktura površine intenzivnih sadovnjakov pokritih z mrežo proti toči po sadnih vrstah; 2018–2024

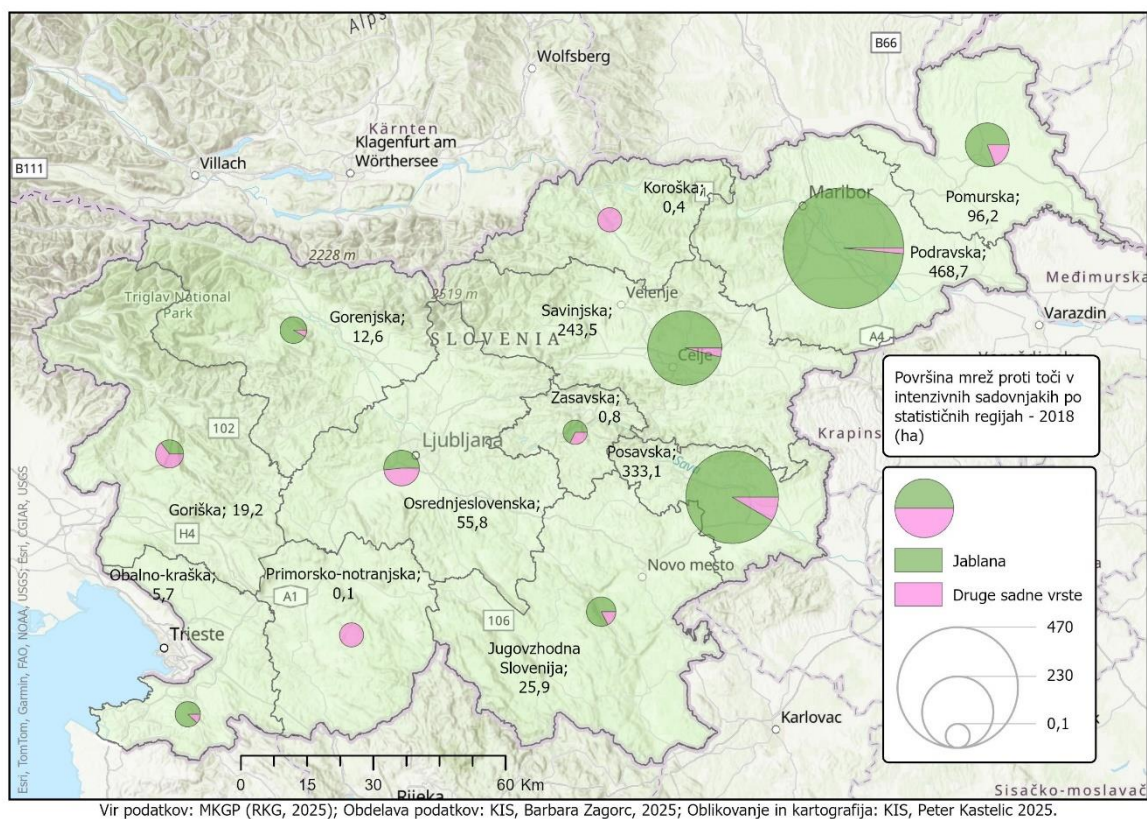
Vir: MKGP, RKG

Preglednica 14: Delež intenzivnih sadovnjakov in pomembnejših sadnih vrst pokritih z mrežo proti toči (%); 2018–2024

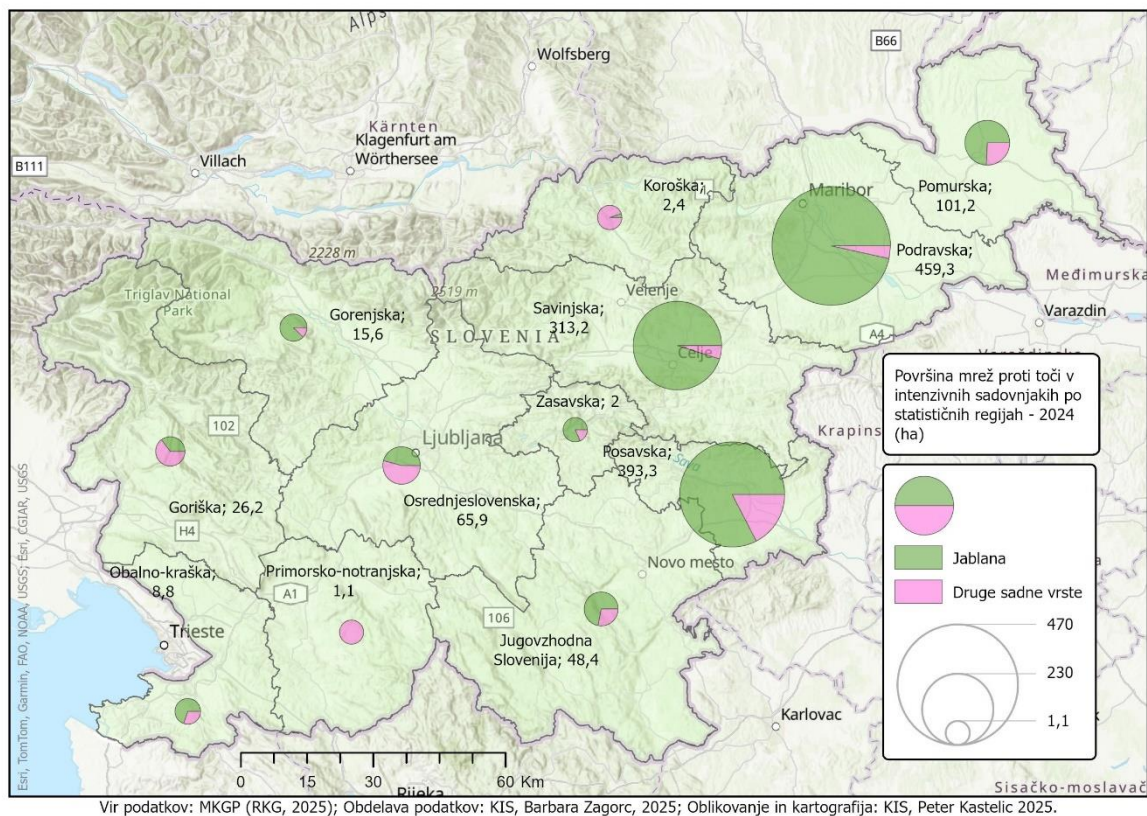
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Intenzivni sadovnjak	30,6	31,3	31,6	32,5	33,3	33,6	33,6
Jablana	50,4	53,3	55,4	58,4	61,4	63,9	64,7
Oreh	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Breskev/nektarina	5,9	7,8	10,1	10,4	10,3	10,0	11,1
Češnja	4,2	5,2	5,2	5,3	5,6	5,6	5,6
Hruška	15,7	17,6	23,2	24,2	26,0	31,1	33,0
Leska	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2
Aronija	2,9	3,0	3,1	3,0	3,1	3,2	3,3
Kaki	1,4	1,4	1,7	2,4	2,3	2,3	2,3
Kostanj	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,5
Marelca	0,7	0,7	0,7	1,1	1,2	1,2	1,3
Užitno modro kosteničje	5,3	5,7	7,1	12,5	20,8	28,2	28,4
Ameriška borovnica	49,0	48,4	47,7	46,8	49,3	54,0	56,8

Vir: MKGP, RKG

Slika 54: Površina intenzivnih sadovnjakov pokritih z mrežo proti toči in struktura jablan ter drugih sadnih vrst pokritih z mrežo proti toči po statističnih regijah; 2018

Slika 55: Površina intenzivnih sadovnjakov pokritih z mrežo proti toči in struktura jablan ter drugih sadnih vrst pokritih z mrežo proti toči po statističnih regijah; 2024

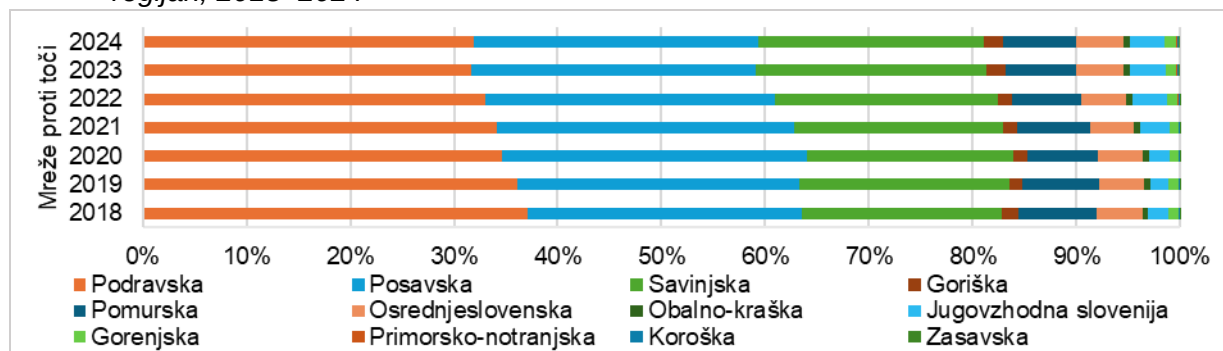

Preglednica 15: Površina intenzivnih sadovnjakov, jablan in ameriških borovnic pokritih z mrežo proti toči po statističnih regijah; 2018–2024

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Intenzivni sadovnjak; Slovenija	1.261,9	1.313,6	1.337,8	1.382,5	1.435,8	1.433,2	1.437,6
Podravska	468,7	473,8	463,5	471,9	473,6	454,0	459,3
Posavska	333,1	356,7	392,5	395,6	400,7	392,8	393,3
Savinjska	243,5	266,5	267,1	278,7	308,6	318,3	313,2
Goriška	19,2	17,4	17,1	18,2	19,3	26,2	26,2
Pomurska	96,2	96,2	90,6	97,7	96,5	98,4	101,2
Osrednjeslovenska	55,8	56,7	59,0	59,0	61,4	65,8	65,9
Obalno-kraška	5,7	8,0	8,5	8,5	8,8	8,8	8,8
Jugovzhodna Slovenija	25,9	23,7	26,5	38,2	48,1	49,1	48,4
Gorenjska	12,6	13,2	11,4	11,9	14,4	14,4	15,6
Primorsko-notranjska	0,1	0,1	0,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Koroška	0,4	0,5	0,5	0,7	2,2	2,4	2,4
Zasavska	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	1,9	2,0
Jablana; Slovenija	1.152,4	1.190,6	1.187,6	1.220,7	1.260,5	1.240,7	1.237,3
Podravska	461,8	465,0	454,8	461,0	459,7	438,4	443,4
Posavska	304,8	320,5	331,8	332,6	335,0	327,5	324,9
Savinjska	233,9	256,0	255,3	267,2	297,0	303,1	297,9
Goriška	6,8	6,7	6,7	7,3	8,9	9,3	9,3
Pomurska	77,8	74,5	69,1	76,0	74,7	76,3	75,2
Osrednjeslovenska	28,8	28,7	30,0	30,0	30,2	30,2	30,2
Obalno-kraška	5,1	6,9	6,6	6,1	6,1	6,1	6,1
Jugovzhodna Slovenija	21,3	19,5	22,3	29,0	35,6	35,6	34,9
Gorenjska	11,5	12,2	10,4	10,9	12,6	12,6	13,7
Primorsko-notranjska	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Koroška	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
Zasavska	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1,5	1,7
Ameriška borovnica; Slovenija	27,3	29,4	30,3	30,4	33,9	38,5	41,8
Podravska	1,5	2,6	2,5	2,5	3,2	3,2	3,5
Posavska	0,2	0,2	0,2	0,2	0,0	0,0	0,1
Savinjska	0,7	0,9	1,0	0,8	0,8	0,9	0,9
Goriška	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Pomurska	8,9	8,9	8,9	8,9	9,0	9,0	11,9
Osrednjeslovenska	15,6	16,2	17,0	17,0	19,5	23,9	23,9
Obalno-kraška	0,0	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Jugovzhodna Slovenija	0,0	0,0	0,0	0,2	0,3	0,3	0,3
Gorenjska	0,3	0,3	0,3	0,3	0,6	0,6	0,6
Koroška	0,0	0,1	0,1	0,3	0,3	0,3	0,3

Vir: MKGP, RKG

Slika 56: Struktura površine intenzivnih sadovnjakov pokritih z mrežo proti toči po statističnih regijah; 2018–2024

Vir: MKGP, RKG

5.2 Namakanje sadovnjakov

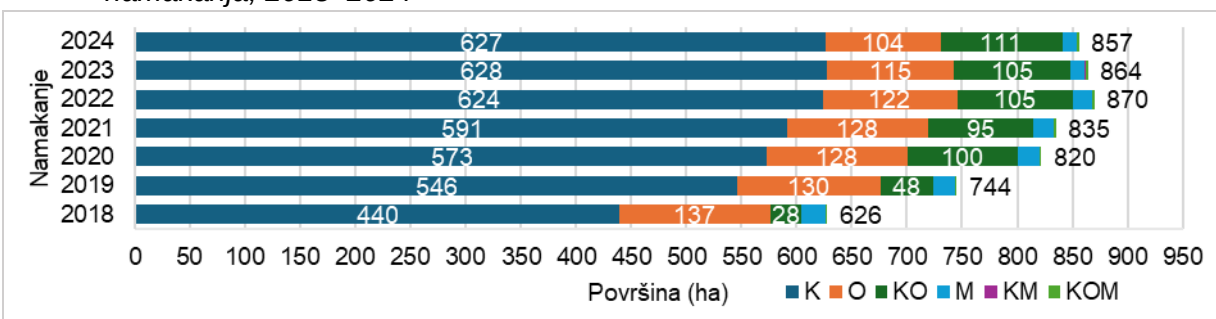
Namakanje je pri intenzivni pridelavi sadja zaradi vse pogostejših sušnih razmer in visokih temperatur vse pomembnejše. V povprečju ima 20 % sadovnjakov urejeno namakanje. V obdobju od 2018 se je namakana površina v sadovnjakih povečala za dobro tretjino. Med načini namakanja⁷ prevladuje kapljično namakanje (2024: 73 %), pri čemer se obseg kapljičnega namakanja močno povečuje.

Preglednica 16: Površina (ha) in delež (%) intenzivnih sadovnjakov in pomembnejših sadnih vrst z urejenim namakanjem; 2018–2024

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Intenzivni sadovnjak (ha)	626,1	743,6	820,3	835,4	870,2	864,0	856,7
Jablana	300,4	387,0	424,2	435,6	465,5	470,0	466,1
Oreh	4,8	7,0	6,9	7,3	8,6	7,5	7,5
Breskev/nektarina	103,8	101,9	109,6	104,6	102,2	91,6	82,3
Češnja	35,2	38,6	39,7	40,1	44,0	43,6	42,2
Hruška	70,5	77,9	88,6	90,1	88,0	85,8	84,0
Leska	7,5	9,5	23,4	23,6	25,0	26,0	26,5
Aronija	4,4	6,3	5,1	5,9	6,2	6,3	6,3
Kaki	18,3	19,2	19,4	20,1	19,9	19,5	19,4
Kostanj	1,2	1,2	1,3	1,8	1,9	2,1	2,0
Marelica	6,3	8,2	8,5	9,1	8,9	7,5	8,0
Užitno modro kosteničje	6,6	10,7	10,7	14,3	16,3	18,2	18,9
Ameriška borovnica	18,8	19,3	19,2	20,3	21,3	21,7	24,6
Intenzivni sadovnjak (%)	15,2	17,7	19,4	19,6	20,2	20,2	20,0
Jablana	13,1	17,3	19,8	20,8	22,7	24,2	24,4
Oreh	1,3	1,6	1,4	1,4	1,6	1,3	1,2
Breskev/nektarina	39,8	41,1	44,7	43,7	43,6	41,2	39,4
Češnja	18,0	19,1	19,2	19,4	20,8	20,4	19,9
Hruška	33,9	36,9	39,6	38,3	38,1	40,4	39,9
Leska	6,3	6,3	13,9	12,8	12,8	12,3	11,9
Aronija	3,0	4,1	3,3	3,7	3,9	4,0	4,2
Kaki	15,8	16,6	16,4	16,6	16,2	16,0	15,7
Kostanj	3,9	3,8	2,7	3,1	2,8	2,2	1,9
Marelica	8,2	10,2	10,4	11,0	10,3	8,5	9,1
Užitno modro kosteničje	16,0	20,2	18,4	22,9	22,0	24,3	25,2
Ameriška borovnica	33,8	31,7	30,3	31,2	30,9	30,5	33,5

Vir: MKGP, RKG

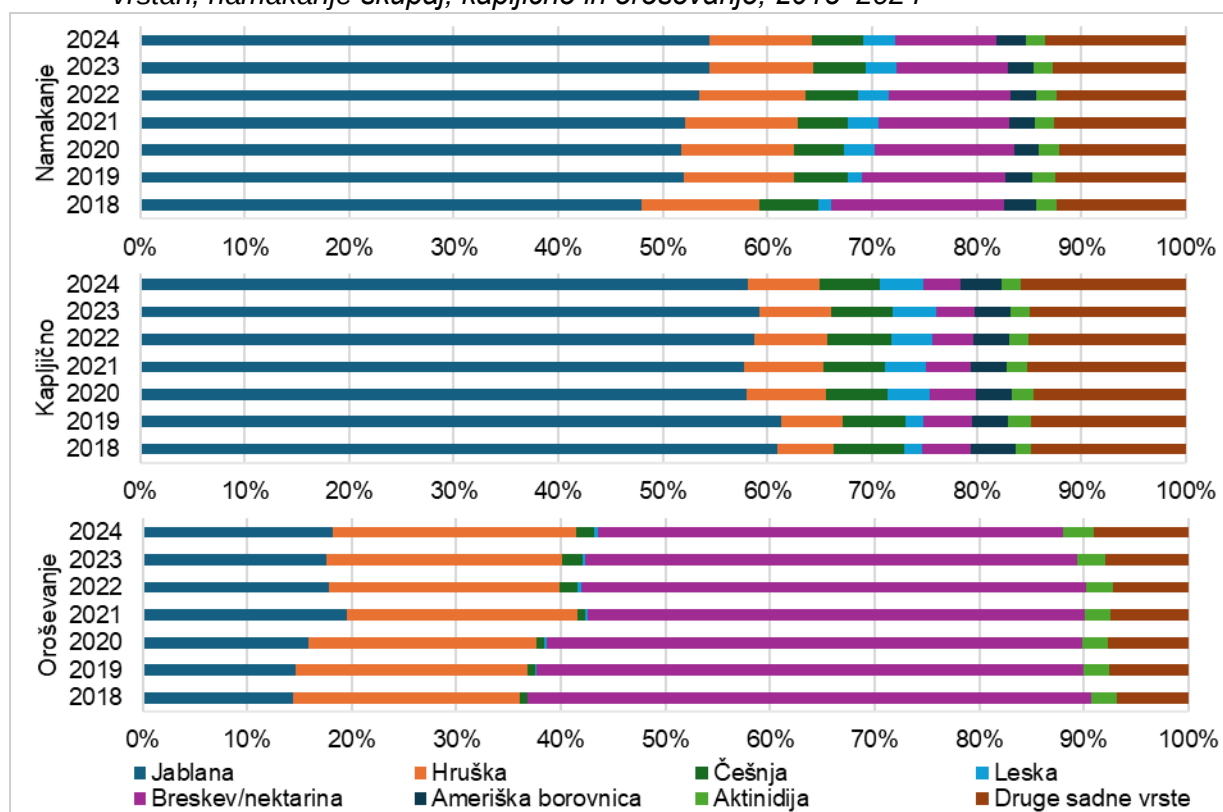
Slika 57: Površina intenzivnih sadovnjakov z urejenim namakanjem skupaj in po načinu namakanja; 2018–2024

Vir: MKGP, RKG

⁷ K – kapljično namakanje; O – oroševanje; M – mikrorazpršilci

Slika 58: Struktura površine intenzivnih sadovnjakov z urejenim namakanjem po sadnih vrstah; namakanje skupaj, kapljično in oroševanje; 2018–2024

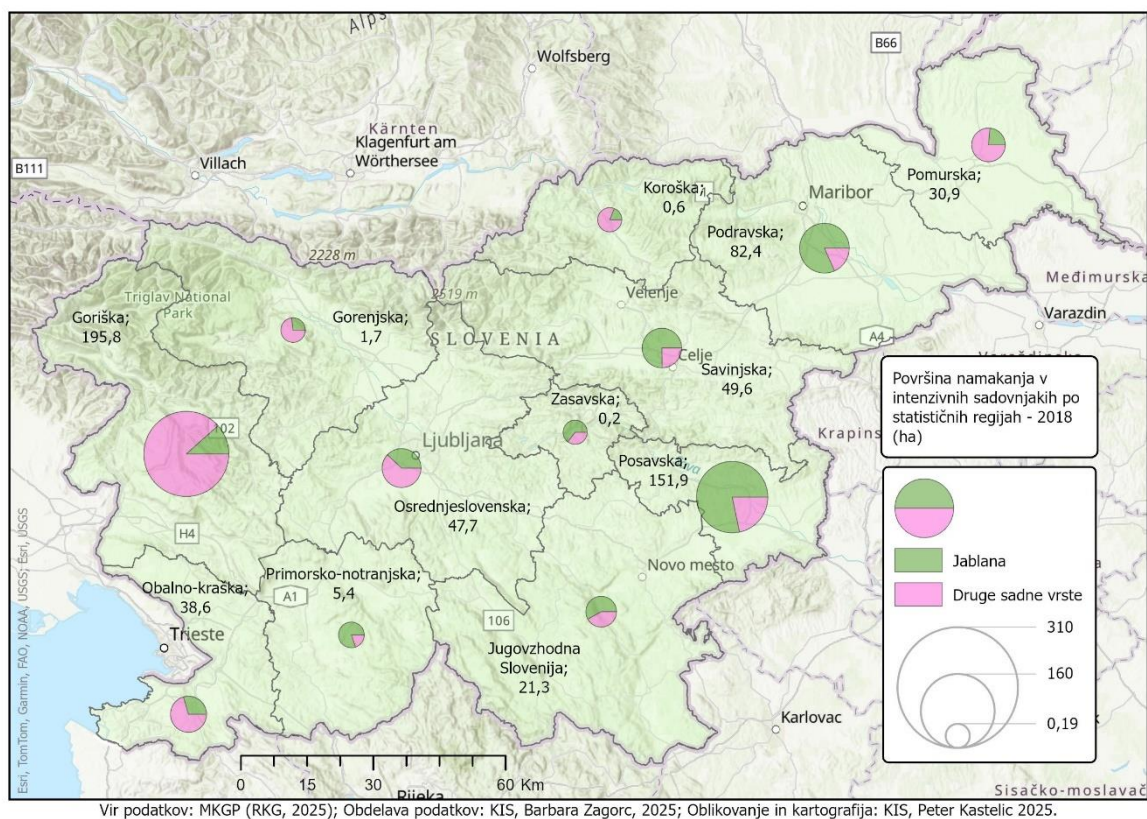
Vir: MKGP, RKG

Preglednica 17: Površina intenzivnih sadovnjakov z urejenim namakanjem (namakanje skupaj in kapljično) po statističnih regijah; 2018–2024

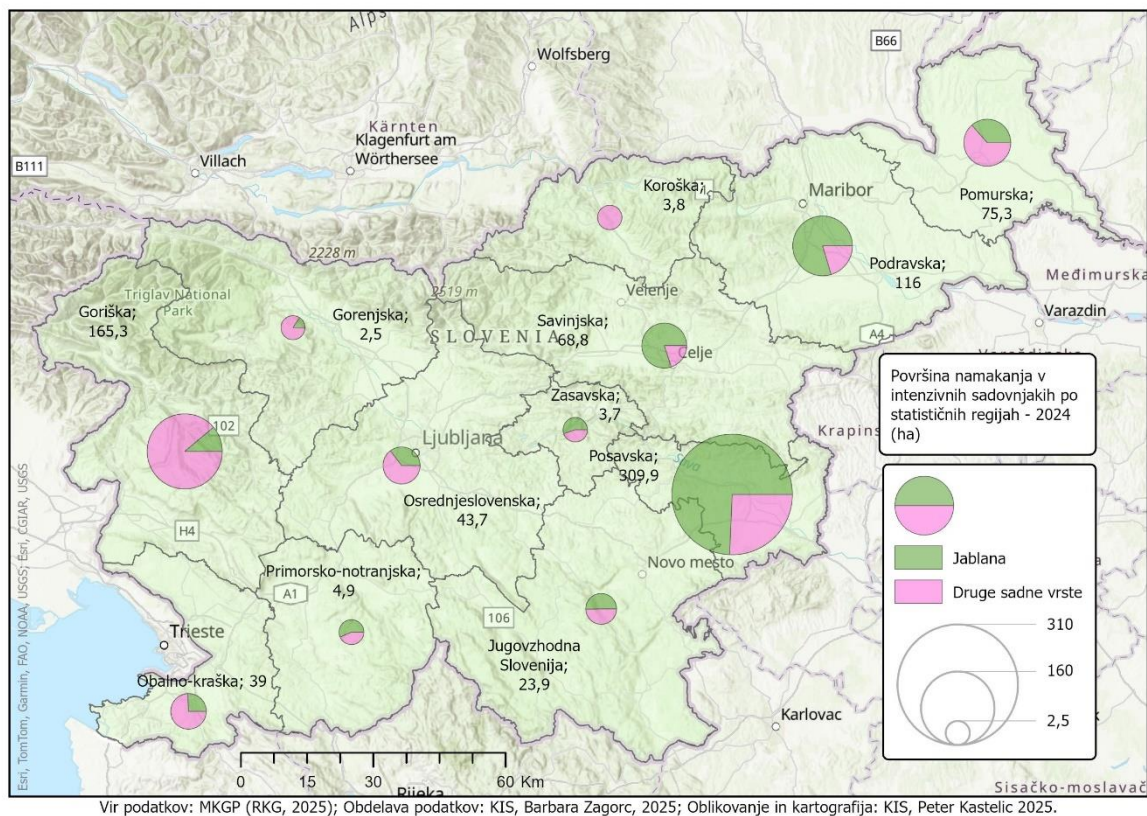
Intenzivni sadovnjak	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Namakanje skupaj	626,1	743,6	820,3	835,4	870,2	864,0	856,7
Podravska	82,4	93,2	103,2	105,0	105,9	112,7	116,0
Posavska	151,9	251,1	302,0	307,9	312,7	307,7	309,9
Savinjska	49,6	52,4	52,8	52,0	70,3	71,9	68,8
Goriška	195,8	187,7	186,5	184,2	185,4	176,3	165,3
Pomurska	30,9	39,9	54,3	65,5	69,8	72,5	75,3
Osrednjeslovenska	47,7	47,9	48,1	46,9	48,3	45,9	43,7
Obalno-kraška	38,6	42,8	41,8	41,2	43,1	41,9	39,0
Jugovzhodna Slovenija	21,3	21,2	23,0	22,8	24,3	23,4	23,9
Gorenjska	1,7	1,1	1,2	1,9	2,2	2,5	2,5
Primorsko-notranjska	5,4	4,9	6,0	5,8	4,8	4,7	4,9
Koroška	0,6	1,2	1,0	1,7	3,1	3,2	3,8
Zasavska	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	1,3	3,7
Kapljično namakanje	439,7	546,2	573,1	591,2	623,6	627,5	626,5
Podravska	74,3	84,8	97,8	99,2	99,2	104,9	101,5
Posavska	139,4	239,6	238,3	243,8	248,6	245,3	254,6
Savinjska	49,6	33,7	31,6	30,8	47,7	47,6	44,5
Goriška	61,1	61,4	64,1	67,1	70,2	69,8	70,3
Pomurska	25,4	34,4	47,4	56,4	60,7	65,8	63,0
Osrednjeslovenska	33,4	33,7	33,9	32,7	32,3	29,8	27,7
Obalno-kraška	29,5	34,3	33,2	33,2	35,0	33,8	30,9
Jugovzhodna Slovenija	19,5	17,1	18,6	18,4	19,8	19,0	19,4
Gorenjska	1,7	1,1	1,2	1,9	2,2	2,5	2,5
Primorsko-notranjska	5,4	4,9	6,0	5,8	4,8	4,7	4,9
Koroška	0,4	0,9	0,8	1,5	2,9	3,0	3,5
Zasavska	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	1,3	3,7

Vir: MKGP, RKG

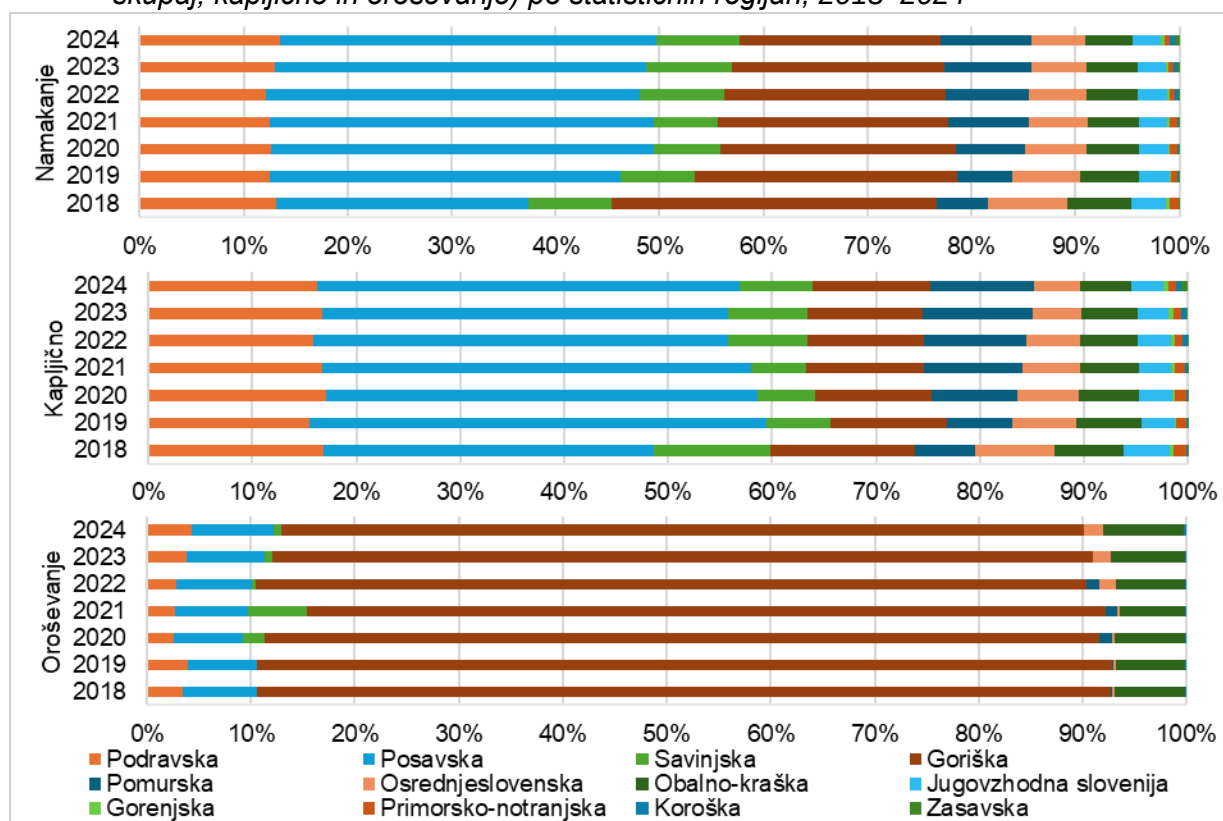
Slika 59: Površina intenzivnih sadovnjakov z urejenim namakanjem in struktura jablan ter drugih sadnih vrst z urejenim namakanjem po statističnih regijah; 2018

Slika 60: Površina intenzivnih sadovnjakov z urejenim namakanjem in struktura jablan ter drugih sadnih vrst z urejenim namakanjem po statističnih regijah; 2024

Slika 61: Struktura površine intenzivnih sadovnjakov z urejenim namakanjem (namakanje skupaj, kapljično in oroševanje) po statističnih regijah; 2018–2024

Preglednica 18: Površina jablan z urejenim namakanjem (namakanje skupaj in kapljično) po statističnih regijah; 2018–2024

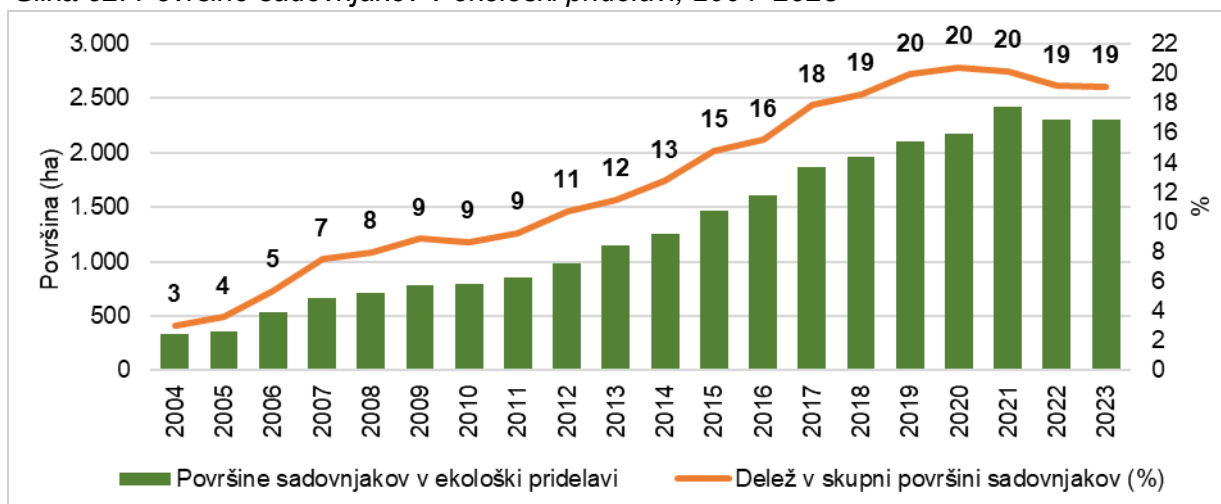
Jablana	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Namakanje skupaj	300,4	387,0	424,2	435,6	465,5	470,0	466,1
Podravska	67,3	74,8	84,1	84,3	82,6	89,9	92,4
Posavska	119,0	200,7	225,6	229,6	234,2	229,6	230,3
Savinjska	37,2	39,7	39,6	37,2	57,6	57,5	55,1
Goriška	22,6	21,2	18,7	18,4	20,2	19,7	18,3
Pomurska	7,3	6,7	12,3	22,6	26,6	28,4	27,5
Osrednjeslovenska	18,1	16,4	16,3	15,9	16,7	16,3	15,4
Obalno-kraška	11,4	13,1	12,6	12,2	12,3	12,3	10,0
Jugovzhodna Slovenija	12,4	11,5	11,8	12,0	12,0	12,0	12,0
Gorenjska	0,4	0,0	0,0	0,5	0,5	0,4	0,4
Primorsko-notranjska	4,3	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8
Koroška	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
Zasavska	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	1,1	2,0
Kapljično namakanje	268,1	334,6	332,1	341,4	365,9	371,8	364,2
Podravska	61,2	68,7	80,9	81,1	78,6	84,5	80,2
Posavska	115,4	197,5	183,4	187,1	191,7	188,9	196,8
Savinjska	37,2	21,0	18,4	16,0	35,2	34,1	31,6
Goriška	9,8	8,8	7,2	7,2	7,2	7,5	7,4
Pomurska	5,2	4,5	8,7	16,7	20,7	24,0	17,6
Osrednjeslovenska	12,5	10,7	10,7	10,2	9,3	8,9	8,1
Obalno-kraška	10,6	12,2	11,8	11,4	11,4	11,4	9,1
Jugovzhodna Slovenija	11,2	8,1	8,1	8,2	8,2	8,2	8,3
Gorenjska	0,4	0,0	0,0	0,5	0,5	0,4	0,4
Primorsko-notranjska	4,3	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8
Koroška	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
Zasavska	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	1,1	2,0

Vir: MKGP, RKG

5.3 Ekološka pridelava sadja

Ekološko kmetijstvo se je v Sloveniji začelo širiti konec devetdesetih let prejšnjega stoletja, prve podpore za tovrstno pridelavo pa so kmetovalci lahko uveljavljali v letu 1999. Podatki o površini sadovnjakov z ekološko pridelavo so dostopni od leta 2004 dalje.

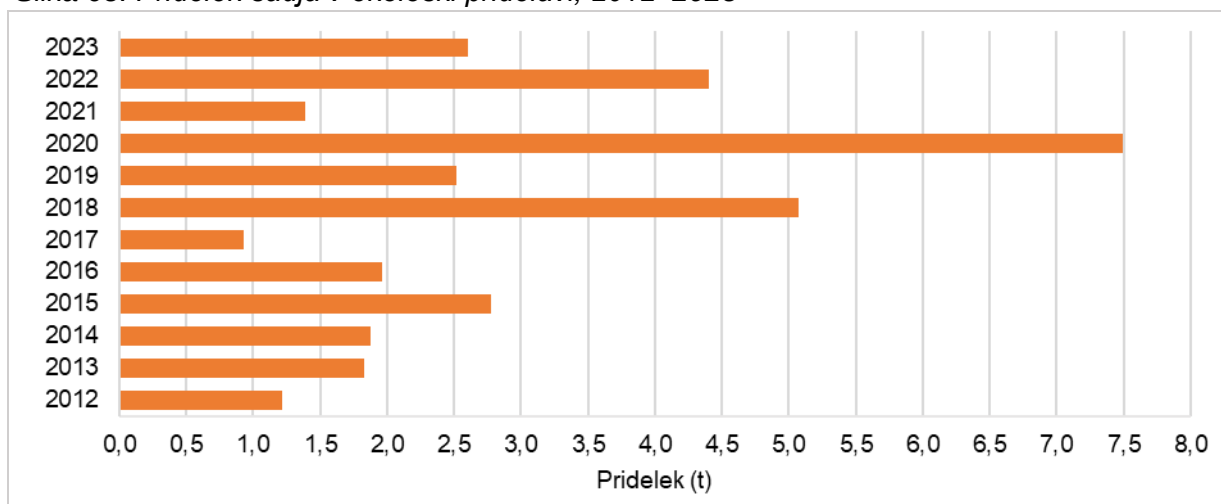
Slika 62: Površine sadovnjakov v ekološki pridelavi; 2004–2023

Vir: SURS, preračuni KIS

Površine sadovnjakov v ekološki pridelavi so imele pozitiven trend rasti do leta 2021, ko so obsegale 2.088 hektarjev, v letih 2022 in 2023 se površine sadovnjakov v ekološki pridelavi zmanjšujejo (2023: 1.954 ha). Površine sadovnjakov v ekološki pridelavi zasedajo približno 20 % skupnih površin sadovnjakov (intenzivni in ekstenzivni).

Slika 63: Pridelek sadja v ekološki pridelavi; 2012–2023

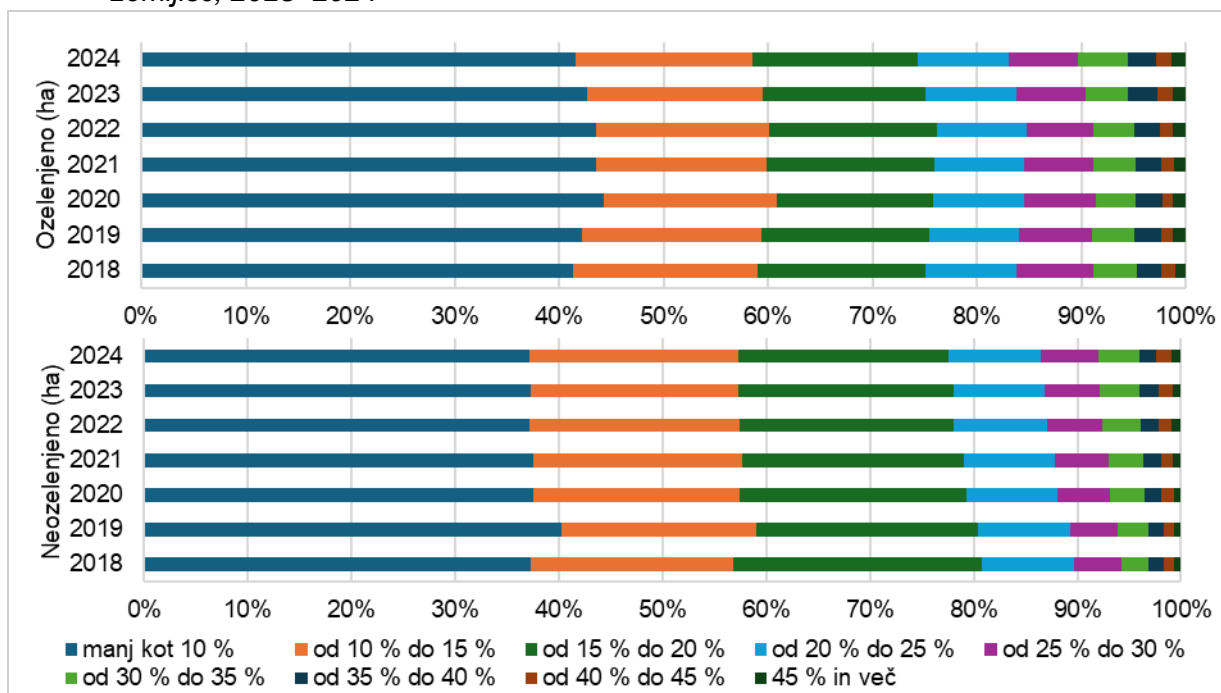
Vir: SURS

Podatki o pridelku sadja v ekološki pridelavi so dostopni od leta 2012 dalje in prikazujejo skupno količino pridelanega sadja. Ta se je od leta 2012 do 2023 gibala od 0,9 ton v letu 2017 do 7,5 ton v letu 2020. Tudi v ekološki pridelavi so bili skupni pridelki sadja med manjšimi v letih 2012, 2017, 2019 in 2021, kar je posledica neugodnih vremenskih razmer.

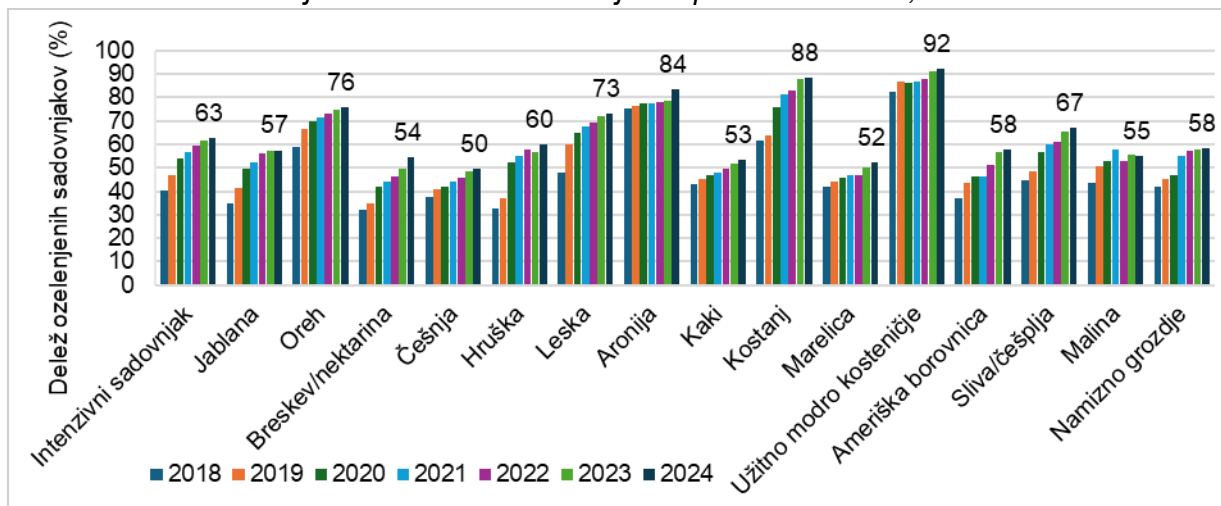
5.4 Ozelenitev medvrstnega prostora

Večina oziroma 60 % intenzivnih sadovnjakov ima ozelenjeni medvrstni prostor. Delež ozelenjenih intenzivnih sadovnjakov se povečuje, od leta 2018 se je ta delež povečal za dobrih 20 odstotnih točk.

Slika 64: Struktura ozelenjenih in neozelenjenih intenzivnih sadovnjakov glede na nagib zemljišč; 2018–2024

Slika 65: Delež ozelenjenih intenzivnih sadovnjakov po sadnih vrstah; 2018–2024

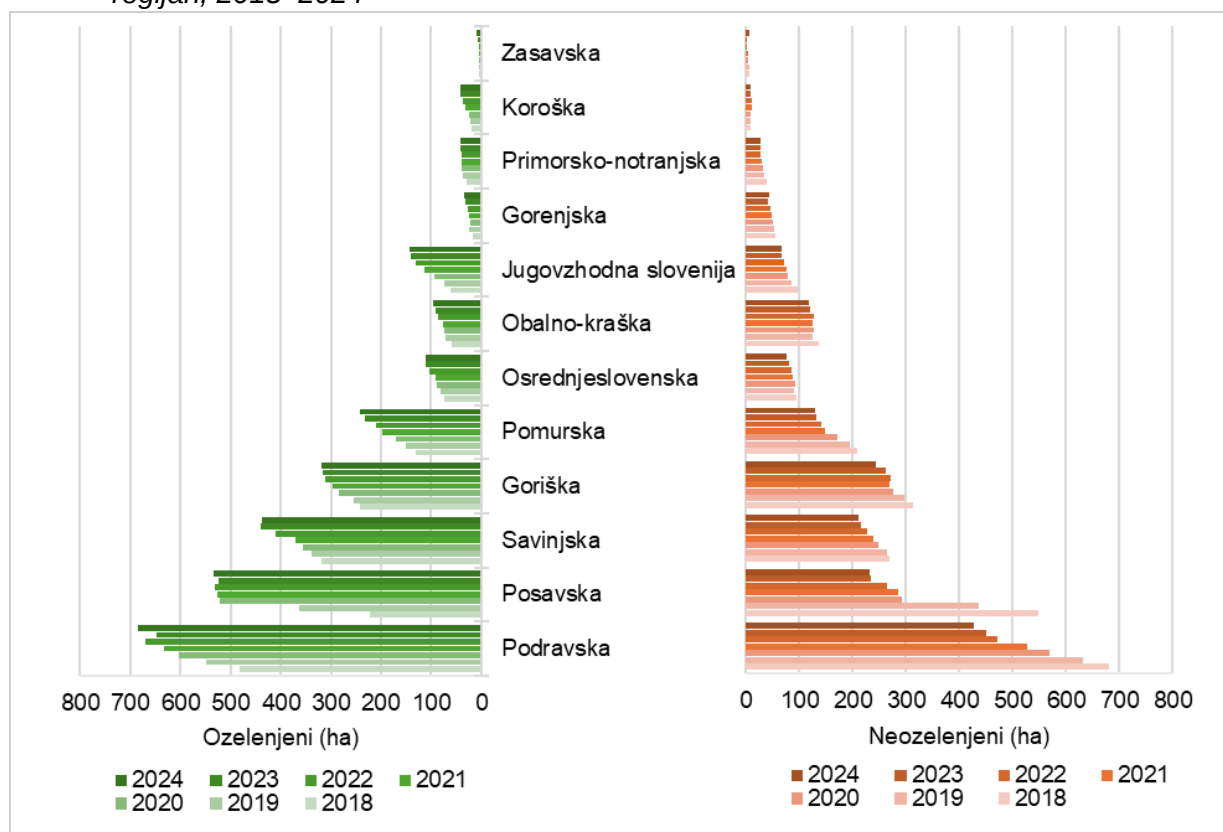

Preglednica 19: Površina ozelenjenih intenzivnih sadovnjakov (ha) po statističnih regijah in po sadnih vrstah; 2018–2024

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podravska	482,8	549,9	604,1	633,6	671,1	646,7	683,8
Posavska	223,3	362,1	520,9	526,5	532,6	523,6	534,0
Savinjska	318,9	338,0	356,2	371,3	410,8	439,3	437,9
Goriška	242,2	254,8	284,4	297,5	312,4	316,4	320,0
Pomurska	131,2	150,0	170,3	197,4	210,3	231,6	243,1
Osrednjeslovenska	74,5	82,2	88,7	90,4	104,8	111,5	110,7
Obalno-kraška	58,7	71,8	75,1	77,3	85,4	91,2	95,5
Jugovzhodna slovenija	61,5	74,3	93,0	112,3	131,6	141,4	142,2
Gorenjska	18,1	24,4	22,9	23,3	27,3	32,0	33,8
Primorsko-notranjska	30,1	36,2	39,9	40,2	40,4	42,5	42,3
Koroška	20,1	21,6	23,4	32,4	36,4	41,0	42,0
Zasavska	3,6	4,3	4,7	4,9	5,5	6,0	9,0
Ozelenjeni intenzivni sadovnjaki, od tega:	1.665,0	1.969,6	2.283,4	2.407,1	2.568,4	2.623,1	2.694,3
Jablana	791,9	922,7	1.066,3	1.095,7	1.153,4	1.108,6	1.098,8
Oreh	223,1	295,2	338,3	365,5	400,1	432,4	464,7
Breskev/nektrina	83,4	87,0	103,1	105,8	108,7	110,4	113,7
Češnja	74,0	82,6	86,7	91,0	96,9	103,5	105,2
Hruška	67,7	78,0	116,9	129,4	133,7	120,6	126,2
Leska	57,0	90,8	109,4	124,4	136,2	152,5	163,0
Aronija	111,6	117,8	118,4	121,8	125,9	125,1	124,6
Kaki	49,8	52,3	55,7	58,3	60,8	62,9	66,1
Kostanj	19,0	20,6	36,9	47,7	58,0	81,6	90,7
Marelca	32,4	35,6	37,4	38,5	40,6	44,3	45,9
Užitno modro kosteničje	34,2	46,0	50,1	54,1	64,9	68,5	69,1
Ameriška borovnica	20,8	26,6	29,5	30,1	35,4	40,4	42,5

Vir: MKGP, RKG

Slika 66: Površina ozelenjenih in neozelenjenih intenzivnih sadovnjakov (ha) po statističnih regijah; 2018–2024

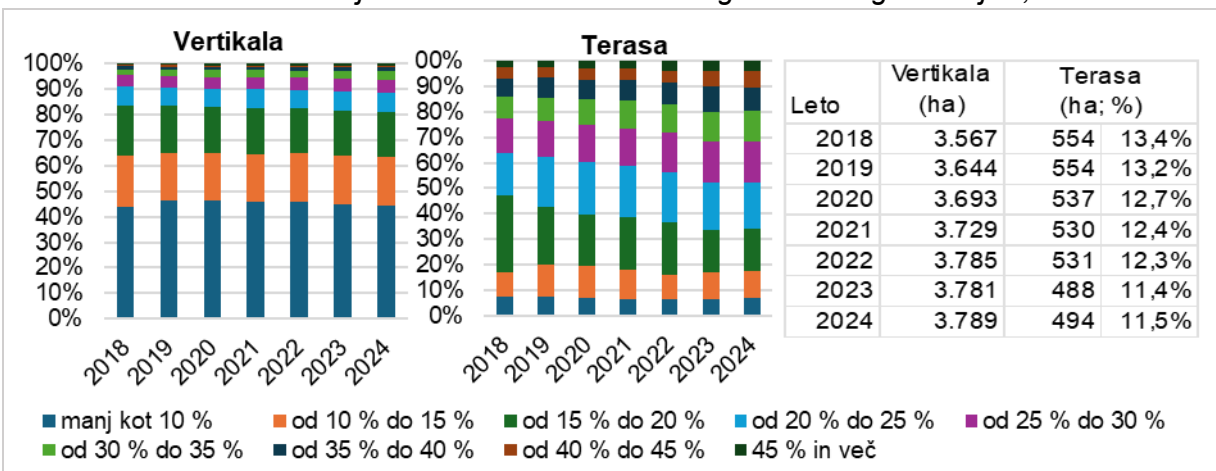

Vir: MKGP, RKG

5.5 Terasiranost nasadov

Terasirani sadovnjaki obsegajo dobro desetino vseh slovenskih intenzivnih sadovnjakov, njihov obseg pa se zaradi težavnejše obdelave zmanjšuje. V obdobju zadnjih sedmih let se je površina teras zmanjšala za 60 hektarjev. Teraso so v večji meri razširjene na višjih nagibih zemljišč.

Slika 67: Intenzivni sadovnjaki v vertikali in na terasah glede na nagib zemljišč; 2018–2024

Vir: MKGP, RKG

Preglednica 20: Površina terasiranih intenzivnih sadovnjakov (ha) po statističnih regijah in po sadnih vrstah; 2018–2024

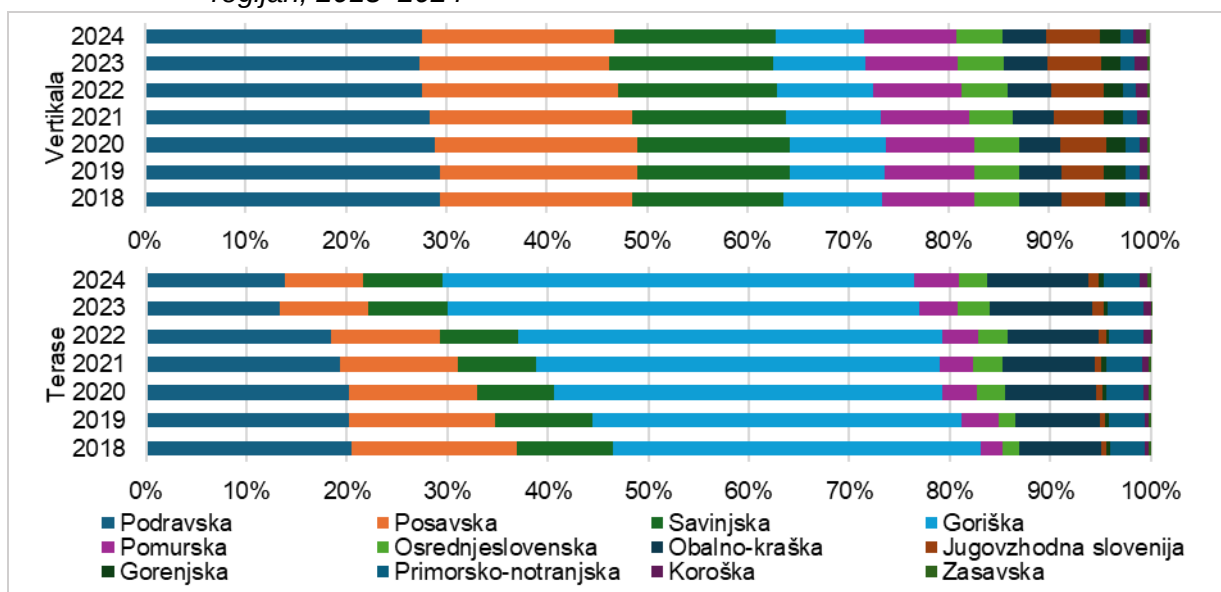
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podravska	113,5	111,8	108,4	102,1	97,8	64,8	68,1
Posavska	91,0	80,9	68,2	62,4	57,2	43,0	38,7
Savinjska	53,1	53,3	41,2	41,0	41,1	38,5	38,9
Goriška	202,7	203,7	207,8	212,7	224,1	229,0	232,3
Pomurska	12,2	20,4	18,5	17,8	18,8	18,8	21,6
Osrednjeslovenska	8,8	9,3	14,7	15,5	15,7	15,6	13,8
Obalno-kraška	45,1	46,7	48,9	48,8	48,3	50,0	50,3
Jugovzhodna Slovenija	2,8	2,8	3,6	3,7	3,7	5,1	5,0
Gorenjska	2,1	2,2	2,1	2,1	1,9	2,0	2,0
Primorsko-notranjska	19,0	19,3	20,0	19,1	18,2	17,3	17,9
Koroška	2,5	2,5	2,4	3,5	3,6	3,7	3,7
Zasavska	1,1	1,1	1,1	1,1	0,0	0,0	1,7
Terasirani intenzivni sadovnjaki, od tega:	553,9	553,9	536,9	529,8	530,5	487,8	494,1
Jablana	237,2	223,5	188,5	170,3	159,4	118,1	118,8
Oreh	19,2	28,3	30,8	37,7	36,9	37,2	38,0
Breskev/nektrina	27,9	26,5	25,1	25,4	26,1	26,7	24,9
Češnja	94,9	96,2	97,3	97,1	98,3	99,5	99,3
Hruška	35,7	35,7	39,2	39,3	38,3	28,9	28,3
Leska	7,4	7,9	8,5	6,9	6,3	7,3	7,7
Aronija	9,2	9,2	8,1	7,3	7,7	7,8	9,9
Kaki	40,0	38,7	38,7	39,6	42,6	42,5	42,9
Kostanj	3,4	4,6	8,3	8,6	10,5	12,1	13,2
Marelica	40,5	41,5	42,4	42,8	45,4	46,0	46,3
Užitno modro kosteniče	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8	1,5	1,5
Ameriška borovnica	1,2	1,2	1,4	1,7	2,0	2,0	2,1

Vir: MKGP, RKG

Pri pridelavi sadja so terase najbolj razširjene na goriškem, kjer je bila v letu 2024 približno polovica vseh terasiranih sadovnjakov, sledita podravska s približno 15 % in obalno-kraška statistična regija z 10 % vseh slovenskih teras. Površina terasiranih sadovnjakov se v

zahodni Sloveniji povečuje predvsem v goriški in obalno-kraški statistični regiji, na vzhodu pa je opazno povečanje tudi v pomurski statistični regiji in v jugovzhodni Sloveniji.

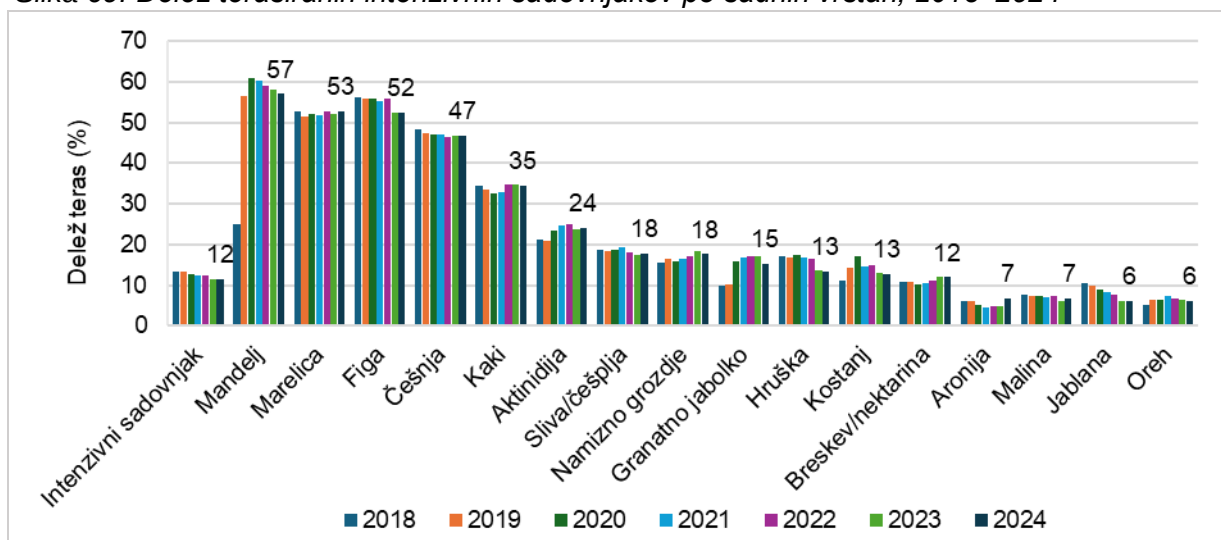
Slika 68: Struktura površine intenzivnih sadovnjakov v vertikali in na terasah po statističnih regijah; 2018–2024

Vir: MKGP, RKG

Po sadnih vrstah je delež terasiranih površin nasadov zelo različen, opazno največji je pri mandlju, marelici, figi in češnji, pa tudi pri kakiju in aktinidiji.

Slika 69: Delež terasiranih intenzivnih sadovnjakov po sadnih vrstah; 2018–2024

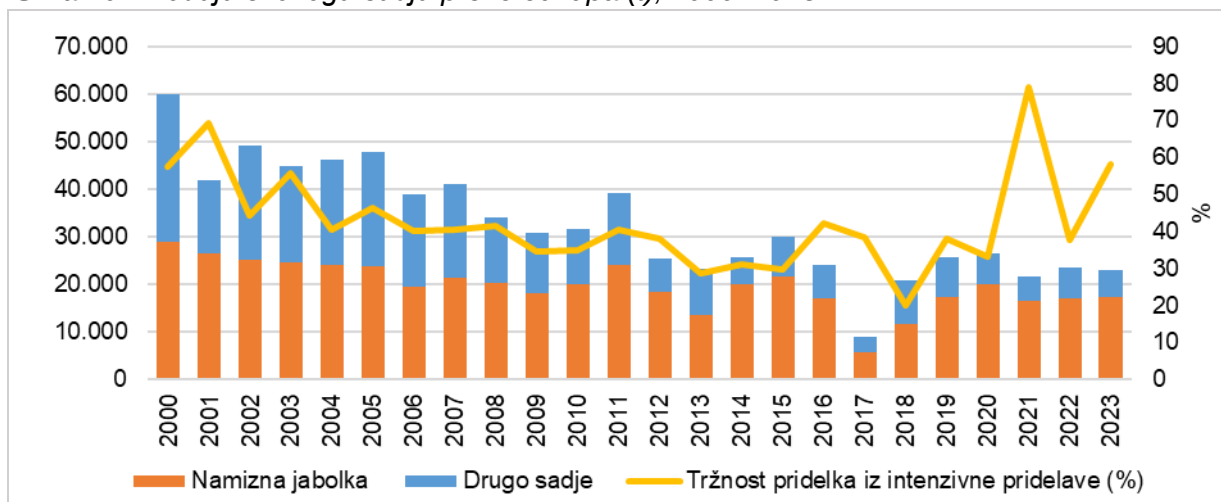
Vir: MKGP, RKG

6 TRŽENJE IN CENE SVEŽEGA SADJA

6.1 Trženje sadja

Prodaja svežega sadja preko odkupa, ki se je v Sloveniji po letu 2000 gibala med 9 in 60 tisoč tonami, se dolgoročno zmanjšuje. Prodaja sadja po evidentiranih tržnih poteh je bila v povprečju obdobja 2021–2023 za skoraj polovico manjša od povprečja v letih 2000–2010. Najmanjši odkup je bil v letu 2017, ko je bila tudi letina zaradi pozebe sadja najslabša do sedaj.

Slika 70: Prodaja svežega sadja preko odkupa (t); 2000–2023

Vir: SURS, preračuni KIS

Ob predpostavki, da se preko zabeleženega odkupa trži le sadje iz intenzivnih nasadov, je odkup zajel v povprečju 40 % celotnega pridelka sadja iz intenzivnih nasadov. Najnižji delež je bil v letu 2018 (20 %), ko je bila prodaja sadja predvsem zaradi obilne letine na hišnih vrtovih pomembno manjša, najvišji pa v letu 2021 (75 %), predvsem zaradi velikega izpada pridelka v tem letu. Po evidentiranih tržnih poteh se proda največ jabolk, saj ta predstavljajo približno 90 % celotnega odkupa sadja, medtem ko je prodaja drugih vrst sadja preko odkupa zelo majhna.

Zanesljivih podatkov o drugih prodajnih poteh sadja v Sloveniji ni. Preostala količina jabolk in večina drugih sadnih vrst pridelanih v Sloveniji se verjetno proda neposredno končnemu potrošniku na tržnicah, neposredno na kmetijah, od vrat do vrat, nekaj pa je tudi spletne prodaje.

6.2 Cene svežega sadja

Cene svežega sadja na slovenskem trgu so zaradi velike blagovne menjave s sadjem zelo odvisne od cen in s tem tudi od ponudbe (obsega pridelave) in povpraševanja v drugih državah EU. Povpraševanje po sadju v državah EU je, predvsem pri jabolkih in hruškah, odvisno tudi od obsega pridelave v državah izven EU (tako v Evropi kot tudi na drugih celinah). V zadnjih treh letih so bile povprečne letne cene svežega sadja v Sloveniji nominalno in tudi realno v porastu (SURs, 2024).

Odkupne cene jabolk v Sloveniji so generalno primerljive s cenami v Italiji in Avstriji, razen v letih z ekstremnimi letinami (npr. leto 2018 v Sloveniji z rekordnim pridelkom in nizkimi cenami).

Preglednica 21: Cene odkupljenih namiznih jabolk v Sloveniji, Italiji, na Hrvaškem, Poljskem in Madžarskem

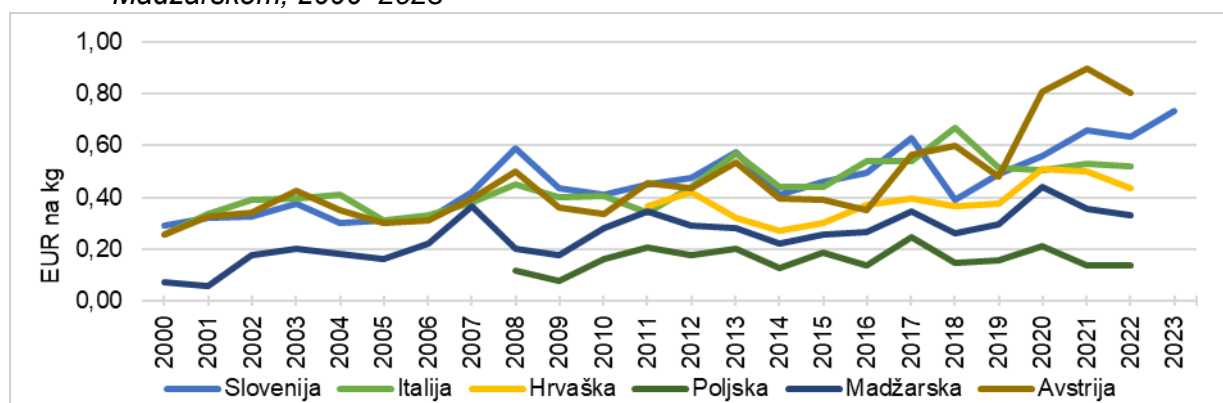
Namizna jabolka	Povp. 2000–04	Povp. 2005–09	Povp. 2010–14	Povp. 2015–19	2020	2021	2022	2023
Odkupna cena, EUR/ kg								
Slovenija	0,32	0,41	0,46	0,49	0,56	0,66	0,63	0,73
Italija	0,36	0,37	0,44	0,54	0,50	0,53	0,52	:
Avstrija	0,34	0,37	0,43	0,48	0,81	0,90	0,81	:
Hrvaška	:	:	:	0,36	0,51	0,50	0,44	:
Madžarska	0,14	0,23	0,28	0,28	0,44	0,36	0,33	:
Poljska	:	:	0,17	0,17	0,21	0,14	0,14	:
Indeks (Slovenija = 100)								
Italija	110	90	94	110	90	81	82	:
Avstrija	105	90	93	97	144	137	127	:
Hrvaška	:	:	:	74	91	76	69	:
Madžarska	42	54	61	58	79	54	52	:
Poljska	:	:	37	35	37	21	22	:

: ni podatka

Vir: EUROSTAT in SURS

Najnižje cene jabolk so po podatkih Eurostata in tudi drugih virov (EC, 2024) v vseh razpoložljivih letih na Poljskem, kjer dosegajo le približno tretjino ravni slovenskih cen jabolk. Običajno so cene jabolk na Poljskem precej nižje tudi v primerjavi s cenami v drugih državah pomembnejših pridelovalkah jabolk. V drugih dveh naših sosednjih državah so tako na Hrvaškem kot na Madžarskem cene jabolk običajno nižje.

Slika 71: Cene odkupljenih namiznih jabolk v Sloveniji, Italiji, na Hrvaškem, Poljskem in Madžarskem; 2000–2023

Vir: EUROSTAT in SURS

Slovenija je neto uvoznica breskev in nektarin, zato je zanimiva primerjava cen z državami iz katerih uvažamo največ breskev in nektarin (Španija, Hrvaška in Grčija). V obdobju od leta 2019 do leta 2023 je uvoz namiznih breskev in nektarin obsegal med najmanj 3,7 tisoč ton v letu 2020 in največ 8,8 tisoč ton v letu 2023. Vrednost uvoženih breskev pa je v enakih letih znašala med 4,8 in 12,8 milijoni EUR .

Preglednica 22: Cene odkupljenih namiznih breskev in nektarin v Sloveniji, Španiji, na Hrvaškem in v Grčiji

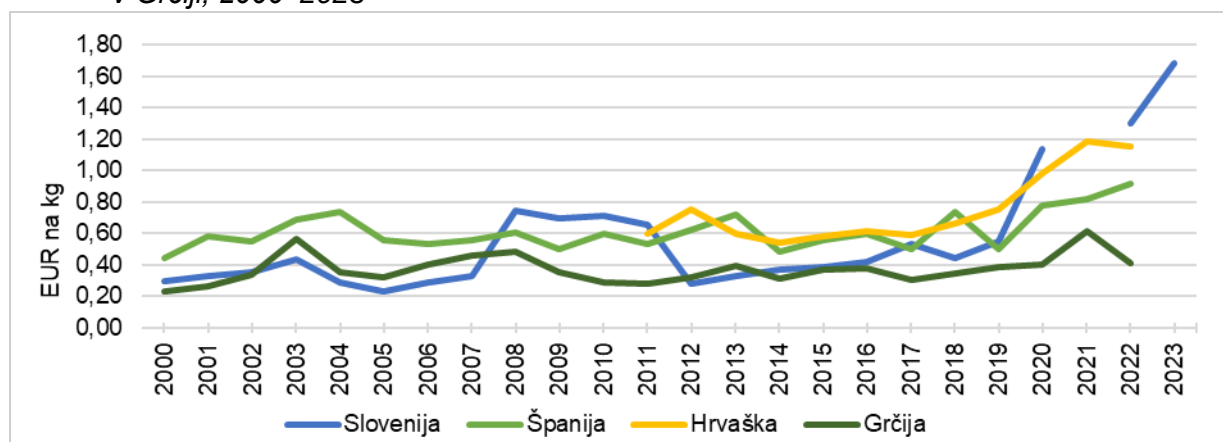
Breskve in nektarine	2000–04	2005–09	2010–14	2015–19	2020	2021	2022	2023
Odkupna cena, EUR/ kg								
Slovenija	0,34	0,46	0,47	0,47	1,13	z	1,30	1,68
Hrvaška	:	:	:	0,64	0,98	1,18	1,15	:
Španija	0,60	0,55	0,59	0,58	0,78	0,82	0,91	:
Grčija	0,35	0,40	0,32	0,36	0,40	0,62	0,41	:
Indeks (Slovenija = 100)								
Hrvaška	:	:	:	137	86	:	88	:
Španija	177	120	126	124	69	:	70	:
Grčija	103	88	68	76	35	:	31	:

: ni podatka

Vir: EUROSTAT in SURS

Glede na razpoložljive podatke so bile cene breskev v prikazanih državah (Španija, Hrvaška in Grčija) v letih 2020 in 2022 nižje kot v Sloveniji. Med letoma 2010 in 2019 pa so bile cene višje na Hrvaškem (v letih 2015–2019) in v Španiji, medtem ko so bile nižje v Grčiji.

Slika 72: Cene odkupljenih namiznih breskev in nektarin v Sloveniji, Španiji, na Hrvaškem in v Grčiji; 2000–2023

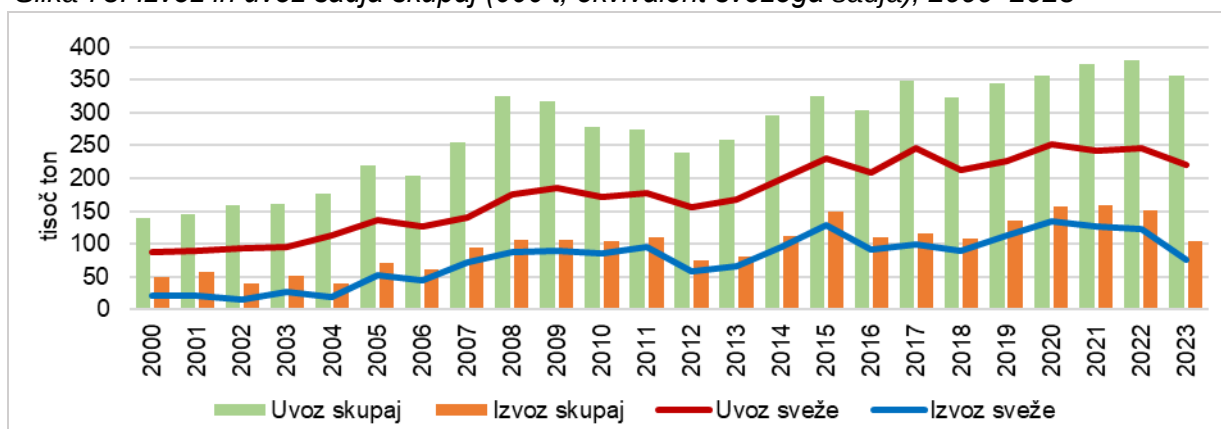
Vir: EUROSTAT in SURS

7 BLAGOVNA MENJAVA

Slovenija je vrednostno in količinsko neto uvoznica svežega in predelanega sadja (suho sadje, kaše in sokovi), s pomembnim deležem sadja v zunanji trgovini z agroživilskimi proizvodi. V zadnjih desetih letih ima sadje v povprečju približno desetino v blagovni menjavi z agroživilskimi proizvodi (CT 1-12) in 0,7 % v skupni blagovni menjavi s tujino.

Zunanja trgovina s sadjem ima trend povečevanja. Tako izvoz kot uvoz sadja sta se zelo povečala po pristopu Slovenije k EU leta 2004 in v tudi naslednjih letih, opazno pa je bilo še veliko povečanje po prevzemu skupne evropske valute po letu 2007.

Slika 73: Izvoz in uvoz sadja skupaj (000 t; ekvivalent svežega sadja); 2000–2023

Vir: SURS, preračuni KIS

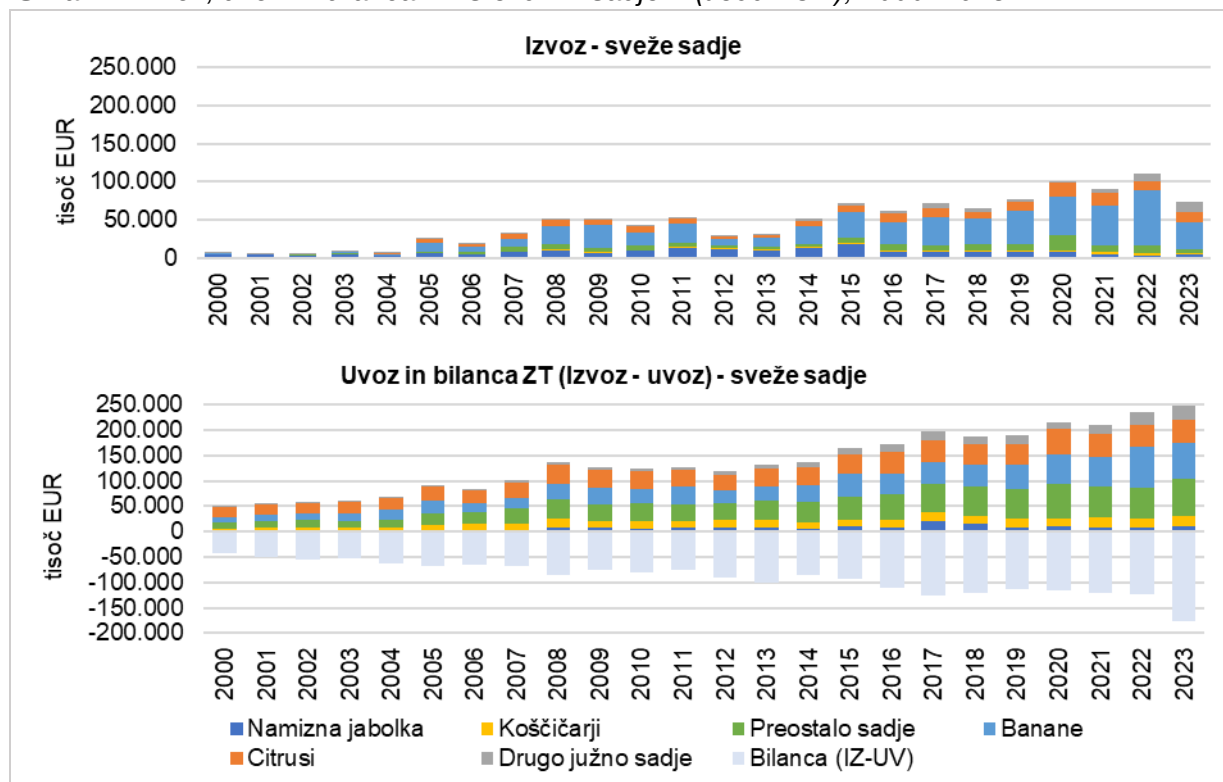
V povprečju obdobja 2005–2009 glede na obdobje 2000–2004 je uvoz sadja skupaj (izraženo v ekvivalentu svežega sadja) večji za 69 %, izvoz sadja pa za 84 %. V zadnjem petletnem obdobju (2019–2023) je skupni uvoz sadja znašal v povprečju 362 mio EUR, izvoz sadja v vseh oblikah pa 141 mio EU, kar je za 1,3 krat toliko in skoraj 2 krat toliko kot v povprečju petih let (2000–2004) pred vstopom in v letu vstopa Slovenije v EU.

Okvir 1: Zunanja trgovina s sadjem

Podatki o zunanji trgovini z agroživilskimi proizvodi temeljijo na klasifikaciji proizvodov po kombinirani nomenklaturi (v nadaljevanju: KN) carinske tarife. Splošne metodološke podlage o zunanji trgovini so navedene v okvirju 6 *splošnega dela poročila o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva*. V tej publikaciji so prikazani podatki o zunanji trgovini s svežim sadjem (v dejanski masi), v bilanci sadja pa tudi podatki o uvozu in izvozu svežega sadja in sadja skupaj (v ekvivalentu svežega sadja). **Seznam sadnih vrst**, vključenih v pregled zunanje trgovine s sadjem, je enak sadnim vrstam, ki so vključene v bilanco sadja, podroben opis je naveden v Poročilu o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva - pregledih po kmetijskih trgih.

Še mnogo bolj od skupne blagovne menjave s sadjem se je po letu 2004 povečevala zunanja trgovina s svežim sadjem. V enakem obdobju (2019–2023 na 2000–2004) se je uvoz svežega sadja povečal za 2,5 krat toliko, izvoz svežega sadja pa za skoraj 5,5 krat toliko. Negativna bilanca zunanje trgovine s svežim sadjem ima trend rasti z občasnimi manjšimi nihanji npr. v letih 2019–2021. V zadnjih petih letih (2019–2023) se je v primerjavi s preteklim petletnim obdobjem (2014–2018) povečala za približno 5 %, v primerjavi s prvimi petimi leti tega stoletja pa je obsegala v povprečju 1,6 krat toliko.

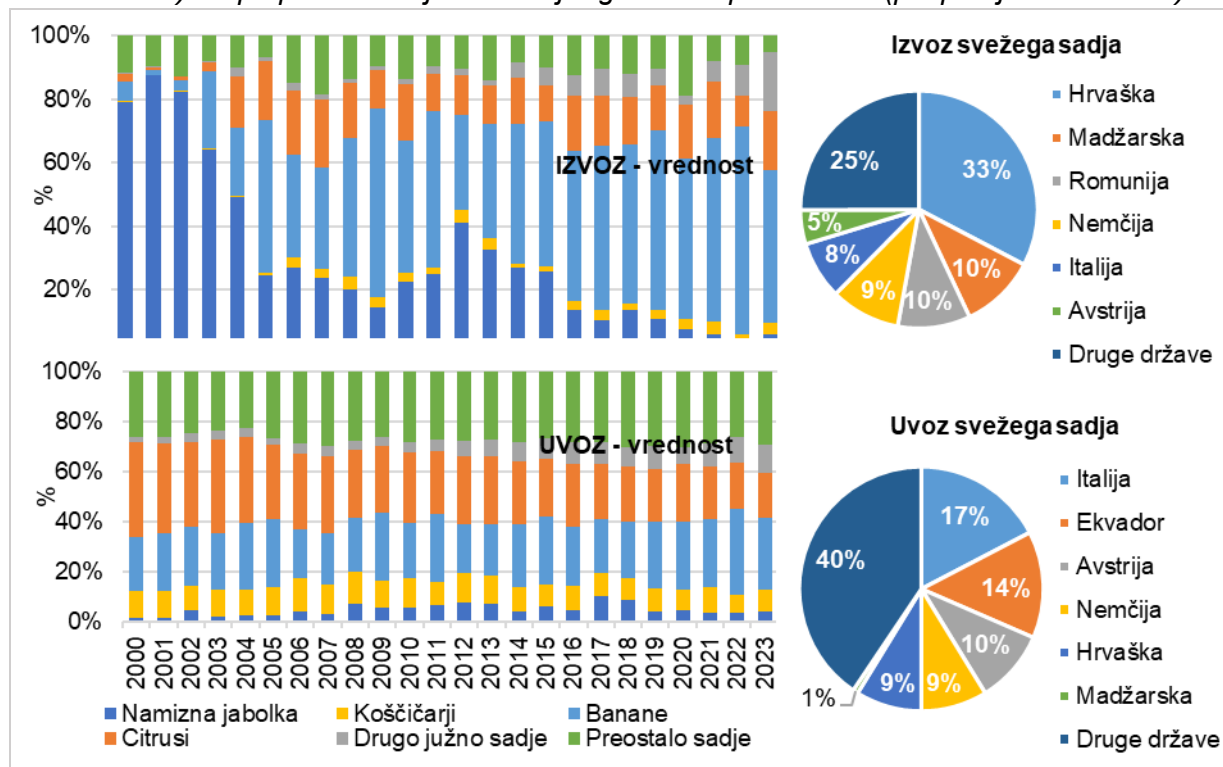
Slika 74: Izvoz, uvoz in bilanca ZT s svežim sadjem (tisoč EUR); 2000–2023

Vir: SURS, preračuni KIS

Po vstopu Slovenije v EU se je struktura izvoza po vrstah in skupinah sadnih vrst zelo spremenila, medtem ko so na uvozni strani spremembe manjše.

Slika 75: Struktura vrednosti izvoza in uvoza svežega sadja po vrstah in skupinah (2000–2023) ter po pomembnejših zunanjetrgovinskih partnericah (povprečje 2019–2023)

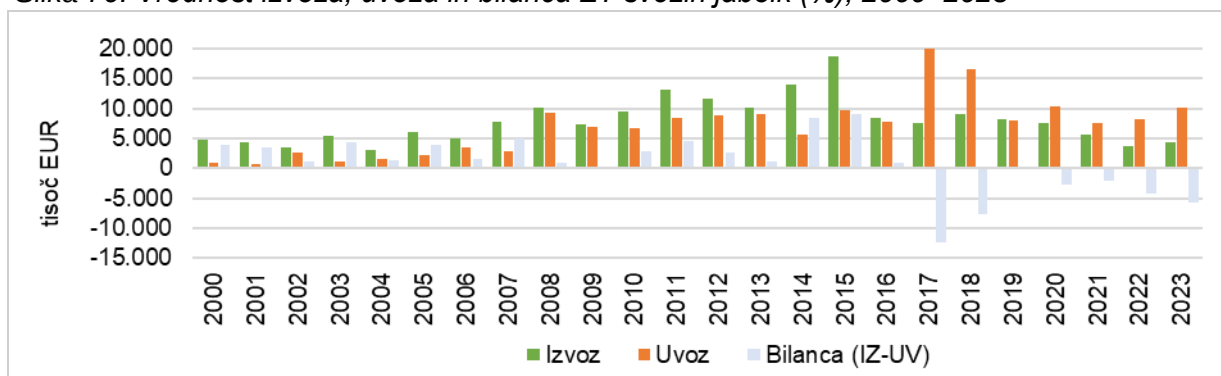

Vir: SURS, preračuni KIS

Pred vstopom v EU so imela namizna jabolka približno 80-odstotni delež v vrednosti izvoza. V zadnjih petih letih pa v izvozu prevladuje sadje, ki ga v Sloveniji ne pridelujemo: banane, citrusi in drugo južno sadje (povprečje 2019–2023: 80 %). Pri uvozu se je struktura sadnih vrst in skupin spremenila manj, zmanjšal se je delež vrednosti citrusov (s 36 % v letih 2000–2004 na 20 % v letih 2019–2023), povečali so se deleži drugega južnega sadja (s 3 % na 9 %), banan (s 23 % na 29 %), pa tudi jabolk (z 2 % na 4 %). Najpomembnejše zunanjetrgovinske partnerice s svežim sadjem so na izvozni strani Hrvaška, Madžarska, Romunija in Nemčija, pri uvozu pa Italija, Ekvador (banane), Avstrija, Nemčija in Hrvaška.

Zunanja trgovina z jabolki, ki ima trend rasti, ima približno 4 % v skupni vrednosti zunanje trgovine s svežim sadjem. V zadnjih letih je v veliki meri odvisna od vsakoletne ponudbe slovenskih jabolk in velikosti pridelka pri pomembnejših pridelovalkah jabolk v EU (predvsem na Poljskem) in v sosednjih državah. Obseg izvoza in uvoza z jabolki je med leti zelo različen. V zadnjih desetih letih (2014–2023) se je izvoz gibal med 11,4 (2022) in 57,1 tisoč ton (2015), v vrednosti od 3,8 do 18,8 tisoč EUR, uvoz pa je obsegal od 20,3 (2016) do 57,8 tisoč ton (2017), vreden pa je bil od 5,6 do 20,0 tisoč EUR (2017). Zunanja trgovina z jabolki je v zadnjih petih letih večinoma negativna (pozitivna ZT bilanca je bila le v letu 2019).

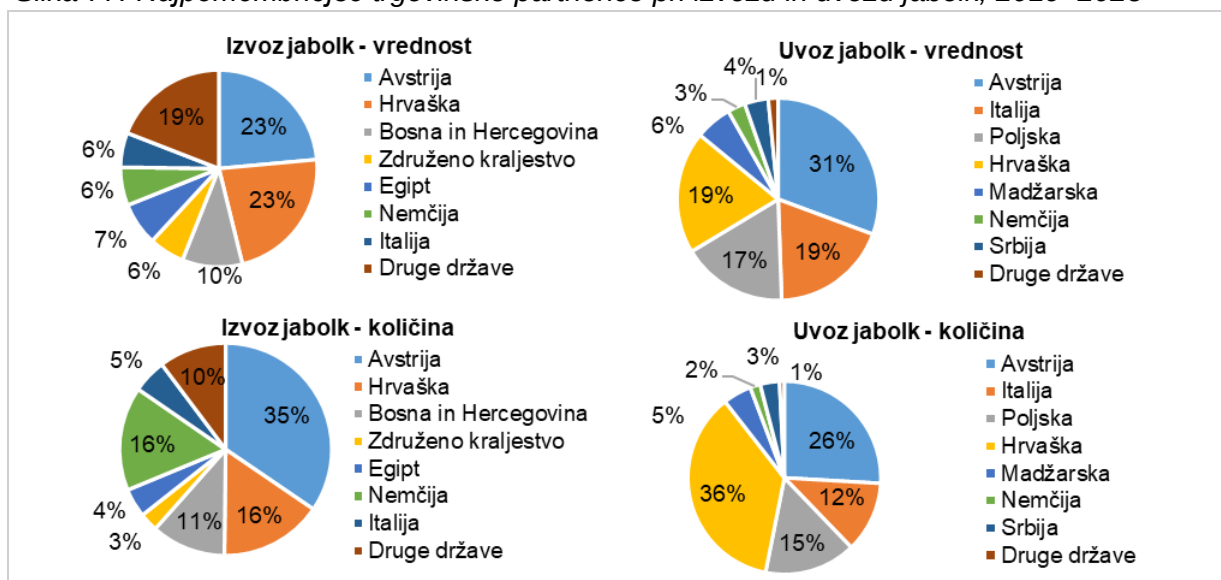
Slika 76: Vrednost izvoza, uvoza in bilanca ZT svežih jabolk (%); 2000–2023

Vir: SURS, preračuni KIS

Po državi izvora so najpomembnejše države izvoza jabolk Avstrija, Hrvaška, Bosna in Hercegovina ter Združeno kraljestvo, države uvoza pa Avstrija, Italija, Poljska in Hrvaška.

Slika 77: Najpomembnejše trgovinske partnerice pri izvozu in uvozu jabolk; 2019–2023

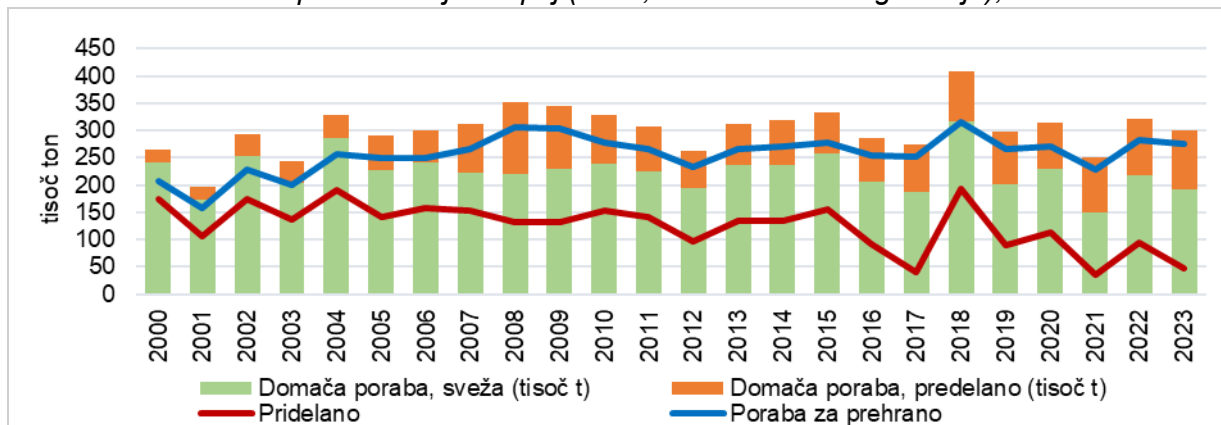

Vir: SURS, preračuni KIS

8 PORABA IN STOPNJA SAMOOSKRBE S SADJEM

Slovenija s svojo pridelavo sadja ne pokriva potreb po sadju. Klimatske razmere za pridelavo množice različnih sadnih vrst, ki jih sodobni potrošniki pričakujejo v dnevni ponudbi, nam v Sloveniji tega niti ne omogočajo. Domača poraba sadja je v vseh letih večja od pridelave in se je po letu 2000 gibala od 196 tisoč ton do 408 tisoč ton, od tega je svežega sadja v povprečju 75 % celotne porabe, ta delež pa se dolgoročno zmanjšuje (2000–2004: 87 %; 2019–2023: 66 %).

Slika 78: Pridelava in poraba sadja skupaj (000 t; ekvivalent svežega sadja); 2000–2023

Vir: SURS, preračuni KIS

Preglednica 23: Domača poraba sadja po časovnih obdobjih

	Povp. 2000– 2004	Povp. 2005– 2009	Povp. 2010– 2014	Povp. 2015– 2019	2020	2021	2022	2023	Indeks 2023/ 2000–04
Domača poraba, skupaj (tisoč ton)	265,0	319,9	305,7	319,5	313,0	249,7	322,2	299,7	113,1
Domača poraba, sveža (tisoč ton)	231,5	228,0	226,2	234,1	197,5	230,7	149,9	216,8	83,3

Vir: SURS, preračuni KIS

Okvir 2: Razpoložljiva količina za prehrano na prebivalca in stopnja samooskrbe

Razpoložljiva količina za prehrano na prebivalca prikazuje količine kmetijskih proizvodov, ki so na voljo prebivalstvu za prehrano v referenčnem obdobju, in sicer na ravni trgovine na debelo. Količine vključujejo tudi izgube in spremembe zalog na ravni trgovine na drobno in pri končnih porabnikih.

Razpoložljiva količina za prehrano na prebivalca =

domača poraba za prehrano (razpoložljiva količina) / št. prebivalcev

Tako izračunana poraba za prehrano še ne prikazuje dejanske zaužite količine kmetijskih proizvodov na prebivalca in ni neposredno primerljiva s količinami v prehranskih smernicah. Poleg tega se poraba dejansko porazdeli tudi na turiste in druge skupine ljudi, ki niso zajeti v skupno število prebivalcev Slovenije. Končna poraba na prebivalca je manjša, kot jo prikazuje ta kazalnik.

Stopnja samooskrbe je kazalnik, ki kaže, koliko domača proizvodnja pokriva domačo porabo (potrošnja za krmo, hrano in potrošnja v industriji).

Stopnja samooskrbe = proizvodnja * 100 / domača poraba

Stopnja samooskrbe, nižja od 100, pomeni primanjkljaj, stopnja samooskrbe nad 100 pa presežek v ponudbi oziroma domači proizvodnji.

Poraba svežega sadja se je po letu 2000 gibala od 157 tisoč ton do 316 tisoč ton. Poraba sadja se dolgoročno povečuje, medtem ko se poraba svežega sadja, predvsem zaradi skromnih letin sadja, dolgoročno zmanjšuje.

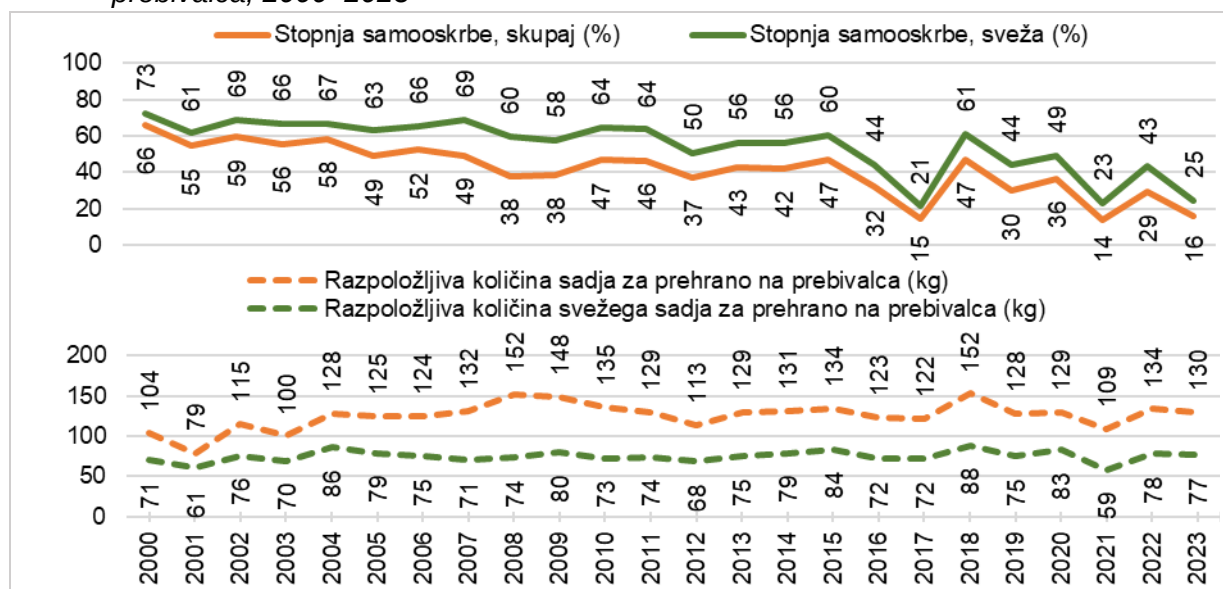
Preglednica 24: Stopnja samooskrbe in razpoložljive količine sadja za prehrano na prebivalca po časovnih obdobjih

	Povp. 2000–2004	Povp. 2005–2009	Povp. 2010–2014	Povp. 2015–2019	2020	2021	2022	2023	Indeks 2023/2000–04
Razpoložljiva količina za prehrano na prebivalca, skupaj (kg)	105,4	136,3	127,6	131,8	129,0	108,7	133,6	129,8	123,2
Razpoložljiva količina za prehrano na prebivalca, sveža (kg)	72,7	75,7	73,9	78,1	83,3	58,6	78,4	76,7	105,5
Stopnja samooskrbe, skupaj (%)	58,8	45,3	43,0	34,1	36,4	13,8	29,0	15,8	
Stopnja samooskrbe, sveža (%)	67,2	62,9	58,2	46,1	49,3	23,0	43,1	24,6	

Vir: SURS, preračuni KIS

Razpoložljiva količina sadja na prebivalca med leti niha, vendar se dolgoročno povečuje. Po letu 2000 se je gibala med 79 kg in 152 kg, od tega je poraba svežega sadja med 59 kg in 88 kg, kar pomeni, da se v povprečju 60 % vsega sadja zaužije v sveži obliki. Poraba svežega sadja med leti ostaja razmeroma nespremenjena, medtem ko se skupna poraba sadja, predvsem zaradi večjega povpraševanja po predelanem sadju, dolgoročno povečuje.

Slika 79: Stopnja samooskrbe s sadjem in razpoložljiva količina sadja za prehrano na prebivalca; 2000–2023

Vir: SURS, preračuni KIS

Stopnja samooskrbe s sadjem se dolgoročno znižuje (2000–2004: 59 %; 2019–2023: 25 %). Opazna so precejšnja medletna nihanja stopenj samooskrbe, ki so predvsem posledica bolj ali manj obilnih letin. V letih 2000–2023 je bila najvišja stopnja samooskrbe v letu 2000 (66 %), najnižja pa v letih 2017 (15 %), 2021 (14 %) in 2023 (16 %). Stopnja samooskrbe s svežim sadjem je nekoliko višja, vendar se tudi samooskrba s svežim sadjem dolgoročno znižuje (2000–2004: 67 %; 2019–2023: 37 %), kar lahko pripišemo tudi spremenjenim prehranskim navadam in posledično velikim količinam sadja iz uvoza, ki ga v Sloveniji ne pridelujemo. Neobjavljeni podatki iz prehranskih bilanc za sveža jabolka kažejo, da je bila v analiziranem obdobju stopnja samooskrbe največja v letu 2007 (130 %), najmanjša pa v letu 2017 (40 %), v povprečju zadnjih desetih let pa je znašala približno 90 %. Dolgoročni trend nakazuje znižanje stopnje samooskrbe z jabolki (povprečje 2000–2004: 114 %; 2019–2023: 88 %) in razpoložljive količine svežih jabolk za porabo, ki je v začetku stoletja (2000–2004) znašala približno 25 kg, v obdobju 2019–2023 pa 20 kg (KIS, 2024).

9 VIRI IN LITERATURA

Statistični in drugi podatki

EC. 2024. Fruit and vegetable market observatories. Crops.
https://agriculture.ec.europa.eu/data-and-analysis/markets/overviews/market-observatories/fruit-and-vegetables_en (19. 9. 2024)

Eurostat, Main tables. Različne objave s področja kmetijstvo.
<http://ec.europa.eu/eurostat/data/database> (19. 9. 2024)

Statistični urad Republike Slovenije (SURS). Različne objave s področja okolje in naravni viri, podpodročje kmetijstvo in ribištvo, ter drugih področij (ekonomsko področje – podpodročje nacionalni računi, cene, rudarstvo in predelovalne dejavnosti).
<https://pxweb.stat.si/SiStat> (19. 2. 2025)

MKGP. 2024. Izpisi podatkov iz Registra kmetijskih gospodarstev. Ljubljana, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. (interni podatki)

Drugi viri

Izdelava ocene vplivov podnebnih sprememb v kmetijstvu in gozdarstvu na področju trajnostnega razvoja in upravljanja z gozdnimi in kmetijskimi ekosistemi : zaključno poročilo. Kmetijski inštitut Slovenije, Gozdarski inštitut Slovenije, Ljubljana, 250 str. 2023. (neobjavljeno)

Babnik M. 2024. Slovensko sadjarstvo – quo vadis?. Zbornik referatov 5. slovenskega sadjarskega kongresa z mednarodno udeležbo, Krško, 17.–18. januar 2024. Strokovno sadjarsko društvo in Biotehniška fakulteta, Oddelek za agronomijo, Katedra za sadjarstvo, vinogradništvo in vrtnarstvo, Ljubljana, 1-8.

Smole J. in Maček J. 2004. Razvoj sadjarstva kot panoge skozi čas. Zbornik referatov 1. slovenskega kongresa z mednarodno udeležbo, Krško, 24.–26. marec 2004. Strokovno sadjarsko društvo in Biotehniška fakulteta, Oddelek za agronomijo, Katedra za sadjarstvo, Ljubljana, 7-29.

Štampar F., Lešnik M., Veberič R., Solar A., Koron D., Usenik V., Hudina M., Osterc G. 2005. Sadjarstvo. Ljubljana: Kmečki glas. 416 str.

10 PRILOGE

Priloga 1: Površina in število KMG po sadnih vrstah in skupinah glede na tip nasada; 2018

LETO	Površina			Število KMG			Površina na KMG			Razmerje
	ha		%				ha na KMG			
	2018	Skupaj	Čisti	Čisti	Skupaj	Čisti	Mešani	Skupaj	Čisti	
Skupaj	4.120,5	3.769,3	91,5	3.161	2.770	763	1,304	1,361	0,460	3,0
Pečkarji	2.495,6	2.392,4	95,9	1.387	1.021	423	1,799	2,343	0,244	9,6
Jablana	2.284,3	2.203,6	96,5	1.221	906	354	1,871	2,432	0,228	10,7
Hruška	207,8	186,8	89,9	516	221	306	0,403	0,845	0,069	12,3
Kutina	2,7	1,6	60,8	39	5	34	0,069	0,325	0,031	10,6
Nešplja	0,5	0,5	88,6	16	3	13	0,033	0,158	0,005	33,8
Nashi	0,3	0,0	0,0	17	0	17	0,016	-	0,016	-
Skorš	0,0	0,0	0,0	5	0	5	0,005	-	0,005	-
Japonska nešplja	0,0	0,0	0,0	1	0	1	0,014	-	0,014	-
Lupinarji	535,5	500,5	93,5	606	477	160	0,884	1,049	0,219	4,8
Oreh	378,3	362,5	95,8	431	328	114	0,878	1,105	0,139	8,0
Leska	119,3	110,0	92,3	180	126	60	0,663	0,873	0,154	5,7
Kostanj	30,9	25,9	83,8	87	55	36	0,355	0,471	0,139	3,4
Mandelj	7,1	2,1	29,5	32	9	27	0,222	0,232	0,185	1,3
Koščičarji	589,3	446,2	75,7	1.343	951	580	0,439	0,469	0,247	1,9
Breskev/nektarina	260,9	212,4	81,4	684	415	316	0,381	0,512	0,153	3,3
Češnja	195,7	149,0	76,1	776	466	399	0,252	0,320	0,117	2,7
Marelica	77,0	45,7	59,3	379	149	267	0,203	0,307	0,117	2,6
Sliva/češplja	49,0	35,0	71,3	410	153	269	0,120	0,228	0,052	4,4
Višnja	6,8	4,2	61,8	98	20	79	0,069	0,209	0,033	6,4
Jagodičje	313,0	284,6	90,9	699	565	170	0,448	0,504	0,167	3,0
Aronija	148,0	136,6	92,3	301	236	70	0,492	0,579	0,163	3,5
Ameriška borovnica	55,7	54,0	96,8	118	75	43	0,472	0,720	0,041	17,4
Užitno modro kosteničje	41,4	40,2	97,0	92	71	21	0,450	0,566	0,060	9,5
Malina	30,6	24,9	81,3	236	162	82	0,130	0,154	0,070	2,2
Bezeg	12,9	11,5	88,9	23	16	9	0,561	0,717	0,158	4,5
Goji jagoda	8,8	7,8	88,3	46	25	22	0,191	0,310	0,047	6,7
Robida	3,7	2,3	61,3	78	26	53	0,047	0,087	0,027	3,2
Črni ribez	2,7	2,0	72,7	58	15	45	0,047	0,132	0,017	8,0
Rdeči ribez	2,3	1,2	51,3	66	21	46	0,035	0,056	0,024	2,3
Dren	2,0	1,7	86,1	13	3	10	0,151	0,562	0,027	20,7
Rakitovec	1,7	0,8	43,5	12	3	9	0,144	0,251	0,109	2,3
Šipek	1,3	1,2	95,7	5	3	2	0,259	0,413	0,028	14,8
Murva	0,7	0,5	78,6	19	3	16	0,037	0,183	0,009	19,5
Robida x malina	0,5	0,0	0,0	8	0	8	0,060	-	0,060	-
Jagoda	0,2	0,0	0,0	3	0	3	0,072	-	0,072	-
Črni ribez x kosmulja	0,2	0,1	33,3	4	1	3	0,042	0,056	0,037	1,5
Kosmulja	0,1	0,0	12,7	11	1	10	0,009	0,013	0,009	1,5
Šmarna hrušica	0,1	0,1	81,6	3	1	2	0,032	0,078	0,009	8,9
Ameriška brusnica	0,0	0,0	0,0	2	0	2	0,012	-	0,012	-
Brusnica (evropska ali gozdna)	0,0	0,0	0,0	2	0	2	0,005	-	0,005	-
Tropsko in subtropsko sadje	163,5	126,5	77,4	534	314	285	0,306	0,403	0,130	3,1
Kaki	116,0	93,4	80,5	422	229	222	0,275	0,408	0,102	4,0
Kivi	24,1	20,3	84,2	88	55	36	0,274	0,369	0,106	3,5
Smokva (figa)	13,9	7,2	52,2	160	48	122	0,087	0,151	0,054	2,8
Granatno jabolko	4,7	2,7	57,5	42	11	33	0,111	0,244	0,060	4,1
Asimina	2,9	2,1	74,5	20	2	18	0,144	1,072	0,041	26,4
Žižula	1,8	0,7	41,8	32	5	29	0,055	0,147	0,035	4,2
Feijoa	0,2	0,0	0,0	4	0	4	0,055	-	0,055	-
Grozdje	21,6	18,1	83,9	71	44	29	0,304	0,412	0,120	3,4
Namizno grozdje	21,6	18,1	83,9	71	44	29	0,304	0,412	0,120	3,4
Citrusi	1,8	0,9	50,6	39	13	27	0,047	0,071	0,034	2,1
Mandarinovec	1,7	0,9	52,9	38	13	26	0,046	0,071	0,032	2,2
Pomarančevец	0,0	0,0	0,0	5	0	5	0,010	-	0,010	-
Limonovec	0,0	0,0	0,0	2	0	2	0,011	-	0,011	-
Grenivka	0,0	0,0	0,0	2	0	2	0,006	-	0,006	-

Vir: RKG, preračuni KIS

Priloga 2: Površina in število KMG po sadnih vrstah in skupinah glede na tip nasada; 2019

LETO 2019	Površina			Število KMG			Površina na KMG			
	ha		%				ha na KMG			Razmerje
	Skupaj	Čisti	Čisti	Skupaj	Čisti	Mešani	Skupaj	Čisti	Mešani	Č : M
Skupaj	4.198,1	3.816,6	90,9	3.325	2.870	864	1,263	1,330	0,442	3,0
Pečkarji	2.448,7	2.337,5	95,5	1.418	994	487	1,727	2,352	0,228	10,3
Jablana	2.233,0	2.147,7	96,2	1.239	879	402	1,802	2,443	0,212	11,5
Hruška	210,9	187,8	89,1	557	218	352	0,379	0,862	0,066	13,2
Kutina	3,8	1,6	41,7	45	4	41	0,083	0,392	0,053	7,3
Nešplja	0,7	0,5	70,5	24	3	21	0,028	0,158	0,009	16,7
Nashi	0,3	0,0	0,0	23	0	23	0,014	-	0,014	-
Skorš	0,1	0,0	0,0	8	0	8	0,009	-	0,009	-
Japonska nešplja	0,0	0,0	0,0	1	0	1	0,013	-	0,013	-
Lupinarji	633,1	599,2	94,7	719	568	183	0,880	1,055	0,185	5,7
Oreh	444,8	427,4	96,1	516	401	127	0,862	1,066	0,137	7,8
Leska	151,5	141,4	93,3	212	146	73	0,715	0,968	0,138	7,0
Kostanj	32,4	27,1	83,7	96	58	41	0,337	0,467	0,129	3,6
Mandelj	3,9	2,8	72,2	38	11	31	0,104	0,259	0,035	7,3
Pekan oreh	0,5	0,5	100,0	1	1	0	0,504	0,504	-	-
Koščičarji	588,1	435,3	74,0	1.373	926	642	0,428	0,470	0,238	2,0
Breskev/nektarina	247,9	198,1	79,9	686	383	343	0,361	0,517	0,145	3,6
Češnja	202,6	151,3	74,7	816	462	446	0,248	0,328	0,115	2,9
Marelica	80,4	46,8	58,2	411	146	301	0,195	0,320	0,112	2,9
Sliva/češplja	50,5	34,9	69,2	450	154	308	0,112	0,227	0,050	4,5
Višnja	6,8	4,2	61,2	106	20	87	0,064	0,209	0,030	6,9
Jagodičje	338,1	298,9	88,4	777	605	212	0,435	0,494	0,185	2,7
Aronija	154,4	140,3	90,9	345	265	88	0,447	0,529	0,160	3,3
Ameriška borovnica	60,8	57,9	95,4	136	81	57	0,447	0,715	0,049	14,5
Užitno modro kosteničje	53,1	46,7	88,0	112	79	34	0,474	0,591	0,187	3,2
Malina	33,4	26,1	78,2	260	160	107	0,128	0,163	0,068	2,4
Bezeg	10,3	9,2	89,3	25	16	10	0,410	0,572	0,110	5,2
Goji jagoda	8,5	7,6	89,4	47	26	22	0,182	0,294	0,041	7,2
Robida	4,2	2,5	60,7	93	28	66	0,045	0,090	0,025	3,6
Črni ribez	2,8	2,0	69,9	68	15	55	0,042	0,132	0,015	8,5
Rdeči ribez	2,3	1,0	45,5	85	19	67	0,027	0,055	0,019	2,9
Dren	2,2	1,9	87,2	14	3	11	0,154	0,628	0,025	25,0
Šipek	1,7	1,7	96,8	6	4	2	0,290	0,421	0,028	15,1
Rakitovec	1,7	0,8	43,6	12	3	9	0,144	0,251	0,108	2,3
Šmarna hruška	0,8	0,6	73,9	11	3	8	0,072	0,194	0,026	7,6
Murva	0,8	0,6	80,5	20	3	17	0,039	0,209	0,009	23,4
Jagoda	0,5	0,0	0,0	5	0	5	0,095	-	0,095	-
Robida x malina	0,5	0,0	0,0	8	0	8	0,058	-	0,058	-
Črni ribez x kosmulja	0,2	0,0	29,5	6	1	5	0,028	0,050	0,024	2,1
Kosmulja	0,2	0,0	8,6	15	1	14	0,010	0,013	0,010	1,3
Brusnica (evropska ali gozdna)	0,0	0,0	0,0	2	0	2	0,017	-	0,017	-
Ameriška brusnica	0,0	0,0	0,0	2	0	2	0,012	-	0,012	-
Tropsko in subtropsko sadje	163,6	124,7	76,2	576	324	321	0,284	0,385	0,121	3,2
Kaki	115,8	92,2	79,6	448	235	245	0,259	0,392	0,096	4,1
Kivi	22,4	18,0	80,6	94	52	46	0,238	0,347	0,094	3,7
Smokva (figa)	15,0	8,1	54,0	172	52	132	0,087	0,155	0,052	3,0
Granatno jabolko	4,9	2,9	59,0	47	13	36	0,104	0,221	0,056	4,0
Asimina	3,7	2,9	79,6	26	3	23	0,141	0,972	0,032	30,0
Žižula	1,6	0,5	33,1	40	5	37	0,041	0,109	0,030	3,7
Feijoa	0,2	0,0	0,0	5	0	5	0,048	-	0,048	-
Grozdje	24,0	19,8	82,3	81	50	35	0,297	0,395	0,121	3,3
Namizno grozdje	24,0	19,8	82,3	81	50	35	0,297	0,395	0,121	3,3
Citrusi	2,4	1,1	45,0	49	14	36	0,050	0,079	0,037	2,1
Mandarinovec	2,3	1,1	47,1	48	14	35	0,049	0,079	0,035	2,2
Pomarančevac	0,1	0,0	0,0	7	0	7	0,009	-	0,009	-
Limonovec	0,0	0,0	0,0	3	0	3	0,011	-	0,011	-
Grenivka	0,0	0,0	0,0	2	0	2	0,006	-	0,006	-

Vir: RKG, preračuni KIS

Priloga 3: Površina in število KMG po sadnih vrstah in skupinah glede na tip nasada; 2020

LETO 2020	Površina			Število KMG			Površina na KMG			
	ha		%				ha na KMG			Razmerje
	Skupaj	Čisti	Čisti	Skupaj	Čisti	Mešani	Skupaj	Čisti	Mešani	Č : M
Skupaj	4.230,3	3.811,5	90,1	3.458	2.959	957	1,223	1,288	0,438	2,9
Pečkarji	2.371,3	2.244,1	94,6	1.461	978	556	1,623	2,295	0,229	10,0
Jablana	2.142,8	2.053,9	95,8	1.276	862	462	1,679	2,383	0,192	12,4
Hruška	223,4	188,1	84,2	606	215	407	0,369	0,875	0,087	10,1
Kutina	3,8	1,6	40,7	52	3	49	0,074	0,521	0,047	11,2
Nešplja	0,7	0,5	69,8	26	3	23	0,026	0,158	0,009	17,7
Nashi	0,4	0,1	17,6	27	1	26	0,015	0,071	0,013	5,5
Skorš	0,1	0,0	0,0	10	0	10	0,009	-	0,009	-
Japonska nešplja	0,0	0,0	0,0	2	0	2	0,008	-	0,008	-
Lupinarji	714,0	675,1	94,5	783	610	212	0,912	1,107	0,184	6,0
Oreh	485,2	466,5	96,2	566	431	151	0,857	1,082	0,123	8,8
Leska	168,0	156,5	93,1	229	154	83	0,734	1,016	0,139	7,3
Kostanj	48,7	41,1	84,5	110	67	46	0,443	0,614	0,164	3,7
Mandelj	12,2	11,0	90,4	44	13	36	0,276	0,846	0,032	26,2
Pekan oreh	0,0	0,0	0,0	1	0	1	0,002	-	0,002	-
Koščičarji	597,4	437,7	73,3	1.428	924	715	0,418	0,474	0,223	2,1
Breskev/nektarina	244,9	195,0	79,6	704	370	372	0,348	0,527	0,134	3,9
Češnja	206,5	153,1	74,1	865	471	499	0,239	0,325	0,107	3,0
Marelca	81,3	44,4	54,6	437	140	333	0,186	0,317	0,111	2,9
Sliva/češplja	57,8	41,0	71,0	501	162	354	0,115	0,253	0,047	5,4
Višnja	6,9	4,2	60,7	114	19	96	0,060	0,220	0,028	7,8
Jagodičje	348,4	305,0	87,5	861	669	241	0,405	0,456	0,180	2,5
Aronija	152,9	138,1	90,3	376	287	101	0,407	0,481	0,147	3,3
Ameriška borovnica	63,5	60,5	95,3	161	100	65	0,395	0,605	0,046	13,1
Užitno modro kosteničje	58,2	49,7	85,4	118	83	36	0,493	0,599	0,235	2,5
Malina	35,1	27,4	78,1	295	183	119	0,119	0,150	0,065	2,3
Bezega	11,0	9,9	90,2	28	17	12	0,393	0,584	0,090	6,5
Goji jagoda	7,0	6,1	86,8	47	23	25	0,149	0,264	0,037	7,2
Robida	4,1	2,4	57,4	105	30	76	0,039	0,079	0,023	3,4
Rdeči ribez	3,7	2,3	61,0	97	23	76	0,038	0,099	0,019	5,2
Dren	3,1	2,6	84,2	20	4	16	0,154	0,647	0,030	21,3
Črni ribez	3,0	2,1	68,4	74	15	61	0,041	0,137	0,016	8,8
Rakitovec	1,7	0,8	43,6	12	3	9	0,144	0,251	0,108	2,3
Šipek	1,6	1,6	96,2	6	3	3	0,273	0,526	0,021	25,2
Murva	1,0	0,9	83,7	24	4	20	0,043	0,218	0,008	25,7
Šmarna hruška	0,8	0,6	70,9	15	3	12	0,055	0,194	0,020	9,7
Jagoda	0,6	0,1	10,2	6	1	5	0,096	0,059	0,104	0,6
Robida x malina	0,5	0,0	0,0	8	0	8	0,058	-	0,058	-
Črni ribez x kosmulja	0,2	0,1	46,7	8	2	6	0,029	0,053	0,020	2,6
Kosmulja	0,2	0,1	34,4	20	3	17	0,008	0,018	0,006	3,0
Ameriška brusnica	0,0	0,0	31,9	3	1	2	0,012	0,011	0,012	0,9
Brusnica (evropska ali gozdna)	0,0	0,0	0,0	3	0	3	0,011	-	0,011	-
Tropsko in subtropsko sadje	172,5	129,1	74,8	624	336	364	0,277	0,384	0,119	3,2
Kaki	118,6	92,7	78,1	481	242	277	0,247	0,383	0,094	4,1
Kivi	22,1	17,3	78,4	100	52	53	0,221	0,333	0,090	3,7
Smokva (figa)	16,3	8,3	50,6	199	54	160	0,082	0,153	0,050	3,0
Granatno jabolko	7,7	5,3	69,4	53	16	40	0,145	0,334	0,059	5,7
Asimina	5,9	5,1	85,4	37	7	30	0,160	0,723	0,029	25,2
Žižula	1,6	0,5	29,6	42	4	39	0,038	0,119	0,029	4,1
Feijoa	0,3	0,0	0,0	6	0	6	0,044	-	0,044	-
Grozdje	23,6	19,1	81,0	93	54	43	0,254	0,354	0,104	3,4
Namizno grozdje	23,6	19,1	81,0	93	54	43	0,254	0,354	0,104	3,4
Citrusi	3,1	1,4	46,5	56	16	42	0,055	0,090	0,039	2,3
Mandarinovec	3,0	1,4	48,5	55	16	41	0,054	0,090	0,037	2,4
Pomarančevac	0,1	0,0	0,0	7	0	7	0,009	-	0,009	-
Limonovec	0,1	0,0	0,0	4	0	4	0,013	-	0,013	-
Grenivka	0,0	0,0	0,0	2	0	2	0,006	-	0,006	-

Vir: RKG, preračuni KIS

Priloga 4: Površina in število KMG po sadnih vrstah in skupinah glede na tip nasada; 2021

LETO	Površina			Število KMG			Površina na KMG			
	ha		%				ha na KMG			Razmerje
	Skupaj	Čisti	Čisti	Skupaj	Čisti	Mešani	Skupaj	Čisti	Mešani	Č : M
2021										
Skupaj	4.258,5	3.816,7	89,6	3.571	3.029	1.038	1,193	1,260	0,426	3,0
Pečkarji	2.330,5	2.197,6	94,3	1.489	964	609	1,565	2,280	0,218	10,4
Jablana	2.089,8	1.997,5	95,6	1.292	844	504	1,617	2,367	0,183	12,9
Hruška	235,0	198,0	84,3	643	220	438	0,365	0,900	0,084	10,7
Kutina	4,4	1,6	35,4	60	3	57	0,074	0,521	0,050	10,4
Nešplja	0,7	0,5	64,4	31	3	28	0,024	0,158	0,009	16,8
Nashi	0,4	0,1	17,1	31	1	30	0,013	0,071	0,011	6,2
Skorš	0,1	0,0	0,0	12	0	12	0,009	-	0,009	-
Japonska nešplja	0,0	0,0	0,0	2	0	2	0,008	-	0,008	-
Lupinarji	769,1	722,5	93,9	853	652	249	0,902	1,108	0,187	5,9
Oreh	512,8	488,4	95,3	604	453	175	0,849	1,078	0,139	7,8
Leska	184,6	171,0	92,7	250	166	93	0,738	1,030	0,145	7,1
Kostanj	58,8	51,7	87,8	131	77	58	0,449	0,671	0,123	5,4
Mandelj	12,7	11,3	89,4	51	16	40	0,249	0,708	0,034	21,1
Pekan oreh	0,2	0,0	0,0	2	0	2	0,123	-	0,123	-
Koščičarji	593,8	429,5	72,3	1.487	925	783	0,399	0,464	0,210	2,2
Breskev/nektarina	239,1	189,2	79,1	719	358	400	0,333	0,528	0,125	4,2
Češnja	206,1	151,5	73,5	909	473	547	0,227	0,320	0,100	3,2
Marelica	82,7	44,8	54,2	469	141	365	0,176	0,318	0,104	3,1
Sliva/češplja	58,6	39,8	67,9	542	166	392	0,108	0,240	0,048	5,0
Višnja	7,3	4,2	58,0	132	20	113	0,055	0,210	0,027	7,8
Jagodičje	357,4	312,2	87,3	915	698	271	0,391	0,447	0,167	2,7
Aronija	157,4	143,6	91,2	397	300	110	0,396	0,479	0,125	3,8
Ameriška borovnica	65,0	61,8	95,1	178	108	74	0,365	0,572	0,043	13,4
Užitno modro kosteničje	62,4	53,1	85,0	129	87	43	0,484	0,610	0,218	2,8
Malina	33,5	24,8	74,0	311	191	128	0,108	0,130	0,068	1,9
Bezeg	9,8	9,3	95,4	30	16	14	0,325	0,582	0,032	18,0
Goji jagoda	6,7	5,7	86,4	44	21	24	0,151	0,274	0,038	7,2
Robida	4,9	3,0	60,3	111	33	79	0,044	0,090	0,025	3,6
Rdeči ribez	3,9	2,2	55,1	100	21	80	0,039	0,103	0,022	4,7
Dren	3,2	2,7	83,9	23	4	19	0,141	0,681	0,028	24,7
Črni ribez	3,2	2,1	65,6	83	16	69	0,039	0,133	0,016	8,2
Šipek	1,9	1,9	95,4	8	4	4	0,243	0,464	0,023	20,6
Rakitovec	1,3	0,3	21,5	13	2	11	0,103	0,144	0,096	1,5
Šmarna hruška	1,1	0,7	60,4	23	3	20	0,049	0,229	0,023	10,2
Murva	1,1	0,9	81,6	32	4	28	0,033	0,218	0,007	31,1
Jagoda	0,9	0,0	0,0	7	0	7	0,123	-	0,123	-
Robida x malina	0,5	0,0	0,0	8	0	8	0,058	-	0,058	-
Črni ribez x kosmulja	0,3	0,1	39,6	11	2	9	0,025	0,053	0,018	2,9
Kosmulja	0,2	0,1	24,6	25	3	22	0,009	0,018	0,008	2,4
Ameriška brusnica	0,1	0,0	21,7	4	1	3	0,013	0,011	0,014	0,8
Brusnica (evropska ali gozdna)	0,0	0,0	0,0	3	0	3	0,011	-	0,011	-
Tropsko in subtropsko sadje	176,5	131,5	74,5	659	341	402	0,268	0,385	0,112	3,4
Kaki	120,9	94,3	78,1	510	247	307	0,237	0,382	0,086	4,4
Kivi	22,3	17,1	76,9	104	50	59	0,214	0,343	0,087	3,9
Smokva (figa)	17,7	9,2	52,1	217	57	176	0,082	0,162	0,048	3,4
Granatno jabolko	7,9	5,5	69,4	60	16	47	0,131	0,341	0,051	6,6
Asimina	6,0	4,9	81,8	45	6	39	0,133	0,816	0,028	29,3
Žižula	1,4	0,3	19,6	46	4	43	0,031	0,070	0,027	2,6
Feijoa	0,4	0,1	27,0	8	2	6	0,045	0,048	0,043	1,1
Grozdje	26,9	21,5	80,0	101	59	45	0,267	0,365	0,120	3,0
Namizno grozdje	26,9	21,5	80,0	101	59	45	0,267	0,365	0,120	3,0
Citrusi	4,3	2,0	47,4	68	20	50	0,063	0,101	0,045	2,3
Mandarinovec	3,9	2,0	51,2	65	20	47	0,061	0,101	0,041	2,5
Limonovec	0,2	0,0	0,0	9	0	9	0,025	-	0,025	-
Pomarančevcevec	0,1	0,0	0,0	9	0	9	0,009	-	0,009	-
Grenivka	0,0	0,0	0,0	2	0	2	0,006	-	0,006	-

Vir: RKG, preračuni KIS

Priloga 5: Površina in število KMG po sadnih vrstah in skupinah glede na tip nasada; 2022

LETO	Površina			Število KMG			Površina na KMG			
	ha		%				ha na KMG			Razmerje
	Skupaj	Čisti	Čisti	Skupaj	Čisti	Mešani	Skupaj	Čisti	Mešani	Č : M
2022	4.315,8	3.804,8	88,2	3.743	3.146	1.143	1,153	1,209	0,447	2,7
Skupaj	4.315,8	3.804,8	88,2	3.743	3.146	1.143	1,153	1,209	0,447	2,7
Pečkarji	2.293,2	2.128,3	92,8	1.559	968	676	1,471	2,199	0,244	9,0
Jablana	2.054,4	1.934,3	94,2	1.355	850	563	1,516	2,276	0,213	10,7
Hruška	231,3	191,9	83,0	689	217	487	0,336	0,884	0,081	10,9
Kutina	5,6	1,6	28,1	77	4	73	0,073	0,395	0,055	7,1
Nešplja	1,3	0,5	37,0	41	3	38	0,031	0,158	0,021	7,4
Nashi	0,5	0,1	13,5	40	1	39	0,013	0,071	0,012	6,1
Skorš	0,1	0,0	0,0	15	0	15	0,008	-	0,008	-
Japonska nešplja	0,0	0,0	0,0	1	0	1	0,003	-	0,003	-
Lupinarji	826,2	767,0	92,8	955	721	293	0,865	1,064	0,202	5,3
Oreh	545,9	515,3	94,4	658	483	202	0,830	1,067	0,152	7,0
Leska	196,0	177,7	90,6	292	192	111	0,671	0,926	0,165	5,6
Kostanj	70,0	61,7	88,2	165	94	77	0,424	0,656	0,107	6,1
Mandelj	13,9	12,3	88,2	57	17	45	0,245	0,723	0,037	19,8
Pekan oreh	0,3	0,0	0,0	4	0	4	0,071	-	0,071	-
Koščičarji	602,2	425,6	70,7	1.532	914	848	0,393	0,466	0,208	2,2
Breskev/nektarina	234,4	181,5	77,4	732	343	429	0,320	0,529	0,123	4,3
Češnja	211,8	154,1	72,7	949	474	590	0,223	0,325	0,098	3,3
Marelica	86,3	44,5	51,5	496	137	400	0,174	0,325	0,105	3,1
Sliva/češplja	62,1	41,4	66,8	588	169	439	0,106	0,245	0,047	5,2
Višnja	7,5	4,0	54,1	145	22	123	0,052	0,184	0,028	6,6
Jagodičje	377,0	325,5	86,4	993	750	308	0,380	0,434	0,167	2,6
Aronija	161,2	144,4	89,6	436	321	128	0,370	0,450	0,131	3,4
Užitno modro kosteničje	74,0	64,5	87,1	140	96	46	0,529	0,672	0,208	3,2
Ameriška borovnica	68,8	64,6	94,0	204	118	91	0,337	0,548	0,045	12,1
Malina	33,1	23,1	69,7	334	196	145	0,099	0,118	0,069	1,7
Bezeg	8,5	8,0	93,1	34	15	19	0,251	0,530	0,031	17,2
Goji jagoda	6,7	5,7	85,3	42	19	24	0,160	0,301	0,041	7,3
Robida	5,6	3,7	65,8	121	37	85	0,047	0,100	0,023	4,4
Črni ribez	4,5	2,5	55,0	99	21	81	0,045	0,117	0,025	4,7
Rdeči ribez	4,1	2,3	57,1	109	22	89	0,037	0,105	0,020	5,4
Dren	3,4	3,0	87,1	25	5	20	0,137	0,595	0,022	27,0
Šipek	2,0	1,9	95,1	9	4	5	0,217	0,464	0,019	24,0
Rakitovec	1,1	0,2	14,6	11	1	10	0,103	0,165	0,097	1,7
Šmarna hruška	1,1	0,7	61,2	25	3	22	0,045	0,229	0,020	11,5
Murva	1,1	0,9	78,8	37	4	33	0,030	0,218	0,007	30,6
Črni ribez x kosmulja	0,9	0,1	12,5	13	2	11	0,066	0,053	0,068	0,8
Robida x malina	0,5	0,0	0,0	9	0	9	0,054	-	0,054	-
Kosmulja	0,2	0,1	33,3	29	4	26	0,008	0,019	0,006	3,2
Ameriška brusnica	0,1	0,0	20,3	5	1	4	0,011	0,011	0,011	1,0
Jagoda	0,1	0,0	0,0	1	0	1	0,052	-	0,052	-
Brusnica (evropska ali gozdna)	0,0	0,0	0,0	2	0	2	0,005	-	0,005	-
Tropsko in subtropsko sadje	182,1	132,9	73,0	706	352	440	0,258	0,378	0,112	3,4
Kaki	122,7	93,6	76,3	542	257	334	0,226	0,364	0,087	4,2
Kivi	23,0	17,5	76,0	113	51	69	0,203	0,342	0,080	4,3
Smokva (figa)	19,3	9,9	51,1	245	62	200	0,079	0,159	0,047	3,4
Granatno jabolko	8,2	5,7	69,8	66	16	53	0,124	0,356	0,047	7,7
Asimina	7,3	6,1	83,2	58	11	47	0,125	0,550	0,026	21,1
Žižula	1,3	0,1	10,3	52	2	51	0,025	0,067	0,023	2,9
Feijoa	0,3	0,1	28,1	9	2	7	0,038	0,048	0,035	1,4
Grozdje	29,6	23,3	78,7	111	64	51	0,265	0,364	0,124	2,9
Namizno grozdje	29,6	23,3	78,7	111	63	51	0,267	0,370	0,124	3,0
Trta	0,0	0,0	100,0	1	1	0	0,019	0,019	-	-
Citrusi	5,5	2,2	38,8	78	22	58	0,071	0,098	0,059	1,7
Mandarinovec	5,2	2,2	41,2	75	22	55	0,070	0,098	0,056	1,7
Limonovec	0,2	0,0	0,0	10	0	10	0,022	-	0,022	-
Pomarančovec	0,1	0,0	0,0	10	0	10	0,009	-	0,009	-
Grenivka	0,0	0,0	0,0	2	0	2	0,006	-	0,006	-

Vir: RKG, preračuni KIS

Priloga 6: Površina in število KMG po sadnih vrstah in skupinah glede na tip nasada; 2023

LETO 2023	Površina			Število KMG			Površina na KMG			
	ha		%				ha na KMG			Razmerje
	Skupaj	Čisti	Čisti	Skupaj	Čisti	Mešani	Skupaj	Čisti	Mešani	Č : M
Skupaj	4.268,3	3.766,1	88,2	3.911	3.264	1.217	1,091	1,154	0,413	2,8
Pečkarji	2.162,7	2.019,5	93,4	1.618	977	730	1,337	2,067	0,196	10,5
Jablana	1.941,3	1.844,0	95,0	1.404	858	603	1,383	2,149	0,161	13,3
Hruška	212,5	172,9	81,4	741	225	534	0,287	0,769	0,074	10,4
Kutina	6,6	2,0	30,2	97	8	90	0,068	0,250	0,051	4,9
Nešplja	1,5	0,5	32,4	47	3	44	0,031	0,158	0,022	7,0
Nashi	0,6	0,1	16,8	47	1	46	0,014	0,109	0,012	9,3
Skorš	0,2	0,0	0,0	19	0	19	0,010	-	0,010	-
Japonska nešplja	0,0	0,0	0,0	4	0	4	0,002	-	0,002	-
Lupinarji	899,4	829,0	92,2	1.071	809	339	0,840	1,025	0,208	4,9
Oreh	579,9	541,1	93,3	736	533	238	0,788	1,015	0,163	6,2
Leska	211,7	194,0	91,6	332	218	129	0,638	0,890	0,138	6,5
Kostanj	93,1	81,1	87,1	209	121	99	0,445	0,670	0,121	5,5
Mandelj	14,4	12,8	89,3	66	21	50	0,217	0,611	0,031	20,0
Pekan oreh	0,3	0,0	0,0	4	0	4	0,071	-	0,071	-
Pistacija	0,0	0,0	0,0	2	0	2	0,008	-	0,008	-
Koščičarji	601,1	426,3	70,9	1.608	946	899	0,374	0,451	0,195	2,3
Breskev/nektarina	222,5	174,3	78,3	754	340	451	0,295	0,513	0,107	4,8
Češnja	213,5	155,4	72,8	988	473	623	0,216	0,329	0,093	3,5
Marelica	88,4	46,8	52,9	521	146	417	0,170	0,320	0,100	3,2
Sliva/češplja	68,6	43,7	63,8	657	190	490	0,104	0,230	0,051	4,5
Višnja	8,2	6,1	74,2	160	27	133	0,051	0,224	0,016	14,2
Jagodičje	383,6	329,0	85,8	1.045	776	345	0,367	0,424	0,158	2,7
Aronija	159,7	142,4	89,2	457	332	141	0,349	0,429	0,122	3,5
Užitno modro kosteničje	75,1	67,1	89,4	147	97	52	0,511	0,692	0,153	4,5
Ameriška borovnica	71,2	66,7	93,7	220	123	102	0,324	0,543	0,044	12,3
Malina	34,6	23,4	67,7	361	206	162	0,096	0,114	0,069	1,7
Bezega	8,3	7,0	84,5	38	13	25	0,218	0,539	0,051	10,5
Goji jagoda	6,8	5,7	83,9	46	18	29	0,148	0,316	0,038	8,4
Robida	5,9	3,9	66,2	128	42	88	0,046	0,094	0,023	4,1
Dren	4,8	3,6	74,0	32	9	24	0,150	0,395	0,052	7,6
Črni ribez	4,5	2,4	53,5	108	21	91	0,041	0,114	0,023	5,0
Rdeči ribez	4,2	2,3	55,3	119	23	98	0,036	0,102	0,019	5,3
Šipek	2,1	1,6	76,6	13	4	9	0,165	0,411	0,056	7,3
Murva	1,8	1,1	60,2	43	4	39	0,042	0,273	0,019	14,7
Šmarna hrušica	1,8	1,4	76,9	30	4	26	0,059	0,342	0,016	21,6
Rakitovec	1,2	0,2	13,9	13	1	12	0,092	0,165	0,086	1,9
Črni ribez x kosmulja	0,8	0,1	13,5	13	2	11	0,061	0,053	0,062	0,9
Robida x malina	0,4	0,0	0,0	10	0	10	0,039	-	0,039	-
Kosmulja	0,2	0,1	23,8	32	3	29	0,007	0,018	0,006	3,0
Jagoda	0,1	0,0	0,0	1	0	1	0,087	-	0,087	-
Ameriška brusnica	0,1	0,0	19,8	6	1	5	0,010	0,011	0,009	1,2
Brusnica (evropska ali gozdna)	0,0	0,0	0,0	2	0	2	0,005	-	0,005	-
Tropsko in subtropsko sadje	184,0	134,3	73,0	737	361	464	0,250	0,372	0,107	3,5
Kaki	122,2	93,4	76,5	559	262	349	0,219	0,357	0,082	4,3
Kivi	23,5	18,3	78,1	117	52	72	0,200	0,352	0,071	5,0
Smokva (figa)	20,9	11,0	52,4	261	65	211	0,080	0,168	0,047	3,6
Granatno jabolko	8,8	6,0	68,5	71	18	56	0,123	0,333	0,049	6,8
Asimina	6,8	5,2	76,0	76	11	65	0,089	0,469	0,025	18,7
Žižula	1,4	0,2	12,7	56	3	55	0,025	0,060	0,023	2,7
Feijoa	0,5	0,2	44,5	12	3	9	0,040	0,071	0,030	2,4
Grozdje	30,9	25,2	81,6	129	77	55	0,240	0,328	0,103	3,2
Namizno grozdje	30,9	25,2	81,6	128	76	55	0,241	0,332	0,103	3,2
Trta	0,0	0,0	100,0	1	1	0	0,019	0,019	-	-
Citrusi	6,6	2,7	41,2	89	28	64	0,074	0,097	0,060	1,6
Mandarinovec	6,2	2,7	43,7	86	28	61	0,072	0,097	0,057	1,7
Limonovec	0,2	0,0	0,0	13	0	13	0,019	-	0,019	-
Pomarančevac	0,1	0,0	0,0	13	0	13	0,008	-	0,008	-
Grenivka	0,0	0,0	0,0	3	0	3	0,005	-	0,005	-

Vir: RKG, preračuni KIS

Priloga 7: Površina in število KMG po sadnih vrstah in skupinah glede na tip nasada; 2024

LETO 2024	Površina			Število KMG			Površina na KMG			
	ha		%				ha na KMG			Razmerje
	Skupaj	Čisti	Čisti	Skupaj	Čisti	Mešani	Skupaj	Čisti	Mešani	Č : M
Skupaj	4.282,7	3.773,1	88,1	3.991	3.304	1.275	1,073	1,142	0,400	2,9
Pečkarji	2.131,8	1.992,8	93,5	1.648	975	763	1,294	2,044	0,182	11,2
Jablana	1.911,7	1.816,9	95,0	1.430	854	629	1,337	2,127	0,151	14,1
Hruška	210,7	171,2	81,3	773	228	564	0,273	0,751	0,070	10,7
Kutina	7,6	4,2	54,7	100	9	92	0,076	0,462	0,037	12,3
Nešplja	1,0	0,5	46,3	48	3	45	0,021	0,158	0,012	12,9
Nashi	0,6	0,1	16,8	50	1	49	0,013	0,109	0,011	9,9
Skorš	0,2	0,0	0,0	18	0	18	0,010	-	0,010	-
Japonska nešplja	0,0	0,0	0,0	4	0	4	0,003	-	0,003	-
Lupinarji	954,6	886,1	92,8	1.125	846	362	0,849	1,047	0,189	5,5
Oreh	614,2	577,4	94,0	769	548	258	0,799	1,054	0,143	7,4
Leska	222,5	205,0	92,1	347	232	134	0,641	0,884	0,131	6,8
Kostanj	102,6	90,7	88,5	225	132	102	0,456	0,687	0,116	5,9
Mandelj	14,6	12,9	88,2	70	22	53	0,208	0,585	0,032	18,0
Pistacija	0,4	0,0	7,7	7	1	6	0,055	0,030	0,060	0,5
Pekan oreh	0,3	0,0	0,0	4	0	4	0,070	-	0,070	-
Koščičarji	587,4	407,6	69,4	1.648	936	946	0,356	0,435	0,190	2,3
Češnja	212,5	153,7	72,3	1.015	465	651	0,209	0,331	0,090	3,7
Breskev/nektrina	209,0	158,9	76,1	809	331	519	0,258	0,480	0,096	5,0
Marelca	87,8	45,8	52,2	528	141	430	0,166	0,325	0,098	3,3
Sliva/češplja	70,6	43,8	62,1	694	198	521	0,102	0,221	0,051	4,3
Višnja	7,5	5,3	71,0	165	24	141	0,045	0,222	0,015	14,4
Jagodičje	381,2	321,6	84,4	1.067	784	366	0,357	0,410	0,163	2,5
Aronija	149,2	131,6	88,2	468	334	151	0,319	0,394	0,117	3,4
Užitno modro kosteničje	75,2	67,2	89,4	148	101	50	0,508	0,665	0,160	4,2
Ameriška borovnica	73,6	65,8	89,4	237	125	117	0,310	0,526	0,067	7,9
Malina	39,1	26,9	68,9	364	204	174	0,107	0,132	0,070	1,9
Bezega	7,4	6,2	84,3	38	13	25	0,195	0,480	0,047	10,3
Goji jagoda	6,5	5,7	87,0	44	17	28	0,149	0,334	0,030	11,0
Robida	6,2	4,4	70,9	132	46	89	0,047	0,096	0,020	4,7
Dren	4,9	3,7	74,3	34	10	26	0,145	0,367	0,049	7,5
Črni ribez	4,5	2,0	44,6	112	18	97	0,040	0,112	0,026	4,3
Rdeči ribez	4,4	2,3	53,5	128	23	108	0,034	0,102	0,019	5,4
Murva	3,0	2,3	75,7	48	5	43	0,062	0,452	0,017	26,8
Šipek	2,5	1,7	69,9	14	5	9	0,178	0,347	0,083	4,2
Šmarna hruška	1,8	1,4	78,0	30	4	26	0,059	0,342	0,015	23,0
Rakitovec	1,3	0,3	23,5	14	2	12	0,095	0,156	0,085	1,8
Črni ribez x kosmulja	0,8	0,1	13,5	13	2	11	0,061	0,053	0,062	0,9
Robida x malina	0,4	0,0	0,0	10	0	10	0,039	-	0,039	-
Kosmulja	0,2	0,1	22,7	34	3	31	0,007	0,018	0,006	3,0
Ameriška brusnica	0,1	0,0	8,9	7	1	6	0,018	0,011	0,020	0,6
Jagoda	0,1	0,0	0,0	1	0	1	0,087	-	0,087	-
Brusnica (evropska ali gozdna)	0,0	0,0	0,0	2	0	2	0,005	-	0,005	-
Tropsko in subtropsko sadje	189,4	137,2	72,4	771	373	495	0,246	0,368	0,105	3,5
Kaki	124,0	94,3	76,0	580	264	369	0,214	0,357	0,081	4,4
Smokva (figa)	24,1	13,0	53,9	278	74	224	0,087	0,176	0,050	3,5
Kivi	23,3	18,3	78,6	120	52	76	0,194	0,352	0,066	5,4
Granatno jabolko	8,9	6,2	69,1	73	19	57	0,122	0,324	0,048	6,7
Asimina	7,1	5,1	71,9	81	11	70	0,087	0,461	0,028	16,3
Žižula	1,4	0,2	12,5	59	3	58	0,024	0,060	0,022	2,8
Feijoa	0,5	0,2	42,8	14	3	11	0,036	0,071	0,026	2,7
Grozdje	30,6	24,8	81,1	132	75	60	0,232	0,331	0,097	3,4
Namizno grozdje	30,6	24,8	81,0	131	74	60	0,233	0,335	0,097	3,5
Trta	0,0	0,0	100,0	1	1	0	0,019	0,019	-	-
Citrusi	7,7	3,0	38,8	106	35	74	0,073	0,085	0,064	1,3
Mandarinovec	6,9	3,0	43,2	101	35	69	0,069	0,085	0,057	1,5
Limonovec	0,6	0,0	0,0	18	0	18	0,034	-	0,034	-
Pomarančevac	0,2	0,0	0,0	17	0	17	0,009	-	0,009	-
Grenivka	0,0	0,0	0,0	5	0	5	0,004	-	0,004	-

Vir: RKG, preračuni KIS

Priloga 8: Površina intenzivnih sadovnjakov (ha) po velikostnih razredih površine intenzivnih sadovnjakov; statistične regije; 2018–2024

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Od 0,2 do manj kot 0,5 ha							
Skupaj	263,9	276,0	281,9	287,7	297,1	300,1	313,3
Podravska	36,6	40,8	41,0	43,4	43,9	43,8	48,0
Posavska	29,1	29,7	29,3	28,7	28,8	28,3	31,7
Savinjska	31,4	32,7	33,4	33,8	35,6	38,6	40,8
Pomurska	17,7	20,7	21,7	22,1	23,7	23,8	25,2
Goriška	72,5	70,8	70,4	70,7	73,8	72,9	74,4
Osrednjeslovenska	12,9	14,2	14,6	14,3	14,7	15,2	14,0
Jugovzhodna Slovenija	23,6	22,6	25,8	26,8	26,8	26,2	25,3
Obalno-kraška	21,5	22,6	23,2	23,5	25,9	29,1	29,1
Primorsko-notranjska	7,6	8,7	9,0	10,3	10,6	10,2	9,8
Gorenjska	5,0	5,6	5,6	6,8	6,2	5,5	5,9
Zasavska	0,6	1,2	1,3	1,0	0,7	0,7	3,1
Koroška	5,5	6,4	6,5	6,2	6,4	5,9	5,7
Od 0,5 do manj kot 1 ha							
Skupaj	398,5	403,4	410,1	413,7	423,1	434,9	429,2
Podravska	64,4	68,1	67,9	69,6	68,9	72,2	69,4
Posavska	54,8	56,2	56,8	58,1	56,9	57,4	53,2
Savinjska	39,9	40,4	43,2	40,2	41,2	40,7	38,3
Pomurska	31,8	34,6	32,6	31,6	34,2	38,0	39,1
Goriška	98,2	95,6	100,0	102,0	101,3	100,7	103,8
Osrednjeslovenska	20,0	18,7	20,0	19,6	19,3	17,4	14,2
Jugovzhodna Slovenija	22,0	25,6	24,6	27,4	29,8	31,0	33,2
Obalno-kraška	34,0	32,1	32,2	33,0	34,3	33,4	34,3
Primorsko-notranjska	18,1	17,4	16,9	15,5	17,8	22,6	20,6
Gorenjska	6,2	7,4	8,6	7,9	7,5	7,9	7,9
Zasavska	2,3	2,3	2,3	2,8	4,4	4,2	5,8
Koroška	6,8	5,1	5,0	5,9	7,4	9,4	9,3
Od 1 do manj kot 2 ha							
Skupaj	601,0	612,3	614,2	606,0	625,5	652,7	652,2
Podravska	113,5	113,5	124,5	113,2	112,6	116,8	118,1
Posavska	74,8	82,6	79,2	72,9	76,1	78,5	79,2
Savinjska	54,2	53,6	51,7	56,4	64,6	70,1	69,8
Pomurska	47,7	45,3	45,8	52,5	50,5	56,7	53,4
Goriška	147,6	144,5	137,4	141,7	144,7	142,7	141,9
Osrednjeslovenska	42,9	42,7	41,7	40,5	47,7	49,8	50,1
Jugovzhodna Slovenija	28,9	30,9	31,7	32,0	32,7	36,2	36,4
Obalno-kraška	42,2	45,4	46,0	46,4	48,1	52,7	51,3
Primorsko-notranjska	23,6	24,5	27,4	25,2	23,2	20,1	21,2
Gorenjska	11,1	12,8	12,8	10,2	12,1	15,2	15,2
Zasavska	3,2	3,3	3,3	3,3	1,3	1,9	3,7
Koroška	11,5	13,3	12,6	11,7	11,8	12,0	11,9
Od 2 do manj kot 5 ha							
Skupaj	758,8	785,2	804,0	817,2	811,6	796,1	794,6
Podravska	202,7	216,1	208,8	210,9	217,6	200,8	210,3
Posavska	118,7	119,8	129,2	130,6	122,5	130,8	120,7
Savinjska	98,9	90,8	102,3	103,9	89,6	89,0	86,3
Pomurska	53,0	55,5	48,2	45,3	54,9	55,2	70,7
Goriška	121,2	131,4	142,6	141,7	139,7	138,8	124,2
Osrednjeslovenska	46,4	45,7	45,4	45,3	48,1	47,1	47,0
Jugovzhodna Slovenija	36,5	37,3	41,5	42,0	43,8	38,2	36,0
Obalno-kraška	54,5	63,8	66,3	64,3	61,9	61,9	64,7
Primorsko-notranjska	9,9	9,9	7,7	7,7	5,3	5,3	5,3
Gorenjska	11,9	9,6	6,8	8,9	8,8	9,7	9,7
Zasavska	2,2	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koroška	3,1	3,1	5,4	16,5	19,3	19,1	19,7
Od 5 do manj kot 10 ha							
Skupaj	670,1	688,6	668,8	687,4	700,9	672,2	676,7
Podravska	284,3	273,4	248,4	256,2	242,5	240,9	220,6
Posavska	81,1	83,7	63,4	73,3	72,8	54,1	71,8
Savinjska	89,0	105,2	106,5	106,5	110,0	101,2	111,8
Pomurska	112,6	120,5	133,3	126,7	118,7	114,8	114,3
Goriška	44,4	38,4	37,7	37,7	58,7	55,4	54,1
Osrednjeslovenska	12,1	15,3	22,3	22,2	23,7	23,9	23,9
Jugovzhodna Slovenija	8,0	9,2	14,6	22,0	27,2	39,8	39,8
Obalno-kraška	20,7	22,7	22,7	22,6	28,1	22,6	19,6
Primorsko-notranjska	5,7	7,2	7,2	7,2	7,2	7,4	7,4
Gorenjska	12,4	13,0	12,8	13,0	12,0	12,1	13,3
Zasavska	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Koroška	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Od 10 do manj kot 20 ha							
Skupaj	314,2	317,5	345,9	326,2	328,8	344,7	322,9
Podravska	111,7	122,4	132,8	125,9	140,7	167,4	161,2
Posavska	61,6	61,1	76,1	77,1	92,9	90,1	70,7
Savinjska	27,8	45,7	33,5	33,5	34,0	44,1	31,1
Pomurska	45,1	34,5	50,2	36,6	17,5	0,0	17,8
Goriška	23,5	22,2	21,9	21,7	12,4	11,7	10,7
Osrednjeslovenska	32,3	31,5	31,5	31,5	31,4	31,4	31,4
Jugovzhodna Slovenija	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Obalno-kraška	12,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Primorsko-notranjska	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gorenjska	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zasavska	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Koroška	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Od 20 do manj kot 30 ha							
Skupaj	133,9	149,5	96,1	119,9	163,7	179,1	201,2
Podravska	0,0	0,0	0,0	0,0	20,3	20,4	43,1
Posavska	43,0	54,1	27,5	27,5	0,0	0,0	20,1
Savinjska	20,5	0,0	0,0	0,0	25,2	25,2	25,2
Pomurska	24,1	24,6	0,0	20,8	41,9	64,9	42,7
Goriška	20,1	20,1	21,2	21,0	23,1	22,3	22,3
Osrednjeslovenska	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Jugovzhodna Slovenija	0,0	23,7	22,4	27,3	29,9	25,5	25,5
Obalno-kraška	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Primorsko-notranjska	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gorenjska	26,2	27,0	25,0	23,3	23,3	20,8	22,3
Zasavska	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Koroška	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
30 ha in več							
Skupaj	884,3	860,2	897,2	881,7	837,1	750,9	752,1
Podravska	339,3	336,6	337,2	329,4	280,6	218,0	222,4
Posavska	299,0	301,1	339,2	330,5	332,7	303,6	301,1
Savinjska	215,7	222,4	220,8	221,9	223,8	229,2	228,6
Pomurska	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Goriška	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Osrednjeslovenska	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Jugovzhodna Slovenija	30,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Obalno-kraška	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Primorsko-notranjska	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gorenjska	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zasavska	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Koroška	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vir: RKG, preračuni KIS

Priloga 9: Površina intenzivnih sadovnjakov (ha) po velikostnih razredih starosti sadik; statistične regije; 2018–2024

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Manj kot 1 leto							
Skupaj	161	143	128	129	171	113	95
Podravska	30	35	38	38	45	32	32
Posavska	24	37	28	25	15	10	23
Savinjska	29	22	14	17	51	18	8
Pomurska	31	6	9	3	11	24	8
Goriška	16	11	15	13	23	10	10
Osrednjeslovenska	7	3	9	2	5	2	0
Jugovzhodna Slovenija	8	8	10	17	10	5	2
Obalno-kraška	6	11	5	3	7	7	4
Primorsko-notranjska	1	5	2	1	1	1	1
Gorenjska	4	3	0	1	0	1	6
Zasavska	0	0	0	0	0	1	0
Koroška	6	1	0	9	4	1	1
Od 1 do manj kot 5 let							
Skupaj	870	886	845	821	770	775	713
Podravska	232	209	195	201	185	196	202
Posavska	133	138	161	164	156	146	102
Savinjska	140	145	142	127	101	121	117
Pomurska	90	113	98	96	83	59	61
Goriška	120	109	85	77	72	80	79
Osrednjeslovenska	38	44	37	35	39	32	27
Jugovzhodna Slovenija	37	43	41	43	60	65	60
Obalno-kraška	28	28	35	33	34	38	32
Primorsko-notranjska	15	13	17	15	10	11	8
Gorenjska	16	20	16	13	10	7	5
Zasavska	2	2	1	1	2	2	2
Koroška	16	21	17	15	19	18	18
Od 5 do manj kot 10 let							
Skupaj	827	875	986	993	1.054	1.081	1.060
Podravska	212	248	272	253	273	275	235
Posavska	136	135	157	154	165	164	188
Savinjska	149	145	141	144	168	175	164
Pomurska	64	73	92	102	109	126	134
Goriška	140	144	165	166	165	144	123
Osrednjeslovenska	30	32	42	48	43	51	51
Jugovzhodna Slovenija	36	32	40	47	45	49	55
Obalno-kraška	39	41	40	40	38	38	44
Primorsko-notranjska	2	3	5	8	13	15	19
Gorenjska	14	15	17	12	16	19	20
Zasavska	1	2	3	3	2	2	5
Koroška	4	6	13	15	18	22	22
Od 10 do manj kot 15 let							
Skupaj	642	684	665	686	693	760	802
Podravska	206	220	206	201	185	192	224
Posavska	135	143	139	134	123	120	123
Savinjska	111	124	119	119	113	139	130
Pomurska	33	32	27	35	44	60	68
Goriška	80	87	92	104	110	126	131
Osrednjeslovenska	24	22	21	23	28	30	31
Jugovzhodna Slovenija	13	21	22	25	33	36	30
Obalno-kraška	21	19	22	26	34	36	39
Primorsko-notranjska	2	1	2	1	1	2	3
Gorenjska	15	14	13	16	17	14	14
Zasavska	1	1	1	1	2	1	1

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Koroška	2	1	1	2	4	7	8
Od 15 do manj kot 20 let							
Skupaj	665	646	591	623	608	530	569
Podravska	201	180	164	182	177	154	171
Posavska	138	134	121	132	134	118	118
Savinjska	86	91	104	109	112	101	113
Pomurska	54	50	39	38	29	25	28
Goriška	81	84	73	74	74	68	71
Osrednjeslovenska	28	28	25	25	27	19	17
Jugovzhodna Slovenija	18	20	18	17	16	11	18
Obalno-kraška	30	32	27	27	24	17	15
Primorsko-notranjska	12	10	8	5	3	1	2
Gorenjska	15	14	11	11	10	13	14
Zasavska	1	1	1	1	0	0	1
Koroška	0	1	1	2	2	2	1
Od 20 do manj kot 25 let							
Skupaj	358	350	424	433	445	438	441
Podravska	110	112	124	128	126	117	110
Posavska	61	66	87	97	107	100	102
Savinjska	26	26	39	45	43	45	51
Pomurska	18	23	33	32	35	33	32
Goriška	57	49	55	52	55	62	65
Osrednjeslovenska	22	24	25	23	23	22	24
Jugovzhodna Slovenija	13	11	12	10	10	14	17
Obalno-kraška	28	16	22	19	21	23	24
Primorsko-notranjska	16	16	15	15	14	11	7
Gorenjska	5	4	10	11	11	9	8
Zasavska	2	1	1	1	1	1	1
Koroška	0	0	0	0	0	0	1
25 let in več							
Skupaj	597	646	591	623	608	530	569
Podravska	172	177	173	158	152	130	138
Posavska	145	145	120	105	99	99	109
Savinjska	48	50	45	49	51	55	65
Pomurska	49	47	44	39	40	37	43
Goriška	61	69	76	80	88	89	84
Osrednjeslovenska	21	19	20	24	26	36	37
Jugovzhodna Slovenija	32	27	28	29	29	29	27
Obalno-kraška	42	49	52	55	55	55	55
Primorsko-notranjska	21	22	25	25	26	29	31
Gorenjska	5	6	6	6	7	10	11
Zasavska	1	2	0	1	1	1	3
Koroška	0	1	1	1	1	1	1

Vir: RKG, preračuni KIS

